Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

FF UM študijski program 2. stopnje

Filozofija

dvopredmetna pedagoška in dvopredmetna nepedagoška smer

UČNI NAČRTI PREDMETOV

ABECEDNO KAZALO

Predmeti Oddelka za filozofijo

1	Analiza klasičnih filozofskih besedil (pedagoška smer)
2	Analiza klasičnih filozofskih besedil (nepedagoška smer)
3	Didaktika filozofije 1 (pedagoška smer)
4	Didaktika filozofije 2 (pedagoška smer)
5	Didaktika filozofije 3 (pedagoška smer)
6	Dileme spoznanja (pedagoška in nepedagoška smer)
7	Eksperimentalna filozofija (pedagoška smer)
8	Eksperimentalna filozofija (nepedagoška smer)
9	Etika vzgoje in izobraževanja (pedagoška in nepedagoška smer)
10	Feministična filozofija (pedagoška smer)
11	Feministična filozofija (nepedagoška smer)
12	Filozofija edukacije (pedagoška smer)
13	Filozofija edukacije (nepedagoška smer)
14	Filozofija in psihoanaliza (pedagoška in nepedagoška smer)
15	Filozofija in umetna inteligenca (pedagoška smer)
16	Filozofija in umetna inteligenca (nepedagoška smer)
17	Filozofija umetnosti (pedagoška in nepedagoška smer)
18	Izbrane teme iz filozofije religije (pedagoška in nepedagoška smer)
19	Izbrane teme iz Platona in Aristotela (pedagoška in nepedagoška smer)
20	Jezik, misel in stvarnost (pedagoška in nepedagoška smer)
21	Kant in metafizika izkustva (pedagoška in nepedagoška smer)
22	Liberalna politična misel in njeni kritiki (pedagoška in nepedagoška smer)
23	Magistrska naloga (pedagoška in nepedagoška smer)
24	Mediji in demokracija (pedagoška in nepedagoška smer)
25	Metodologija filozofskega raziskovanja (pedagoška smer)
26	Metodologija filozofskega raziskovanja (nepedagoška smer)
27	Ontologija družbenega sveta (pedagoška in nepedagoška smer)
28	Predmetni praktikum 1 (pedagoška smer)
29	Predmetni praktikum 1* (pedagoška smer)
30	Predmetni praktikum 2 (pedagoška smer)
31	Predmetni praktikum 2* (pedagoška smer)
32	Vednost, bit in um (pedagoška smer)
33	Vednost, bit in um (nepedagoška smer)
34	Vrednote in vrline (pedagoška smer)

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Analiza klasičnih filozofskih besedil
Course title:	Classical philosophical text-analysis

Študijski program in stopnja **Study programme and level**	**Študijska smer** **Study field**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double Major Teaching Training Option	2nd	3rd

izbirni/Elective

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
15		**15SV**			**90**	**4**

Boris Vezjak

Nosilec predmeta / Lecturer:

slovenski / Slovene	
slovenski / Slovene	

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**

Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisits:

Jih ni.	None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Vsebinsko se predmet loteva bralne analize klasičnih filozofskih besedil od antike do novega veka. Ob tem obravnava osnovno informacijo o avtorju, še posebej glede na obdobje, v katerem je nastalo besedilo. Prav tako je poudarek na filozofskem pomenu besedila v okvirju avtorjevega dela. Študente se navaja, da so pozorni na naslednje sklope: (1) obravnavo konteksta filozofskega dela v konkretni zgodovinski situaciji; (2) iskanje osnovnih tez: vsako besedilo nas želi prepričati z določeno filozofsko trditvijo ali »resnico«; (3) argumentacijo: metode, ki jih uporablja nek filozof, se razlikujejo, toda večinoma jih lahko izrazimo v obliki logičnega argumenta.	The course texts covers reading and discussion of the most decisive texts from the ancient philosophy to the modern times. During the course a brief background information on the author will be given, specifically concentrating on the period in which the text was written. Also the philosophical significance of the text in the framework of the author's philosophical work will be accentuated. Students have to pay attention to the following issues: (1) considering the context: philosophical writing arises from a concrete historical setting; (2) identifying central theses: each philosophical text is intended to convince us of the truth of particular propositions; (3) locating arguments: methods employed to support philosophical theses can differ widely, but most of them will be expressed one of the forms of
	logical argument.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Plato. (2001). Parmenid (str. 212). Založba ZRC, ZRC SAZU.

Plato. (2006). Zbrana dela (1. ponatis, str. 2 zv. (1678; 1490)). Društvo Mohorjeva družba; Celjska Mohorjeva družba.

Aristoteles. (2002). Nikomahova etika (Reprint iz leta 1994, Let. 38, str. 391). Slovenska matica.

Aristoteles. (1999). Metafizika (str. LXXXIII, 437). Založba ZRC, ZRC SAZU.

Aristoteles. (1993). O duši (Let. 37, str. 305). Slovenska matica.

Fragmenti predsokratikov (str. 3 zv. (XL, 615; 1085; 590)). (2012). Študentska založba.

Cilji in kompetence:

- Študente naučiti širokega spektra filozofskega spraševanja na podlagi analize teksta;
- samostojna interpretacija filozofskih del;
- učenje raziskovalnih spretnosti glede iskanja virov in njihove učinkovite uporabe;
- navajanje na metodološko in kritično branje besedil, določanje argumentov in njihovo primerjanje;

Objectives and competences:

- to qualify students for studying a range of philosophical questions in depth;
- to interpret autonomously philosophical texts;
- to teach the research skills of finding appropriate sources and using them effectively;
- to introducing to critical reading, extracting arguments and comparing different views on the same question.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

• **Znanje in razumevanje:** • Študent pridobi znanja iz osnovnih filozofskih vprašanj znotraj klasičnih besedil, pa tudi ključnih filozofskih argumentov. • Študent pridobi kompetence za samostojno razmišljanje o teh problemih in prenašanje znanja ali poučevanje **Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:** • Sposobnost razpravljati o poglavitnih temah pri filozofskih klasičnih avtorjih. • • Sposobnost skrbne interpretacije, branja in primerjave različnih filozofskih argumentov. • Sposobnost najti in razumeti filozofske koncepte in ideje v besedilu.	• **Knowledge and Understanding:** • Student gains knowledge of basic philosophical issues tackled in basic philosophical texts as well as the key philosophical arguments. • Student develops his competences for individual thinking about these issues and transferring the knowledge or teaching others. **Transferable/Key Skills and other attributes:** • Ability to discuss some major topics in philosophical authors. • Ability for careful interpretation, reading and comparison of variety of arguments. • Ability to find and comprehend philosophical concepts and ideas in the text.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Poudarek ni le za formalni izvedbi predavanj, temveč tudi na interaktivnih poučevalnih strategijah, kot so skupinske razprave in individualno delo doma. Študente se vzpodbuja, da na teh debatah raziskujejo probleme in nadgrajujejo svoje razumevanje.	The focus is not just toward formal lectures but also interactive teaching strategies, such as group sessions, debate and individual home work. Students will be encouraged to use these sessions for problem exploration, discussion and the enhancement of understanding.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Seminarska naloga	**60**	Seminar paper
Ustna predstavitev	**20**	Oral presentation
	20	

Sodelovanje pri pedagoškem procesu		In-class participation

Reference nosilca / Lecturer's references:

VEZJAK, Boris. Thought experimenting, hypothetical thinking and imagination : some remarks on presocratic and platonic reasoning. V: VEZJAK, Boris (ur.). Philosophical imagination : thought experiments and arguments in antiquity. Newcastle-upon-Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2021. Str. 43-63. ISBN 1-5275-6975-6, ISBN 978-1-5275-6975-1. [COBISS.SI-ID 69143811]

VEZJAK, Boris. Philosophy, hidden in slogans : the case of relaxedness of Slovenian educational system. *Policy futures in education*. 2023, vol. 21, issue 7, str. 790-799. ISSN 1478-2103. https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/14782103231184306?download=true, DOI: 10.1177/14782103231184306. [COBISS.SI-ID 156462851]

VEZJAK, Boris. Sokratska etika, kultura brezsramnosti in odnos do drugega. V: LAMBERGER KHATIB, Maja (ur.). *Sožitje med kulturami : poti do medkulturnega dialoga V : [monografija znanstvenih člankov z recenzijami]*. Maribor: Center za medkulturno sodelovanje z državami Azije, Afrike in Latinske Amerike, Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru: Pivec, 2023. Str. 9-24, ilustr. ISBN 978-961-7204-12-4. [COBISS.SI-ID 188790531]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	Analiza klasičnih filozofskih besedil
Course title:	Classical philosophical text-analysis

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP NEP	1.	1.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Option	1st	1st

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / Course type (compulsory or elective)	obvezni/compulsory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
15		**15**					**120**	**5**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Boris Vezjak

Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenski / Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Jih ni.	None.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta): **Content (syllabus outline):**

Vsebinsko se predmet loteva bralne analize klasičnih filozofskih besedil od antike do novega veka. Ob tem obravnava osnovno informacijo o avtorju, še posebej glede na obdobje, v katerem je nastalo besedilo. Prav tako je poudarek na filozofskem pomenu besedila v okvirju avtorjevega dela. Študente se navaja, da so pozorni na naslednje sklope: (1) obravnavo konteksta filozofskega dela v konkretni zgodovinski situaciji; (2) iskanje osnovnih tez: vsako besedilo nas želi prepričati z določeno filozofsko trditvijo ali »resnico«; (3) argumentacijo: metode, ki jih uporablja nek filozof, se razlikujejo, toda večinoma jih lahko izrazimo v obliki logičnega argumenta. Filozofi eksplicitno ali implicitno ponujajo premise, ki jih imajo za resnične, nato pa iz njih bolj ali manj pravilno izpeljujejo sklepe, do katerih se želijo dokopati; (4) iskanje povezav: besedila se med sabo navezujejo v tradiciji ali pri istem avtorju.		The course texts covers reading and discussion of the most decisive texts from the ancient philosophy to the modern times. During the course a brief background information on the author will be given, specifically concentrating on the period in which the text was written. Also the philosophical significance of the text in the framework of the author's philosophical work will be accentuated. Students have to pay attention to the following issues: (1) considering the context: philosophical writing arises from a concrete historical setting; (2) identifying central theses: each philosophical text is intended to convince us of the truth of particular propositions; (3) locating arguments: methods employed to support philosophical theses can differ widely, but most of them will be expressed one of the forms of logical argument. The philosopher will (explicitly or implicitly) offer premises that are clearly true and then claim that a sound inference from these premises leads inexorably to the desired conclusion.; (4) searching for connections: since these texts occur within a tradition, they are often directly related to each other.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Plato. (2001). Parmenid (str. 212). Založba ZRC, ZRC SAZU.

Plato. (2006). Zbrana dela (1. ponatis, str. 2 zv. (1678; 1490)). Društvo Mohorjeva družba; Celjska Mohorjeva družba.

Aristoteles. (2002). Nikomahova etika (Reprint iz leta 1994, Let. 38, str. 391). Slovenska matica.

Aristoteles. (1999). Metafizika (str. LXXXIII, 437). Založba ZRC, ZRC SAZU.

Aristoteles. (1993). O duši (Let. 37, str. 305). Slovenska matica.

Fragmenti predsokratikov (str. 3 zv. (XL, 615; 1085; 590)). (2012). Študentska založba.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
• Študente naučiti širokega spektra filozofskega spraševanja na podlagi analize teksta; • samostojna interpretacija filozofskih del; • učenje raziskovalnih spretnosti glede iskanja virov in njihove učinkovite uporabe; • navajanje na metodološko in kritično branje besedil, določanje argumentov in njihovo primerjanje; • navajanje na pisanje seminarja, ki bo prepričljiv v ekspoziciji in argumentaciji	• to qualify students for studying a range of philosophical questions in depth; • to interpret autonomously philosophical texts; • to teach the research skills of finding appropriate sources and using them effectively; • to introducing to critical reading, extracting arguments and comparing different views on the same question; • to teach students to write essays that are effective in exposition and argument.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: • Študent pridobi znanja iz osnovnih filozofskih vprašanj znotraj klasičnih besedil, pa tudi ključnih filozofskih argumentov. • Študent pridobi kompetence za samostojno razmišljanje o teh problemih in prenašanje znanja ali poučevanje. • Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • Sposobnost razpravljati o poglavitnih temah pri filozofskih klasičnih avtorjih. • Sposobnost skrbne interpretacije, branja in primerjave različnih filozofskih argumentov. • Sposobnost najti in razumeti filozofske koncepte in ideje v besedilu.	Knowledge and Understanding: • Student gains knowledge of basic philosophical issues tackled in basic philosophical texts as well as the key philosophical arguments. • Student develops his competences for individual thinking about these issues and transferring the knowledge or teaching others. Transferable/Key Skills and other attributes: • Ability to discuss some major topics in philosophical authors. • Ability for careful interpretation, reading and comparison of variety of arguments. • Ability to find and comprehend philosophical concepts and ideas in the text.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:

Poudarek ni le na formalni izvedbi predavanj, temveč tudi na interaktivnih poučevalnih strategijah, kot so skupinske razprave in individualno delo doma. Študente se vzpodbuja, da na teh debatah raziskujejo probleme in nadgrajujejo svoje razumevanje.	The focus is not just toward formal lectures but also interactive teaching strategies, such as group sessions, debate and individual home work. Students will be encouraged to use these sessions for problem exploration, discussion and the enhancement of understanding.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	**Assessment methods:**
Seminarska naloga	50 %	Seminar paper
Ustna predstavitev (dva krat)	30 % (2 x 15 %)	Oral presentation (twice)
Sodelovanje pri pedagoškem procesu	20 %	In-class participation

Reference nosilca / Course coordinator's references:

VEZJAK, Boris. Thought experimenting, hypothetical thinking and imagination : some remarks on presocratic and platonic reasoning. V: VEZJAK, Boris (ur.). Philosophical imagination : thought experiments and arguments in antiquity. Newcastle-upon-Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2021. Str. 43-63. ISBN 1-5275-6975-6, ISBN 978-1-5275-6975-1. [COBISS.SI-ID 69143811]

VEZJAK, Boris. Philosophy, hidden in slogans : the case of relaxedness of Slovenian educational system. *Policy futures in education*. 2023, vol. 21, issue 7, str. 790-799. ISSN 1478-2103. https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/14782103231184306?download=true, DOI: 10.1177/14782103231184306. [COBISS.SI-ID 156462851]

VEZJAK, Boris. Sokratska etika, kultura brezsramnosti in odnos do drugega. V: LAMBERGER KHATIB, Maja (ur.). *Sožitje med kulturami : poti do medkulturnega dialoga V : [monografija znanstvenih člankov z recenzijami]*. Maribor: Center za medkulturno sodelovanje z državami Azije, Afrike in Latinske Amerike, Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru: Pivec, 2023. Str. 9-24, ilustr. ISBN 978-961-7204-12-4. [COBISS.SI-ID 188790531]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Didaktika filozofije 2
Course title:	Didactics of Philosophy 2 (Teaching methodology)

Študijski program in stopnja **Study programme and level**	**Študijska smer** **Study field**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	**1.**	**2.**
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double Major Teaching Training Option	**1st**	**2nd**

Vrsta predmeta / Course type	obvezni/compulsory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
15		**15 TV**			**120**	**5**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Smiljana Gartner
Jeziki / Predavanja / Lectures:	slovenski, Slovene

Languages:	**Vaje / Tutorial:**	slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
Prisotnost na predavanjih in prisotnost pri vajah (v obsegu 75 %) je obvezna.	Attendance at lectures and tutorials (75%) is compulsory.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
• Skrbnostno, sodelovalno, kritično in kreativno mišljenje s Filozofijo za različne starostne skupine. • Ustvarjanje preiskovalne skupnosti. • Vloga facilititatorja, vloga filozofske diskusije in vodenje filozofske diskusije s facilitiranjem. • Mesto filozofije za otroke in mladostnike v osnovnošolskem predmetniku. • Čitanke in priročniki za posamezne stopnje reševanja (filozofskih) problemov: področje etike, družbe in spoznanja. • Razmerje med specialno didaktiko in metodiko. • Dileme kurikularnega načrtovanja. • Cilji, didaktična načela, razumevanje pouka filozofije kot predpogoj za pristop k vsebini in metodam poučevanja. • Konceptualna zasnova pouka filozofije. • Tendence v poučevanju filozofije. • Možnosti problemske zasnove pouka filozofija s poudarkom na filozofiji z otroki.	Caring, collaborative, critical and creative thinking with philosophy for different age groups. • Creating a community of inquiry. • The role of the facilitator, the role of philosophical discussion and leading a philosophical discussion through facilitation. • The place of philosophy for children and adolescents in the primary school curriculum. • Reading books and manuals for individual levels of solving (philosophical) problems: the field of ethics, society and knowledge. • Didactic principles vs guidelines for teaching - Dilemmas of curricular design. • Outcomes, didactic principles and understanding of philosophy as prerequisite for the content and methods. • Conceptual framework of teaching of philosophy. • Tendencies in teaching of philosophy. • Possibilities of problem-based teaching of philosophy.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Šimenc, M., Vačun, M., & Gartner, S. (2024). *Moj dnevnik kritičnega mišljenja: za uporabo pri filozofiji za otroke in drugod: svetovni dan filozofije 2024* (str. 55). Pedagoški inštitut.

Gartner, S., Musil, B. (2011). *Povej mi s pravljico. Raziskovanje etike z majhnimi in velikimi otroki* (str. 70). Melior, Založba Eduka.

Gartner, S. (2018). Spoštovanje individuuma in preseganje individualizma s feministično etiko in s filozofijo za otroke. *Analiza*, *22*(3), 19–31. http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-VLCQW4NN

Lipman, M., Sharp, A. M. & Oscanyan, F. S. (1980). *Philosophy in Classroom* (2nd ed., str. XVI, 231). Temple University Press.

Šuster, D. Filozofija za "začetnike", FNM, 2/96, str. 37-44.

Šimenc, M. (2002). Filozofija za otroke: osnovni elementi programa. *FNM (Filozofija na maturi)*. 2002 1-4. Ljubljana: RIC.

Lipman, M. (1996) Razvijanje filozofskega dialoga. V: *Filozofija v šoli*, Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 1996. Str. 100-116.

Aktualna izbrana poglavja oziroma članki.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Študente in študentke uvesti v temeljne predpostavke poučevanja filozofije s teoretičnega vidika ter jih postopno uvajati v prakso poučevanja, se pravi v razvijanje elementov filozofskega mišljenja, s poudarkom na filozofiji z otroki.	The aim of the course is to introduce students into basic theoretical concepts as well as into practice of teaching, i.e. into development of basic philosophical skills.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Študenti: - Razumejo in vrednotijo temeljne postavke filozofije z otroki. - oblikujejo, konceptualizirajo proces in izbirajo ustrezne intervencije. - razumejo holistični pristop (kognitivno, socialno in čustveno) z razvijanjem elementov filozofskega mišljenja z otroki. -Imejo vpogled na pouk iz didaktične meta-perspektive. - konceptualizirajo proces in ustrezno izbirajo nadaljnje interveniranje. Prenesljive/ključne spretnosti in atributi: Študenti (so): - sposobni oblikovati kritične presoje znanstvenih in strokovnih spoznanj raznovrstnih pristopov; - z znanjem oblikovanja in konceptualizacije procesa pripravljeni prenosa na druga področja; - usposobljeni izbirati ustrezne intervencije; - sposobni spodbujanja skrbnosti in sodelovanja v različnih skupnostih in timih.	At the end of the course students are expected to: Knowledge and Understanding: At the end of the course students are expected to: - Understand and evaluate the fundamental principles of philosophy with children. - Design and conceptualize the process. - Understand a holistic (cognitive, social and emotional) approach by developing elements of philosophical thinking with children. – To have insight into teaching of philosophy from didactic metaperspective. - conceptualise the teaching process and apply appropriate choice of intervening. Transferable/Key Skills and other attributes: - capable of forming critical judgments of scientific and professional findings from various approaches; - with the knowledge of design and conceptualization of the process ready for transfer to other areas; - qualified to choose appropriate interventions; - capable of promoting caring and colaboration in various communities and teams.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Izvajanje predmeta temelji na izkustvenem in problemskem učenju, kar pomeni celostno povezovanje teorije in prakse. To pomeni postopnost uvajanja teoretskih konceptov, ki izidejo iz izkušnje. Ker učenje poteka tako iz svoje kot na podlagi izkušenj drugih, je za uspeh učenja nujna navzočnost in dejavna udeležba.	The course is based on experiential learning, i.e. on holistic linking of theory and practice. This means gradual introduction of theoretical concepts which arise from experience. Regular presence and active participation is therefore necessary.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Sprotno preverjanje: - Kolokvij - Portfolio - Praktična naloga Opomba: Vsaka izmed obveznosti pri načinu ocenjevanja mora biti opravljena s pozitivno oceno.	**30** **35** **35**	- Midterm exam - Portfolio - practical assignment Note: Each of the commitments must be assessed with a passing grade.

Reference nosilca / Lecturer's references:

GARTNER, Smiljana. Etika za otroke gre v muzeje/galerije: kako s pomočjo obiska muzeja/galerije otroku pomagati razvijati etičnost?. *Sodobni izzivi teorije in prakse muzejske pedagogike, 7. e*-zbornik, Strokovno/znanstvena mednarodna konferenca. April, 2024.

Šimenc, M., Vačun, M., & Gartner, S. (2024). *Moj dnevnik kritičnega mišljenja: za uporabo pri filozofiji za otroke in drugod: svetovni dan filozofije 2024* (str. 55). Pedagoški inštitut.

GARTNER, Smiljana, KRAŠNA, Marjan. Etika umetne inteligence v izobraževanju. Revija za elementarno izobraževanje. [Tiskana izd.]. jun. 2023, letn. 16, št. 2, str. 221-237. ISSN 1855-4431. https://journals.um.si/index.php/education/article/view/2846/2211, DOI: 10.18690/rei.16.2.2864. [COBISS.SI-ID 158599683]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	Didaktika filozofije 1
Course title:	Didactics of Philosophy 1 (teaching methodology)

Študijski program in stopnja **Study programme and level**	**Študijska smer** **Study field**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	**1.**	**1.**
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double Major Teaching Training Option	**1st**	**1st**

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / Course type (compulsory or elective)	Obvezni/compulsory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
30		**15 TV**			**45**	**3**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Smiljana Gartner

Jeziki /	**Predavanja / Lectures:**	slovenski, Slovene
Languages:	**Vaje / Tutorial:**	slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Prisotnost na predavanjih in prisotnost pri vajah (v obsegu 75 %) je obvezna.	Attendance at lectures and tutorials (75%) is compulsory.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Od koncepta do izvedbe. • Filozofska diskusija kot razvijanje elementov filozofskega mišljenja. • Razmerje: Vsebina, struktura, proces. • Spoznava različnih taksonomij. • Spoznava obveznih in izbirnih predmetov v Osnovni šoli, ki so predmet poučevanja profesorja filozofije.	-From design to performance -Philosophical discussion as the process of developing the elements of philosophical thought - Content, structure, process - Different taxonomies of learning objectives. - Familiarity with compulsory and optional subjects in Primary School, which are the subject of teaching by the professor of philosophy.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Šimenc, M. (2018). *Prispevki k didaktiki filozofije/etike: [znanstvena monografija]* (Let. 36). Pedagoški inštitut. http://www.pei.si/ISBN/978-961-270-297-7/index.htm

Banjac, M., Pušnik, T., & Šipuš, K. (2022). *Aktivno EU državljanstvo: priročnik za učitelje* (Spletna izd.). Zavod Republike Slovenije za šolstvo; Fakulteta za družbene vede. http://www.zrss.si/pdf/BEAT_Aktivno_EU_drzavljanstvo.pdf

Gartner, S. (2007). Ali si želimo otroke vzgajati v državljane s kritičnim razmišljanjem? *Časopis za kritiko znanosti*, *35*(229/230), 115–124. https://dk.um.si/IzpisGradiva.php?id=52805

Učni načrti relevantnih (obveznih in izbirnih) predmetov v osnovni šoli.

Obstoječi učbeniki in gradiva (članki, poglavja monografij) relevantnih (obveznih in izbirnih) predmetov v osnovni šoli

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Uvajanje v načela, organizacijo in metode problemsko zasnovanega pouka ter refleksijo in konceptualizacijo svoje pedagoške dejavnosti, vključno z zmožnostjo njenega utemeljevanja.	Introducing students as future teachers into the principles, organisation and methods of problem-based teaching, including reflection, conceptualisation and justification of their teaching practice.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Študenti: - razumejo in so sposobni zasnovati in izvesti učno uro, ki bo omogočala realizacijo ciljev iz kataloga relevantnih predmetov v osnovni šoli v skladu s kriteriji ocenjevanja, - razumejo strukturo in proces pouka iz didaktične meta-perspektive - konceptualizirajo proces in ustrezno izbirajo nadaljnje interveniranje - teoretsko znajo utemeljiti proces in vsebino svoje pedagoške dejavnosti. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študenti (so): - z znanjem oblikovanja in konceptualizacije procesa pripravljeni prenosa na druga področja; - usposobljeni izbirati ustrezne intervencije; - sposobni spodbujanja skrbnosti in sodelovanja v različnih skupnostih in timih.	Knowledge and Understanding: At the end of the course students will be expected to demonstrate: - ability to design and perform teaching process which would follow to the realisation of prescribed learning objectives. - Insight into and understanding of the teaching process from a meta-perspective. - ability to conceptualise the teaching process with appropriate intervening. - ability of theoretical justification of his (her) teaching practice. Transferable/Key Skills and other attributes: - with the knowledge of design and conceptualization of the process ready for transfer to other areas; - qualified to choose appropriate interventions; - capable of promoting caring and colaboration in various communities and teams.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**

Izvajanje predmeta temelji na izkustvenem učenju, kar pomeni celostno povezovanje teorije in prakse. To pomeni postopnost uvajanja teoretskih konceptov, ki izidejo iz izkušnje. Nastopi in hospitacije v okviru mikro-poučevanja niso končni produkt ampak proces učenja in postopnost napredovanja. Ker učenje poteka tako iz svoje kot na podlagi izkušenj drugih, je za uspeh učenja nujna navzočnost in dejavna udeležba.	The course is based on experiential learning, i.e. on holistic linking of theory and practice. This means gradual introduction of theoretical concepts which arise from experience. Short 10' performances od micro-teaching are not the goal in itself but the process of learning and opportunity for gradual advancement. Regular presence and active participation is therefore necessary.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Nastop	**20**	assessed lesson
Portfolio	**40**	portfolio
Kolokvij	**40**	midterm exam
Opomba: Vsaka izmed obveznosti pri načinu ocenjevanja mora biti opravljena s pozitivno oceno, ki je pri kolokviju 75 %.		Note: Each of the commitments must be assessed with a passing grade (at the midterm exam it is 75 %)

Reference nosilca / Course coordinator's references:

GARTNER, Smiljana, KRAŠNA, Marjan. Etika umetne inteligence v izobraževanju. Revija za elementarno izobraževanje. [Tiskana izd.]. jun. 2023, letn. 16, št. 2, str. 221-237. ISSN 1855-4431. https://journals.um.si/index.php/education/article/view/2846/2211, DOI: 10.18690/rei.16.2.2864. [COBISS.SI-ID 158599683]

GARTNER, Smiljana. Etika za otroke gre v muzeje/galerije: kako s pomočjo obiska muzeja/galerije otroku pomagati razvijati etičnost?. *Sodobni izzivi teorije in prakse muzejske pedagogike, 7. e*-zbornik, Strokovno/znanstvena mednarodna konferenca. April, 2024.

Šimenc, M., Vačun, M., & Gartner, S. (2024). *Moj dnevnik kritičnega mišljenja: za uporabo pri filozofiji za otroke in drugod: svetovni dan filozofije 2024* (str. 55). Pedagoški inštitut.

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Didaktika filozofije 3
Course title:	Didactics of Philosophy 3 (teaching methodology)

Študijski program in stopnja **Study programme and level**	**Študijska smer** **Study field**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	**2.**	**3.**
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double Major Teaching Training Option	**2nd**	**3rd**

Vrsta predmeta / Course type	Obvezni/Compulsory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
30		**15 TV**			**45**	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Smiljana Gartner
Jeziki / Predavanja / Lectures:	slovenski, Slovene

Languages:	**Vaje / Tutorial:**	slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
Didaktika filozofije 1 in 2. Pogoj za pristop k izpitu je uspešno opravljen nastop na osnovni šoli. Prisotnost na predavanjih in prisotnost pri vajah (v obsegu 75 %) je obvezna.	Didactics of Philosophy 1 and 2. The requirement before the exam is successful teaching practice in elementary school. Attendance at lectures and tutorials (75%) is compulsory.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
- Filozofska diskusija kot razvijanje elementov filozofskega mišljenja - Razmerje: Vsebina, struktura, proces - Esej kot preverjanje doseženih rezultatov - Kriteriji ocenjevanja - Možnosti taksonomij	- Philosophical discussion as the process of developing the elements of philosophical thought - Content, structure, process - Essay as assessment of achievements - Assessment criteria - Different taxonomies of learning objectives

Temeljni literatura in viri / Readings:

Predmetni izpitni katalog za maturo: Filozofija, Ljubljana: Republiški izpitni center, 1993 – 2006 in naprej.

Šimenc, M. (2016). *Nove prakse filozofije*. Pedagoška fakulteta. https://www.pef.uni-lj.si/fileadmin/Datoteke/Zalozba/e-publikacije/Simenc_Nove-prakse-filozofije.pdf

FNM: filozofska revija za učitelje filozofije, dijake in študente. (1998). *FNM, Filoz. matur.* https://www.ric.si/splosna-matura/filozofska-revija-za-ucitelje-filozofije--dijake-in-studente-(fnm)

Obstoječi učni načrti, učbeniki in gradiva za pouk filozofije.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Usposobiti študente in študentke za izvajanje gimnazijskega predmeta filozofija s posebnim poudarkom na pripravi dijakov za maturo (modul C). To pomeni uvajanje v načela, organizacijo in metode problemsko zasnovanega pouka ter refleksijo in konceptualizacijo svoje pedagoške dejavnosti, vključno z zmožnostjo njenega utemeljevanja.	To prepare student to work independently in philosophy classroom with special emphasis on preparing pupils for baccalaureate (module C), i.e. introducing students as future teachers into the principles, organisation and methods of problem-based teaching, including reflection, conceptualisation and justification of their teaching practice

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Ob koncu mora študent demonstrirati sposobnost za: - obvladovanje vseh posameznih elementov iz kriterijev kataloga, - vpogled na pouk iz didaktične meta-perspektive, - konceptualizacijo procesa in ustrezno izbiro nadaljnjega interveniranja, - teoretsko utemeljevanje procesa in vsebine svoje pedagoške dejavnosti, - primerjalno analizo teoretskih konceptov, - pisanje eseja skladno z vsemi kriteriji ocenjevanja, - Ocenjevanje eseja v skladu s kriteriji ocenjevanja, - Mentorstvo pri pisanju esejev. Prenesljive/ključne spretnosti in atributi: Študenti (so): - sposobni oblikovati kritične presoje znanstvenih in strokovnih spoznanj raznovrstnih pristopov in teoretskih konceptov; - z znanjem oblikovanja in konceptualizacije procesa pripravljeni prenosa na druga področja;	At the end of the course students will be expected to demonstrate: - mastery of all criteria from curriculum. - Insight into and understanding of the teaching process from a meta-perspective. - ability to conceptualise the teaching process with appropriate intervening. - ability of theoretical justification of his (her) teaching practice. - ability of comparative analysis theoretical conceptions. - Essay writing in accordance to assessment criteria - Essay assessment and marking - being successful to guide students in essay writing Transferable/Key Skills and other attributes: - capable of forming critical judgments of scientific and professional findings from various approaches; - with the knowledge of design and conceptualization of the process ready for transfer to other areas;

- usposobljeni izbirati ustrezne intervencije; - sposobni spodbujanja sposobni pripravljati in kritično vrednotiti pisne izdelke.	- qualified to choose appropriate interventions; - capable of encouraging, preparing, and critically evaluating written works.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Izvajanje predmeta temelji na izkustvenem učenju, kar pomeni celostno povezovanje teorije in prakse. To pomeni postopnost uvajanja teoretskih konceptov, ki izidejo iz izkušnje. Nastopi niso končni produkt ampak proces učenja in postopnost napredovanja. Ker učenje poteka tako iz svoje kot na podlagi izkušenj drugih, je za uspeh učenja nujna navzočnost in dejavna udeležba.	The course is based on experiential learning, i.e. on holistic linking of theory and practice. This means gradual introduction of theoretical concepts which arise from experience. Regular presence and active participation is, therefore, necessary.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
- kolokvij - nastop - esej Opomba: Vsaka izmed obveznosti pri načinu ocenjevanja mora biti opravljena s pozitivno oceno. Pri vsakem kolokviju je minimalna ocena za pozitivno oceno vrednotena s 75 %.	**50** **20** **30**	- mid-term exam - assessed lesson - Essay Note: "Each of the assessment requirements must be completed with a positive grade. For each midterm exam, the minimum grade for a positive evaluation is 75%."

Reference nosilca / Lecturer's references:

GARTNER, Smiljana, KRAŠNA, Marjan. Etika umetne inteligence v izobraževanju. Revija za elementarno izobraževanje. [Tiskana izd.]. jun. 2023, letn. 16, št. 2, str. 221-237. ISSN 1855-4431. https://journals.um.si/index.php/education/article/view/2846/2211, DOI: 10.18690/rei.16.2.2864. [COBISS.SI-ID 158599683]

GARTNER, Smiljana. Etika za otroke gre v muzeje/galerije: kako s pomočjo obiska muzeja/galerije otroku pomagati razvijati etičnost?. *Sodobni izzivi teorije in prakse muzejske pedagogike, 7. e*-zbornik, Strokovno/znanstvena mednarodna konferenca. April, 2024.

Šimenc, M., Vačun, M., & Gartner, S. (2024). *Moj dnevnik kritičnega mišljenja: za uporabo pri filozofiji za otroke in drugod: svetovni dan filozofije 2024* (str. 55). Pedagoški inštitut.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	Dileme spoznanja
Course title:	The Dilemmas of Knowledge

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	DP PED	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Double-Major Teacher Training Option	2nd	3rd

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / Course type (compulsory or elective)	obvezni/compulsory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
15		15					90	4

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Danilo Šuster

Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenski, Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Jih ni.	None.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta): **Content (syllabus outline):**

Sodobna spoznavna teorija obravnava pereča vprašanja, pomembna tako za posameznika kot družbo v celoti. Področja socialne epistemologije, politične epistemologije in aplicirane epistemologije nasploh naslavljajo aktualne teme kot so: perspektivičnost spoznanja, pristranost, (ne)zaupanje, nestrinjanje, pričevanje, nevednost, teorije zarot, lažne novice, post-resnica, vloga strokovnjakov, epistemologija medmrežja, epistemologija in nepravičnost. Poseben poudarek je na znanstvenem spoznanju in njegovi družbeni vlogi. Predmet seznanja slušatelje tudi z aktualnimi pojmi epistemologije vrlin in hib, vključno z naprednimi tehnikami kritičnega mišljenja in aplicirane filozofije znanosti. Pri tem povezuje čisto teoretske, epistemološke vidike z družbeno in politično pomembnimi temami.		Contemporary epistemology addresses pressing issues of relevance to both the individual and society as a whole. The fields of social epistemology, political epistemology and applied epistemology in general deal with topics such as: the perspectivism of knowledge, bias, (dist)trust, disagreement, testimony, ignorance, conspiracy theories, fake news, post-truth, the role of experts, the epistemology of internet, epistemological injustice. Particular emphasis is placed on scientific knowledge and its social role. The course also introduces some basic concepts in the virtue/vice epistemology and includes advanced techniques of critical thinking and applied philosophy of science. In doing so, it links purely theoretical, epistemological approach with socially and politically relevant issues.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Izbrana poglavja iz:

Coady, D. & Chase, J. (ur.) (2018). *The Routledge Handbook of Applied Epistemology*. New York: Routledge.
Grušovnik, T. (2020). *Hotena nevednost*. Ljubljana: Slovenska matica.
Šetar, N. (2024). *Epistemologija škodljivih prepričanj: med spoznavno hibo, argumentacijo in zavajajočo retoriko: doktorska disertacija*. [N. Šetar]. https://dk.um.si/IzpisGradiva.php?id=88440
Šuster, D. (2024).”Epistemologija vrlin in Nezemljani.” *Anthropos*, *56*(2), 317–339. doi:10.26493/2630-4082.56.317-339

Dodatni študijski viri

Cassam, Q. (2019). *Vices of the Mind: From the Intellectual to the Political*. Oxford: Oxford University Press.
Fricker, M. (idr.)(ur.) (2019). *The Routledge Handbook of Social Epistemology*. New York, USA: Routledge.
Hannon, M. & de Ridder, J. (ur.) (2021). *The Routledge Handbook of Political Epistemology*. New York: Routledge.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Cilj predmeta je poglobiti in izostriti študentovo_kino sposobnost refleksije in reševanja sodobnih dilem spoznanja. Študent_ka bo usposobljen-a za kritično presojo virov in prenosa znanja, revizije prepričanj,	The aim of the course is to deepen and sharpen the student's ability to reflect on and resolve contemporary dilemmas of cognition.

uporabo orodij sodobne epistemologije v vsakdanji spoznavni praksi. Študent_ka bo pridobil_a naslednje kompetence: - kritično osmišljanje virov spoznanja; - mehke kompetence za reševanje spoznavnih dilem; - razvijanje spoznavnih vrlin in izogibanje spoznavnim hibam.	The student will be able to critically assess the sources and transmission of knowledge, the revision of beliefs and to enable them to use the tools of contemporary epistemology in everyday cognitive practice. The student will acquire the following competences: - Critical evaluatin of the sources of knowledge; - Soft competences for solving epistemological dilemmas; - Development of epistemic virtues and avoidance of epistemic vices.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben: - izkazati znanje o najnovejših temah socialne in aplicirane epistemologije, - povezati in posplošiti znanja iz različnih področij v analizi sodobnih dilem spoznanja; - kritično ovrednotiti socialne vire spoznanja, načine njegovega prenašanja, reprezentacije in revizije prepričanj, predvsem vlogo znanstvenega spoznanja; Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študenti so: - sposobni interdisciplinarnega povezovanja z drugimi področji filozofije in drugih ved pri raziskovanju perečih problemov spoznanja (kritično mišljenje, politična filozofija, etika, sociologija ...).	Knowledge and Understanding At the end of the course the student will be able to: - demonstrate knowledge on some of the latest topics of social and applied epistemology; - relate and generalise knowledge from various fields in the analysis of vivid dilemmas of knowledge; - critically evaluate the social sources of knowledge, its transmission, representation and belief revision, especially the role of scientific knowledge; Transferable skills Students are able to: - apply theoretical reflection to actual epistemic dilemmas. - integrate these themes with other areas of philosophy and other disciplines (critical thinking, political philosophy, ethics, sociology, etc...)

- sposobni aplicirati teoretska spoznanja na aktualne spoznavne dileme, s katerimi se srečujejo.	

Metode poučevanja in učenja:

· Predavanja · Seminar · Domače naloge	· Lectures · Seminar · Homework assignments

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	**Assessment methods:**
Ustni izpit	50	Oral exam
Seminarska naloga	40	Seminar paper
Sodelovanje pri pedagoškem procesu	10	In-class participation

Reference nosilca / Course coordinator's references:

ŠUSTER, D. 2023. *Modalni katapulti: uvod v filozofsko logiko*. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba. [COBISS.SI-ID 152615171]

ŠUSTER, D. 2019. *Kaj delajo filozofi?* Maribor: Kulturni center. [COBISS.SI-ID 97553153]

ŠUSTER, D. 2021. Chrysippus, cylinder, causation and compatibilism. V: VEZJAK, Boris (ur.). Philosophical imagination : thought experiments and arguments in antiquity. Newcastle-upon-Tyne: Cambridge Scholars Publishing, Str. 65-82.[COBISS.SI-ID 69095939]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	Dileme spoznanja
Course title:	The Dilemmas of Knowledge

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	DP NEP	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Double-Major Option	2n d	3rd

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / Course type (compulsory or elective)	Obvezni/ Compulsory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
15		**15**					**90**	**4**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Danilo Šuster

Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenski, Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Jih ni.	None.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta): **Content (syllabus outline):**

Sodobna spoznavna teorija obravnava pereča vprašanja, pomembna tako za posameznika kot družbo v celoti. Področja socialne epistemologije, politične epistemologije in aplicirane epistemologije nasploh naslavljajo aktualne teme kot so: perspektivičnost spoznanja, pristranost, (ne)zaupanje, nestrinjanje, pričevanje, nevednost, teorije zarot, lažne novice, post-resnica, vloga strokovnjakov, epistemologija medmrežja, epistemologija in nepravičnost. Poseben poudarek je na znanstvenem spoznanju in njegovi družbeni vlogi. Predmet seznanja slušatelje tudi z aktualnimi pojmi epistemologije vrlin in hib, vključno z naprednimi tehnikami kritičnega mišljenja in aplicirane filozofije znanosti. Pri tem povezuje čisto teoretske, epistemološke vidike z družbeno in politično pomembnimi temami.		Contemporary epistemology addresses pressing issues of relevance to both the individual and society as a whole. The fields of social epistemology, political epistemology and applied epistemology in general deal with topics such as: the perspectivism of knowledge, bias, (dist)trust, disagreement, testimony, ignorance, conspiracy theories, fake news, post-truth, the role of experts, the epistemology of internet, epistemological injustice. Particular emphasis is placed on scientific knowledge and its social role. The course also introduces some basic concepts in the virtue/vice epistemology and includes advanced techniques of critical thinking and applied philosophy of science. In doing so, it links purely theoretical, epistemological approach with socially and politically relevant issues.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Izbrana poglavja iz:

Coady, D. & Chase, J. (ur.) (2018). *The Routledge Handbook of Applied Epistemology*. New York: Routledge.
Grušovnik, T. (2020). *Hotena nevednost*. Ljubljana: Slovenska matica.
Šetar, N. (2024). *Epistemologija škodljivih prepričanj: med spoznavno hibo, argumentacijo in zavajajočo retoriko: doktorska disertacija*. [N. Šetar]. https://dk.um.si/IzpisGradiva.php?id=88440
Šuster, D. (2024).”Epistemologija vrlin in Nezemljani.” *Anthropos*, *56*(2), 317–339. doi:10.26493/2630-4082.56.317-339

Dodatni študijski viri

Cassam, Q. (2019). *Vices of the Mind: From the Intellectual to the Political*. Oxford: Oxford University Press.
Fricker, M. (idr.)(ur.) (2019). *The Routledge Handbook of Social Epistemology*. New York, USA: Routledge.
Hannon, M. & de Ridder, J. (ur.) (2021). *The Routledge Handbook of Political Epistemology*. New York: Routledge.
Kidd, I. (idr.)(ur.) (2020). *Vice Epistemology*. New York, NY: Routledge.
Lackey, J. (ur.) (2021). Applied Epistemology. Oxford: Oxford University Press.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Cilj predmeta je poglobiti in izostriti študentovo_kino sposobnost refleksije in reševanja sodobnih dilem spoznanja.	- Epistemological injustice The aim of the course is to deepen and sharpen the student's ability to reflect on and resolve contemporary dilemmas of cognition.

Študent_ka bo usposobljen-a usposobljenost za kritično presojo virov in prenosa znanja, revizije prepričanj, uporabo orodij sodobne epistemologije v vsakdanji spoznavni praksi. in interdisciplinarno povezovanje teh vsebin z drugimi področji filozofije in drugih ved pri raziskovanju perečih problemov spoznanja (kritično mišljenje, politična filozofija, etika, sociologija ...). Študent_ka bo pridobil_a naslednje kompetence: - kritično osmišljanje virov spoznanja; - mehke kompetence za reševanje spoznavnih dilem; - razvijanje spoznavnih vrlin in izogibanje spoznavnim hibam.	The student will be enable students to critically assess the sources and transmission of knowledge, revisonthe revision of beliefs and to enable, eneble them to use the tools of contemporary epistemology in everyday cognitive practice. The student will acquire the following competences: - Critical evaluation of the sources of knowledge; - Soft competences for solving epistemological dilemmas; - Development of epistemic virtues and avoidance of epistemic vices.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben: - izkazati znanje o najnovejših temah socialne in aplicirane epistemologije, - povezati in posplošiti znanja iz različnih področij v analizi sodobnih dilem spoznanja; - kritično ovrednotiti socialne vire spoznanja, načine njegovega prenašanja, reprezentacije in revizije prepričanj, predvsem vlogo znanstvenega spoznanja. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študenti so: - sposobni interdisciplinarnega povezovanja vsebin predmeta z drugimi področji filozofije in drugih ved pri raziskovanju perečih problemov spoznanja (kritično mišljenje, politična filozofija, etika, sociologija ...).	Knowledge and Understanding At the end of the course the student will be able to: - demonstrate knowledge on some of the latest topics of social and applied epistemology; - relate and generalise knowledge from various fields in the analysis of vivid dilemmas of knowledge; - critically evaluate the social sources of knowledge, its transmission, representation and belief revision, especially the role of scientific knowledge; Transferable skills The studenst will be able to: - apply theoretical reflection to actual epistemic dilemmas.

- sposobni aplikacije teoretskih spoznanj na aktualne spoznavne dileme, s katerimi se srečujemo.	- integrate the mastery of these themes with other areas of philosophy and other disciplines (critical thinking, political philosophy, ethics, sociology, etc...)

Metode poučevanja in učenja:

· Predavanja · Seminar · Domače naloge	· Lectures · Seminar · Homework assignments

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	**Assessment methods:**
Ustni izpit	50	Oral exam
Seminarska naloga	30	Seminar paper
Ustna predstavitev	10	Oral presentation
Sodelovanje pri pedagoškem procesu	10	In-class participation

Reference nosilca / Course coordinator's references:

ŠUSTER, D. 2023. *Modalni katapulti: uvod v filozofsko logiko*. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba. [COBISS.SI-ID 152615171]

ŠUSTER, D. 2019. *Kaj delajo filozofi?* Maribor: Kulturni center. [COBISS.SI-ID 97553153]

ŠUSTER, Danilo. Chrysippus, cylinder, causation and compatibilism. V: VEZJAK, Boris (ur.). Philosophical imagination : thought experiments and arguments in antiquity. Newcastle-upon-Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2021. Str. 65-82. [COBISS.SI-ID 69095939]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	Eksperimentalna filozofija
Course title:	Experimental philosophy

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Year of study	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	**2.**	**3.**
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Option	**2nd**	**3rd**

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / Course type (compulsory or elective)	Obvezni compulsory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial			Klinične vaje Clinical training	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individual work	ECTS
		SV	LV	RV				
15		**15**					**90**	**4**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Smiljana Gartner
Jeziki /Languages: **Predavanja / Lectures:**	slovenski/Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Pogoji za vključitev: Jih ni. Prisotnost na predavanjih in prisotnost pri vajah (v obsegu 75 %) je obvezna.	Prerequisits: None. Attendance (75%) is compulsory.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):	**Content (syllabus outline):**
● Razlika med eksperimentalno in neeksperimentalno filozofijo. ● Moralne intuicije in eksperimentalne metode. ● Kritika eksperimentalne filozofije. ● Eksperimentalna filozofija v izobraževanju. ● Jasno pisanje za interdisciplinarno publiko.	● The difference between experimental and non-experimental philosophy. ● Moral intuitions and experimental methods. ● A critique of experimental philosophy. ● Writing clearly for an interdisciplinary audience. ● Experimental philosophy in education.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Markič, O. (2022). Eksperimentalna filozofija. *Filozofija in metoda: Filozofski maraton 2022*, 2.

Zadnikar, D. (1992). Aikido - eksperimentalna filozofija. *Časopis za kritiko znanosti*, *20*(š), 87–89.

Experimental philosophy (str. X, 244). (2008). Oxford University Press.

Knobe, J. N., Shaun. (2013). *Experimental Philosophy: Volume 2*. Oxford University Press, USA.

Cilji in kompetence:

Predmet je namenjen seznanjanju študentov/-k z eksperimentalno filozofijo, ki se ukvarja s pretresanjem predpostavk in metod na katerih temelji filozofija. S pomočjo krepitve kritičnega mišljenja bodo sposobni povezovanja filozofskih vprašanj z empiričnimi raziskavami na področju izobraževanja.

Objectives and competences:

This course is designed to introduce students to experimental philosophy, which is concerned with the questioning of the assumptions and methods underlying philosophy. By strengthening critical thinking, students will be able to relate philosophical questions to empirical research, with emphasis on education.

Predvideni študijski rezultati:

Študenti naj bi bili sposobni:

Znanje in razumevanje:

- razumeti temeljne koncepte in metode eksperimentalne filozofije.
- Prepoznati in analizirati argumente in rezultate eksperimentov; probleme v eksperimentalni filozofiji in kritike le-teh.
- Povezati eksperimentalno filozofijo z izobraževanjem.
- Logičnega mišljenja v kontekstu eksperimentalne filozofije.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študenti (so):

- Sposobni kritično vrednotiti in analizirati koncepte in znanstvena spoznanja.
- Z znanjem oblikovanja in konceptualizacije procesa pripravljeni prenosa na druga področja.
- Kritično in samokritično presojati.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Students should be able to:
- Understand the fundamental concepts and methods of experimental philosophy.
- Identify and analyse arguments and results of experiments; problems in experimental philosophy and critiques of them.
- To relate experimental philosophy to education.
- To study logical thinking in the context of experimental philosophy.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Capable of forming critical judgments and to analyse concepts and scientific findings from.
- With the knowledge of design and conceptualization of the process ready for transfer to other areas.
- Critical and self-critical assessment.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

• Predavanja • kritično branje in analiza besedil • projektno in raziskovalno delo	• lectures • critical reading and analysis of texts • project and research work

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	**Assessment methods:**
- raziskovalna naloga - ustna predstavitev - esej	40 % 20 % 40 %	- research paper - oral presentation - essey

Reference nosilca / Course coordinator's references:

GARTNER, Smiljana, KRAŠNA, Marjan. Etika umetne inteligence v izobraževanju. Revija za elementarno izobraževanje. [Tiskana izd.]. jun. 2023, letn. 16, št. 2, str. 221-237. ISSN 1855-4431. https://journals.um.si/index.php/education/article/view/2846/2211, DOI: 10.18690/rei.16.2.2864. [COBISS.SI-ID 158599683]

GARTNER, Smiljana, ČOP, Tomislav. Kritično mišljenje in vrlinska epistemologija: presečišče kognicije in značaja. V: GARTNER, Smiljana (urednik), STAJAN, Niko (urednik). *Od filozofije poučevanja do poučevanja filozofije : Festschrift Rudi Kotnik*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2025. III, 400 str., ilustr., tabela. ISBN 978-961-299-083-1. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/1086, DOI: 10.18690/um.ff.11.2025. [COBISS.SI-ID 261534467]

BORSTNER, Bojan, GARTNER, Smiljana. Sokrat med učenjem in poučevanjem filozofije. V: GARTNER, Smiljana (urednik), STAJAN, Niko (urednik). *Od filozofije poučevanja do poučevanja filozofije : Festschrift Rudi Kotnik*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2025. III, 400 str., ilustr., tabela. ISBN 978-961-299-083-1. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/1086, DOI: 10.18690/um.ff.11.2025. [COBISS.SI-ID 261534467]

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	Eksperimentalna filozofija
Course title:	Experimental philosophy

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP NEPED	**2.**	**3.**
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Option	**2nd**	**3rd**

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / **Course type (compulsory or elective)**	Obvezni compulsory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
15		**15**					**60**	**3**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Smiljana Gartner

Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenski/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Pogoji za vključitev: Jih ni. Prisotnost na predavanjih in prisotnost pri vajah (v obsegu 75 %) je obvezna.	Prerequisits: None. Attendance (75%) is compulsory.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta): **Content (syllabus outline):**

● Razlika med eksperimentalno in neeksperimentalno filozofijo. ● Moralne intuicije in eksperimentalne metode. ● Kritika eksperimentalne filozofije. ● Jasno pisanje za interdisciplinarno publiko.	● The difference between experimental and non-experimental philosophy. ● Moral intuitions and experimental methods. ● A critique of experimental philosophy. ● Writing clearly for an interdisciplinary audience.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Experimental philosophy (str. X, 244). (2008). Oxford University Press.

Knobe, J. N., Shaun. (2013). *Experimental Philosophy: Volume 2*. Oxford University Press, USA.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Predmet je namenjen seznanjanju študentov/-k z eksperimentalno filozofijo, ki se ukvarja s pretresanjem predpostavk in metod na katerih temelji filozofija. S pomočjo krepitve kritičnega mišljenja bodo sposobni povezovanja filozofskih vprašanj z empiričnimi raziskavam.	This course is designed to introduce students to experimental philosophy, which is concerned with the questioning of the assumptions and methods underlying philosophy. By strengthening critical thinking, students will be able to relate philosophical questions to empirical research.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Študenti naj bi bili sposobni: Znanje in razumevanje: - razumeti temeljne koncepte in metode eksperimentalne filozofije. - Prepoznati in analizirati argumente in rezultate eksperimentov; probleme v eksperimentalni filozofiji in kritike le-teh. - Logičnega mišljenja v kontekstu eksperimentalne filozofije. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študenti (so): - Sposobni kritično vrednotiti in analizirati koncepte in znanstvena spoznanja. - Z znanjem oblikovanja in konceptualizacije procesa pripravljeni prenosa na druga področja. - Kritično in samokritično presojati.	Knowledge and Understanding: Students should be able to: - Understand the fundamental concepts and methods of experimental philosophy. - Identify and analyse arguments and results of experiments; problems in experimental philosophy and critiques of them. - To study logical thinking in the context of experimental philosophy. Transferable/Key Skills and other attributes: - Capable of forming critical judgments and to analyse concepts and scientific findings from. - With the knowledge of design and conceptualization of the process ready for transfer to other areas. - Critical and self-critical assessment.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
● Predavanja ● kritično branje in analiza besedil ● projektno in raziskovalno delo	● lectures ● critical reading and analysis of texts ● project and research work

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	Assessment methods:
- raziskovalna naloga - ustna predstavitev - esej	40 % 20 % 40 %	- research paper, - oral presentation - essey

Reference nosilca / Course coordinator's references:

GARTNER, Smiljana, KRAŠNA, Marjan. Etika umetne inteligence v izobraževanju. Revija za elementarno izobraževanje. [Tiskana izd.]. jun. 2023, letn. 16, št. 2, str. 221-237. ISSN 1855-4431. https://journals.um.si/index.php/education/article/view/2846/2211, DOI: 10.18690/rei.16.2.2864. [COBISS.SI-ID 158599683]

2. GARTNER, Smiljana, ČOP, Tomislav. Kritično mišljenje in vrlinska epistemologija: presečišče kognicije in značaja. V: GARTNER, Smiljana (urednik), STAJAN, Niko (urednik). *Od filozofije poučevanja do poučevanja filozofije : Festschrift Rudi Kotnik*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2025. III, 400 str., ilustr., tabela. ISBN 978-961-299-083-1. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/1086, DOI: 10.18690/um.ff.11.2025. [COBISS.SI-ID 261534467]

BORSTNER, Bojan, GARTNER, Smiljana. Sokrat med učenjem in poučevanjem filozofije. V: GARTNER, Smiljana (urednik), STAJAN, Niko (urednik). *Od filozofije poučevanja do poučevanja filozofije : Festschrift Rudi Kotnik*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2025. III, 400 str., ilustr., tabela. ISBN 978-961-299-083-1. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/1086, DOI: 10.18690/um.ff.11.2025. [COBISS.SI-ID 261534467]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Etika vzgoje in izobraževanja
Course title:	Ethical issues in education

Študijski program in stopnja **Study programme and level**	**Študijska smer** **Study field**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP NEP	**2.**	**4.**
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double Major	**2nd**	**4th**

Vrsta predmeta / Course type	izbirni/Elective
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
15		**15SV**			**90**	**4**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Smiljana Gartner

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	**slovenski, Slovene**
	Vaje / Tutorial:	**slovenski, Slovene**

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
Za opravljanje študijskih obveznosti je zahtevana 70 % prisotnost na seminarskih vajah in 70 % prisotnost na predavanjih.	At least 70 % at lectures and 70 % at tutorials is required.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
• Uvod. Filozofska etika kot poskus razumske utemeljitve norm obnašanja in meril moralne presoje. Splošna in posebne (uporabne) etike. Vloga in domet poklicnih etičnih kodeksov. • Etika vzgoje in izobraževanja kot sistematična refleksija o moralnih plateh vzgojiteljskega in učiteljskega poklica. • Posebnosti vzgojnega in izobraževalnega procesa. Značaj odnosa med vzgojiteljem/učiteljem in učenci/gojenci. Izvor(i) in domet učiteljeve avtoritete. Učiteljski in vzgojiteljski vzori. • Moralne dileme v zvezi s šolskimi sistemi. (Utemeljitve obveznega šolanja. Pravica do izobrazbe – vsebina, temelj in domet. Instrumentalna in intrinzična vrednost znanja. Izobrazba med moralno pravico in ekonomsko kategorijo. Izobraževalni interes države. Pravica staršev do izbire šole. Argumenti za in proti javnim šolam. Libertarni, liberalni in komunitarni model javnega šolstva. Zasebno šolstvo in oblike dopustne državne podpore. Pravičen šolski sistem in enak dostop do izobrazbe. Šolnine,	• Introduction. Philosophical ethics as a quest for rational grounding of norms of conduct and criteria of moral judgments. General and special (applied) ethics. The role and scope of professional codes of ethics. • The ethics of education as a systematic reflection and justification of the teacher's everyday moral experience. • Characteristic features of the educational process. The nature of the relation between the teacher and the pupil/student. Source and scope of the teacher's authority. Conceptions of ideal teacher. • Moral dilemmas concerning school systems. (justification of compulsory primary education; the right to education – content, ground and scope; education between a moral right and an economic category; instrumental and intrinsic value of knowledge; the right of parents to school choice; the interest of the state in education; arguments for and against public/state schools; libertarian, liberal and communitarian models of public

štipendije, študijski krediti in drugi afirmativni ukrepi.)

- Moralna vprašanja v zvezi z vzgojnimi in učnimi cilji in vsebinami (Kurikulum - cilji in smotri. Oblikovanje, razvoj, uresničevanje in ovrednotenje kurikula. Izzivi multikulturnosti - ali je v pluralni družbi mogoč konsenz o temeljnih vrednotah in vzgojnih ciljih? Vzgojni ideali – razvijanje spretnosti, privzgajanje vrlin ali usposabljanje za avtonomno odločanje in ravnanje? Formalne vs. vsebinske vrednote. Vzgoja za vrednote: vzgoja in pouk za človekove pravice, etika in družba, pouk religije, okoljska vzgoja, spolna vzgoja, domoljubna vzgoja. Pojem in nevarnosti indoktrinacije. Vloga staršev pri določanju učnih vsebin – temelj in meje pravice staršev do vzgoje otrok v skladu z lastnim vrednostnim sistemom. Feinbergov pojem "pravice otroka do odprte prihodnosti" – poskus razumevanja in utemeljitve.)
- Moralne dileme v zvezi z vzgojnimi in učnimi metodami. (Pouk in spolna diskriminacija. Disciplina in kaznovanje. Telesna kazen. Načini ocenjevanja in vprašanje njihove pravičnosti. Selekcija, nivojski pouk, notranja in zunanja diferenciacija.)
- Družbena odgovornost šole v luči lažje in težje prepoznavnih pojavnih oblik zatiranja, izkoriščanja, podrejanja, prevlade, zlorabe moči in položaja, diskriminacije, nesvobode. Individualno in strukturno nasilje v šolah. Ustrahovanje, medvrstniško nasilje.
- Posebnosti izobraževanja odraslih in moralne dileme v zvezi z njim.

education; private schooling and the limits of legitimate financial support by the state; just school system and equal access to education; tuition fees, grants, student loans and other kinds of affirmative actions.)

- Moral dilemmas concerning the goal/aim and content of education (curriculum – goals and aims; composing, developing, implementing and evaluating the curriculum; the challenge of multiculturalism – can there be an agreement in a plural society on fundamental educational values and goals? Educational aims between developing market-orientated skills, instilling virtues and promoting autonomy. Formal vs. substantial values. Promoting values in a classroom: religious classes, environmental classes, human rights classes, sex and moral education, civic education. The concept, and the risk, of indoctrination. The role of parents in determining the aims and the contents of education – grounds and limits of the parental right to raise their children according to their own conception of good; Feinberg's notion of 'the child's right to an open future' – interpretation and justification.)
- Moral dilemmas concerning methods of education. (classroom activities and discrimination by sex; discipline and sanctions; corporal punishment; fairness/justice of different types of assessment and grading; achievement-based selection, leveled classes, internal and external differentiation.)
- Wider social responsibility of the schooling system in detecting and fighting forms of exploitation, subjection, domination, power abuse, discrimination, debilitating dependence, and so on. Individual and structural violence in schools. Bullying and peer violence.
- Characteristic features of adult education and some moral dilemmas arising from it.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji 2011 (1. izd., str. 518). (2011). Zavod RS za šolstvo. http://pefprints.pef.uni-lj.si/1195/

Gutmann, A. (2001). *Demokratična vzgoja* (1. izd., str. 324). Slovensko društvo raziskovalcev šolskega polja; i2.

Kodelja, Z. (2006). *O pravičnosti v izobraževanju* (1. izd., Let. 137, str. 300). Krtina.

Brighouse, H. (2006). *On education* (str. IX, 143). Routledge.

Dodatni študijski viri:

Brighouse, H. & Swift, A., *Family Values. The Ethics of Parent-Child Relationships*. Princeton University Press, 2014.

Caplan, B. (2018). *Case against Education*. Princeton University Press.

Kazez, J. (2017). *The Philosophical Parent. Asking Hard Questions About Having and Raising Children*. Oxford University Press.

Tillson, J. (2019). *Children, Religion and the Ethics of Influence*. Bloomsbury Academic.

Sardoč, M. (2011). *Multikulturalizem: pro et contra: enakost in različnost v vzgoji in izobraževanju*. Pedagoški inštitut. https://www.pei.si/wp-content/uploads/2022/05/978-961-270-088-1.pdf

Cilji in kompetence:

Predmet usposablja študente za samostojno moralno premišljanje, presojo in reševanje nekaterih osrednjih moralnih dilem in problemov vzgoje in izobraževanja tako v institucionalnem kot ne-institucionalnem okolju. Študente seznanja s temeljnimi moralnimi pojmi, načeli in teorijami, s poudarkom na njihovi zmožnosti, da utemeljijo specifično pedagoške in edukativne norme, pravila, vrednote, vrline in ideale. Posebna pozornost je namenjena analizi širšega družbenega (političnega, ideološkega, kulturnega, gospodarskega,…) konteksta, ki usodno kroji izobraževalni sistem in izobraževalno politiko.

Objectives and competences:

The aim of the course is to improve the students' capacity for identifying, reflecting upon, and solving complex moral problems and dilemmas in education, both in- and out-side its usual institutional setting. Students will learn basic moral concepts, principles and theories and so become better able to formulate, justify and apply specificaly pedagogical and educational norms, rules, values, virtues and ideals. Special emphasis is put on analyzing wider social (political, ideological, cultural, economical,…) determinants which influence the design and implementation of educational systems and policies.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:	Knowledge and Understanding:
Po zaključku pouka bodo študenti ● obvladali temeljne moralne pojme, načela in teorije; ● sposobni bolje moralno presojati in reševati moralne probleme in dileme, značilne za edukativno prakso; ● znali razmišljati in razpravljati, na bolj dosleden, reflektiran in informiran način, o moralnih vidikih naše vsakodnevne edukativne prakse. <u>Prenosljive spretnosti in veščine:</u> ● *Reševanje problemov:* prepoznavanje etičnih problemov in iskanje rešitev zanje, pojmovna analiza na visoki ravni splošnosti. ● *Argumentacija_ kritično ocenjevanje in sestavljanje argumentov v podporo trditvam* ● *Spretnosti komuniciranja:* pisno izražanje v filozofskem eseju, ustno izražanje pri ustni predstavitvi in v razpravah.	By the end of the course the students should ● master basic moral concepts, principles and theories. ● be better able to judge complex educational issues from the moral point of view and to solve moral problems and dilemmas typical of educational settings ● be able to reflect upon, and discuss, in a more consistent, reflective and informed way, various moral aspects of current educational institutions and practices. <u>Transferable/Key skills and other attributes:</u> ● *Communication skills:* writing and presenting a philosophical essay, verbal skills at class presentation in and in the discussion). ● *Problem solving:* identifying and solving ethical problems, conceptual analysis at a high level of abstractness *Argumentation:* critical assessment and building of arguments in support of views

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
● predavanja ● razgovor ● reševanje problemov ● študije primerov	● lectures ● discussion ● problem-solving ● case studies

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Kolokvij Sprotne naloge	50 50	Midterm exam Coursework Each of the commitments must be assessed with a passing grade.

Vsaka izmed obveznosti pri načinu ocenjevanja mora biti opravljena s pozitivno oceno.		

Reference nosilca / Lecturer's references:

GARTNER, Smiljana, KRAŠNA, Marjan. Etika umetne inteligence v izobraževanju. *Revija za elementarno izobraževanje*. jun. 2023, letn. 16, št. 2, str. 221-235, ilustr. ISSN 1855-4431. https://journals.um.si/index.php/education/article/view/2846/2211, Digitalna knjižnica Slovenije - dLib.si, Digitalna knjižnica Univerze v Mariboru – DKUM, DOI: 10.18690/rei.16.2.2864, DOI: 20.500.12556/DKUM-88953. [COBISS.SI-ID 158599683]

GARTNER, Smiljana, ČOP, Tomislav. Kritično mišljenje in vrlinska epistemologija: presečišče kognicije in značaja. V: GARTNER, Smiljana (urednik), STAJAN, Niko (urednik). *Od filozofije poučevanja do poučevanja filozofije : Festschrift Rudi Kotnik*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2025. III, 400 str., ilustr., tabela. ISBN 978-961-299-083-1. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/1086, DOI: 10.18690/um.ff.11.2025. [COBISS.SI-ID 261534467]

BORSTNER, Bojan, GARTNER, Smiljana. Sokrat med učenjem in poučevanjem filozofije. V: GARTNER, Smiljana (urednik), STAJAN, Niko (urednik). *Od filozofije poučevanja do poučevanja filozofije : Festschrift Rudi Kotnik*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2025. III, 400 str., ilustr., tabela. ISBN 978-961-299-083-1. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/1086, DOI: 10.18690/um.ff.11.2025. [COBISS.SI-ID 261534467]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Feministična filozofija
Course title:	Feminist philosophy

Študijski program in stopnja **Study programme and level**	**Študijska smer** **Study field**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP NEP	1.	1.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Option	1st	1st

Vrsta predmeta / Course type	Izbirni/Elective
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
15		15SV			120	5

Nosilec predmeta / Lecturer:	Smiljana Gartner

Jeziki /	**Predavanja / Lectures:**	slovenski/Slovene
Languages:	**Vaje / Tutorial:**	slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogoji za vključitev: Jih ni.

Prisotnost na predavanjih in prisotnost pri vajah (v obsegu 75 %) je obvezna.

Prerequisits:

Prerequisits: None.

Attendance (75%) is compulsory.

Vsebina:

- Znanost in metafizika spolne razlike (biološki in družbeni spol). Dejanske in namišljene razlike med spoloma v razmišljanju, čustvovanju in obnašanju.
- Feministična etika. Kritike univerzalističnega pojmovanja družbene pravičnosti.
- Feministična politična in socialna filozofija. Kritike klasičnih teorij pravičnosti, enakosti in svobode.
- Feministična epistemologija.
- Različne vrste feminizmov
- Plodne navezave feministične misli na področje izobraževanja

Content (Syllabus outline):

- Science and metaphysics of sex/gender difference. Real and alleged differences in ways of thinking, feeling and behaving.
- Feminist ethics. Critiques of universalist/liberal accounts of social justice and their remedies for social injustices.
- Feminist social and political philosophy. Criticism of liberal accounts of justice, equality and freedom.
- Feminist epistemology.
- Various types of feminism.
- .
- Implications of feminist thought for other areas of research: education

Temeljni literatura in viri / Readings:

Brizendine, L. (2009). *Ženski možgani* (2. izd., str. 255). Modrijan.

Beauvoir, S. de. (2013). *Drugi spol* (2. izd., Let. 169, str. 2 zv. (345; 618)). Krtina.

Squires, J. (2009). *Spol v politični teoriji* (str. 351). Krtina..

A companion to feminist philosophy (1st publ., str. XVII, 703). (1998). Blackwell.

Nussbaum, M. C. (1999). *Sex and Social Justice*. Oxford University Press, Incorporated. *Aktualni članki in izbrana poglavja iz monografij.*

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Predmet je namenjen seznanjanju študentov/-k s sodobnimi feminističnimi kritikami tradicionalne moralne, socialne in politične filozofije, zlasti očitku, da so v njih prevladujoče teme, kategorije, merila upravičenja, metode preučevanja in načini razmišljanja rezultat in odsev zgodovinske nadvlade moških nad ženskami. Poudarek je na izobraževanju. Študenti/-ke imajo priložnost oceniti, kako utemeljene so zahteve feminističnih filozofinj po alternativnih metodah raziskovanja in načinih razmišljanja.	The course introduces students to contemporary feminist theory and practice. The emphasis is thereby placed on feminist critiques of traditional moral, social and political philosophy. We will attempt a fair assessment of the feminist complaint that the choice of topics and categorial apparatus, standards of justification, research methods and ways of thinking clearly reveal distorting male bias and should therefore be revised, if not entirely abolished. The emphasis is on education. Students have the opportunity to assess how justified the demands of feminist philosophers for alternative methods of research and ways of thinking are.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Študenti naj bi bili sposobni: Znanje in razumevanje: - Opisati, razumeti in poznati področje feminizma ter feministične filozofije. - Prepoznati in analizirati argumente ter probleme v feminističnih razpravah na področju izobraževanja ter kritike le-teh. - Prepoznati in analizirati probleme v sodobni družbi na področjuizobraževanja, ki se nanašajo na (družbeno in biološko) spolno razlikovanje. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študenti (so): - Sposobni kritično vrednotiti in analizirati koncepte in znanstvena spoznanja.	Students should be able to: - Describe, understand and know area of feminism and feminist philosophy. - Recognize and analyze arguments and problems on education in feminists discussions. - Recognize and analyze problems in contemporary society on the field of education that are connected with sex and gender. Transferable/Key Skills and other attributes:

- Z znanjem oblikovanja in konceptualizacije procesa pripravljeni prenosa na druga področja. - - Kritično in samokritično presojati.	- Capable of forming critical judgments and to analyse concepts and scientific findings from. - With the knowledge of design and conceptualization of the process ready for transfer to other areas. - Critical and self-critical assessment.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
● kritično branje in analiza besedil ● usmerjana razprava ● projektno delo in domače naloge	● critical reading and analysis of texts ● structured discussion ● project work and homework

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
- raziskovalna naloga - ustni izpit	50 50	Mid-term testing: - research paper - oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

GARTNER, Smiljana, KRAŠNA, Marjan. Etika umetne inteligence v izobraževanju. Revija za elementarno izobraževanje. [Tiskana izd.]. jun. 2023, letn. 16, št. 2, str. 221-237. ISSN 1855-4431. https://journals.um.si/index.php/education/article/view/2846/2211, DOI: 10.18690/rei.16.2.2864. [COBISS.SI-ID 158599683]

VIČAR, Branka, GARTNER, Smiljana. Skriti kurikul in epistemsko spolno umeščanje v izobraževalnih in raziskovalnih sistemih = The hidden curriculum and epistemic gender positioning in education and research systems. V: NATERER, Andrej (ur.). *International Conference Education and Gender 2022 : [October 14th 2022, University of Maribor, Faculty of Arts, Maribor, Slovenia] : book of abstracts*. 1st ed. Maribor: University of Maribor, University Press, 2022. Str. 17-18. ISBN 978-961-286-648-8. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/726/984/2517-1. [COBISS.SI-ID 129677827]

GARTNER, Smiljana, ČOP, Tomislav. Kritično mišljenje in vrlinska epistemologija: presečišče kognicije in značaja. V: GARTNER, Smiljana (urednik), STAJAN, Niko (urednik). *Od filozofije poučevanja do poučevanja filozofije : Festschrift Rudi Kotnik*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2025. III, 400

str., ilustr., tabela. ISBN 978-961-299-083-1. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/1086, DOI: 10.18690/um.ff.11.2025. [COBISS.SI-ID 261534467]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

www.ff.um.si | ff@um.si | t +386 2 22 93 840 | f +386 2 22 93 625 | trr: SI56 0110 0600 0020 393 | id ddv: SI71674705

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	Feministična filozofija
Course title:	Feminist philosophy

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	**2**	**3.**
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Option	**2nd**	**3rd**

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / **Course type (compulsory or elective)**	Izbirni Elective
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
15		**15**					**90**	**4**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Smiljana Gartner

Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenski/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Pogoji za vključitev: Jih ni. Prisotnost na predavanjih in prisotnost pri vajah (v obsegu 75 %) je obvezna.	Prerequisits: None. Attendance (75%) is compulsory.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta): **Content (syllabus outline):**

• Znanost in metafizika spolne razlike (biološki in družbeni spol). Dejanske in namišljene razlike med spoloma v razmišljanju, čustvovanju in obnašanju. • Feministična etika. Kritike univerzalističnega pojmovanja družbene pravičnosti. • Feministična politična in socialna filozofija. Kritike klasičnih teorij pravičnosti, enakosti in svobode. • Feministična epistemologija. • Različne vrste feminizmov • Metafizični problemi v feminističnem polju • Plodne navezave feministične misli na druga področja: ekologijo, znanost …	• Science and metaphysics of sex/gender difference. Real and alleged differences in ways of thinking, feeling and behaving. • Feminist ethics. Critiques of universalist/liberal accounts of social justice and their remedies for social injustices. • Feminist social and political philosophy. Criticism of liberal accounts of justice, equality and freedom. • Feminist epistemology. • Various types of feminism. • Metaphysical problems and feminism. • Implications of feminist thought for other areas of research: ecology, science…

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Brizendine, L. (2009). *Ženski možgani* (2. izd., str. 255). Modrijan.

Beauvoir, S. de. (2013). *Drugi spol* (2. izd., Let. 169, str. 2 zv. (345; 618)). Krtina.

Squires, J. (2009). *Spol v politični teoriji* (str. 351). Krtina..

A companion to feminist philosophy (1st publ., str. XVII, 703). (1998). Blackwell.

Nussbaum, M. C. (1999). *Sex and Social Justice*. Oxford University Press, Incorporated. *Aktualni članki in izbrana poglavja iz monografij.*

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Predmet je namenjen seznanjanju študentov/-k s sodobnimi feminističnimi kritikami tradicionalne moralne, socialne in politične filozofije, zlasti očitku, da so v njih prevladujoče teme, kategorije, merila upravičenja, metode preučevanja in načini razmišljanja rezultat in odsev zgodovinske nadvlade moških nad ženskami. Študenti/-ke imajo priložnost oceniti, kako utemeljene so zahteve feministk po alternativnih metodah raziskovanja in načinih razmišljanja.	The course introduces students to contemporary feminist theory and practice. The emphasis is thereby placed on feminist critiques of traditional moral, social and political philosophy. We will attempt a fair assessment of the feminist complaint that the choice of topics and categorial apparatus, standards of justification, research methods and ways of thinking clearly reveal distorting male bias and should therefore be revised, if not entirely abolished.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Študenti naj bi bili sposobni: Znanje in razumevanje: - Opisati, razumeti in poznati področje feminizma ter feministične filozofije.	Knowledge and Understanding: Students should be able to:

- Prepoznati in analizirati argumente ter probleme v feminističnih razpravah ter kritike le-teh. - Prepoznati in analizirati probleme v sodobni družbi, ki se nanašajo na (družbeno in biološko) spolno razlikovanje. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študenti (so): - Sposobni kritično vrednotiti in analizirati koncepte in znanstvena spoznanja. - Z znanjem oblikovanja in konceptualizacije procesa pripravljeni prenosa na druga področja. - Kritično in samokritično presojati.	- Describe, understand and know area of feminism and feminist philosophy. - Recognize and analyze arguments and problems in feminists discussions. - Recognize and analyze problems in contemporary society that are connected with sex and gender. Transferable/Key Skills and other attributes: - Capable of forming critical judgments and to analyse concepts and scientific findings from. - With the knowledge of design and conceptualization of the process ready for transfer to other areas. - Critical and self-critical assessment.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
● kritično branje in analiza besedil ● usmerjana razprava ● projektno in raziskovalno delo in domače naloge	● critical reading and analysis of texts ● structured discussion ● project and research work and homework

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	**Assessment methods:**
- raziskovalna naloga - ustni izpit	50% 50%	- research paper, - oral exam

---

Reference nosilca / Course coordinator's references:

GARTNER, Smiljana, KRAŠNA, Marjan. Etika umetne inteligence v izobraževanju. Revija za elementarno izobraževanje. [Tiskana izd.]. jun. 2023, letn. 16, št. 2, str. 221-237. ISSN 1855-4431. https://journals.um.si/index.php/education/article/view/2846/2211, DOI: 10.18690/rei.16.2.2864. [COBISS.SI-ID 158599683]

VIČAR, Branka, GARTNER, Smiljana. Skriti kurikul in epistemsko spolno umeščanje v izobraževalnih in raziskovalnih sistemih = The hidden curriculum and epistemic gender positioning in education and research systems. V: NATERER, Andrej (ur.). *International Conference Education and Gender 2022 : [October 14th 2022, University of Maribor, Faculty of Arts, Maribor, Slovenia] : book of abstracts*. 1st ed. Maribor: University of Maribor, University Press, 2022. Str. 17-18. ISBN 978-961-286-648-8. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/726/984/2517-1. [COBISS.SI-ID 129677827]

GARTNER, Smiljana, ČOP, Tomislav. Kritično mišljenje in vrlinska epistemologija: presečišče kognicije in značaja. V: GARTNER, Smiljana (urednik), STAJAN, Niko (urednik). *Od filozofije poučevanja do poučevanja filozofije : Festschrift Rudi Kotnik*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2025. III, 400 str., ilustr., tabela. ISBN 978-961-299-083-1. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/1086, DOI: 10.18690/um.ff.11.2025. [COBISS.SI-ID 261534467]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	Filozofija edukacije
Course title:	Philosophy of education

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	DP PED	**2**	**3**
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Teaching Training Option	**2**	**3**

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / Course type (compulsory or elective)	Izbirni/elective
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
15		**15**					**90**	**4**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Tomaž Grušovnik

Jeziki /Languages:		
	Predavanja / Lectures:	Slovenski/Slovene
	Vaje / Tutorial:	Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
/	/

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):	**Content (syllabus outline):**
- Temeljni problemi filozofije izobraževanja - Temeljni koncepti filozofije izobraževanja - Aktualni problemi izobraževanja - Iskanje predpostavk in implikacij. - Izobraževanje in družbeni kontekst.	- Basic problems of philosophy of education - Basic concepts of philosophy of education - Recent issues in education - Exploring assumptions and implications - Education and social contex

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

-- Aristoteles. (2010). *Politika* (1. natis, Let. 40, str. 775). GV založba.

- Dewey, J. (2013). *Šola in družba* (2. izd.). Pedagoška fakulteta. http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-U5FXOWOT

- Egan, K. (2009). *Zgodovina pedagoške zmote: naša progresivistična dediščina od Herberta Spencerja do Johna Deweya in Jeana Piageta* (Let. 152, str. 219). Krtina.

- Locke, J. (2013). *Nekaj misli o vzgoji*. Pedagoška fakulteta. http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-QMKTGFAK

- Plato, & Kocijančič, G. (2004). *Zbrana dela* (str. 2 zv. (1678; 1490)). Mohorjeva družba.

- Rousseau, J.-J. (1997). *Emil ali O vzgoji* (str. 200). Pedagoška obzorja.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Uvajanje študentk in študentov v poznavanje in razumevanje temeljnih idej filozofije izobraževanja iz tradicije in sodobnosti, ki naj služi kot podlaga za kritično refleksijo aktualnih problemov izobraževanja.	The main AIM of the subject is to introduce students into knowledge and understanding of basic ideas of philosophy of education, which would serve as a ground for a critical reflection of current issues of education.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: - Temeljno razumevanje glavnih filozofij izobraževanja. - Izpostaviti in analizirati predpostavke izobraževalnih praks. - Razviti zmožnost vživljanja v različne filozofske perspektive in poglede.	Knowledge and Understanding: -Gain a basic understanding of major philosophies of education. -Expose and analyze underlying philosophical assumptions in educational practice. -Develop the ability to deal with a diversity of philosophical perspectives or points of view.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:	Transferable/Key Skills and other attributes:
- Razviti zmožnost samostojnega mišljenja v analizi aktualnih problemov izobraževanja, ne pa zgolj nekritično prevzemati prevladujoče prakse in ideologije.	-Develop the ability to think independently in analyzing current educational issues, instead of accepting uncritically the prevailing practice or ideology.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanja: aktivne metode poučevanja Seminarsko delo: obravnava aktualnih problemov in vprašanj izobraževanja na podlagi študija tekstov iz tradicije in sodobnosti.	Lectures: Active learning and teaching methods Seminar work: elaboration of current issues of education on the basis of study of texts from the past and present.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	**Assessment methods:**
ustni izpit	60	oral exam
Sprotne naloge	30	coursework
sodelovanje pri pedagoškem procesu	10	in-class participation

Reference nosilca / Course coordinator's references:

GRUŠOVNIK, Tomaž. Filozofija kot obvezni predmet osnovnega in splošnega izobraževanja. V: GRUŠOVNIK, Tomaž (ur.), HLADNIK, Alenka (ur.), ŠIMENC, Marjan (ur.). Filozofija in šola : svetovni dan filozofije 2023 : [zbornik]. Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2023. Str. 62-76. ISBN 978-961-270-388-2. https://zofijini.net/wp-content/uploads/2023/11/Filozofija-in-sola-SDF_Brosura2023_web-fv.pdf. [COBISS.SI-ID 173402883]

GRUŠOVNIK, Tomaž. Osebni stik in poučevanje - humanistični pogled na spletno učenje. V: ŽAGAR, Igor Ž. (ur.), MLEKUŽ, Ana (ur.). Raziskovanje v vzgoji in izobraževanju : učenje in poučevanje na daljavo : izkušnje, problemi, perspektive : zbornik povzetkov : 6. znanstvena konferenca, Ljubljana, 22. in 23. september 2021. Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2021. Str. 24. ISBN 978-961-270-376-9. [COBISS.SI-ID 78937091]

SPANNRING, Reingard, GRUŠOVNIK, Tomaž. Zur Dekonstruktion von Bildungsräumen durch die Critical Animal Pedagogy : Anti-Speziesismus und Tierliebe?. V: GIEHL, Marvin (ur.), MATTIG, Ruprecht (ur.). *Bildung als (De-)Zentrierung - (De-)Zentrierung der Bildung*. 1. Aufl. Weinheim: Beltz Juventa, 2023. Str. 97-113. ISBN 978-3-7799-7068-2, ISBN 978-3-7799-7069-9. [COBISS.SI-ID 161709827]

GRUŠOVNIK, Tomaž. Sokratski dialog kot učna metoda na študenta osredinjenega poučevanja. V: MEZGEC, Maja (ur.), ANDREJAŠIČ, Alenka (ur.), RUTAR, Sonja (ur.). *Interdisciplinarna obzorja visokošolske didaktike : raznolike poti do vednosti in znanja*. Koper: Založba Univerze na Primorskem, 2022. Str. 147-163. Knjižnica Ludus, 35. ISBN 978-961-293-113-1. ISSN 2536-1937. [COBISS.SI-ID 113915139]

KOŽUH, Vasja, GRUŠOVNIK, Tomaž. Medpredmetno povezovanje učnih predmetov spoznavanje okolja in filozofija za otroke. V: VOLK, Marina (ur.), et al. *Medpredmetno povezovanje : pot do uresničevanja*

vzgojno-izobraževalnih ciljev = Cross-curricular integration : the path to the realisation of educational goals. Koper: Založba Univerze na Primorskem, 2020. Str. 263-275. Knjižnica Ludus, 25. ISBN 978-961-293-012-7. ISSN 2536-1937. [COBISS.SI-ID 30875907]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	Filozofija edukacije
Course title:	Philosophy of education

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	DP NEP	**2**	**3**
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double Major	**2**	**3**

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / Course type (compulsory or elective)	Izbirni/elective
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
15		**15**					**90**	**4**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Tomaž Grušovnik

Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	Slovenski/Slovene
	Vaje / Tutorial:	Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:
/	/

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):	Content (syllabus outline):
- Temeljni problemi filozofije izobraževanja - Temeljni koncepti filozofije izobraževanja - Modernizem in postmodernizem v izobraževanju. - Aktualni problemi izobraževanja - Iskanje predpostavk in implikacij. - Izobraževanje in družbeni kontekst.	- Basic problems of philosophy of education - Basic concepts of philosophy of education - Modernism and postmodernism in education - Recent issues in education - Exploring assumptions and implications - Education and social contex

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

- Aristoteles. (2010). *Politika* (1. natis, Let. 40, str. 775). GV založba.
- Dewey, J. (2013). *Šola in družba* (2. izd.). Pedagoška fakulteta. http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-U5FXOWOT
- Egan, K. (2009). *Zgodovina pedagoške zmote: naša progresivistična dediščina od Herberta Spencerja do Johna Deweya in Jeana Piageta* (Let. 152, str. 219). Krtina.
- Locke, J. (2013). *Nekaj misli o vzgoji*. Pedagoška fakulteta. http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-QMKTGFAK
- Plato, & Kocijančič, G. (2004). *Zbrana dela* (str. 2 zv. (1678; 1490)). Mohorjeva družba.
- Rousseau, J.-J. (1997). *Emil ali O vzgoji* (str. 200). Pedagoška obzorja.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Uvajanje študentk in študentov v poznavanje in razumevanje temeljnih idej filozofije izobraževanja iz tradicije in sodobnosti, ki naj služi kot podlaga za kritično refleksijo aktualnih problemov izobraževanja.	The main AIM of the subject is to introduce students into knowledge and understanding of basic ideas of philosophy of education, which would serve as a ground for a critical reflection of current issues of education.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: - Temeljno razumevanje glavnih filozofij izobraževanja. - Izpostaviti in analizirati predpostavke izobraževalnih praks. - Razviti zmožnost vživljanja v različne filozofske perspektive in poglede. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:	Knowledge and Understanding: -Gain a basic understanding of major philosophies of education. -Expose and analyze underlying philosophical assumptions in educational practice. -Develop the ability to deal with a diversity of philosophical perspectives or points of view. Transferable/Key Skills and other attributes:

- Razviti zmožnost samostojnega mišljenja v analizi aktualnih problemov izobraževanja, ne pa zgolj nekritično prevzemati prevladujoče prakse in ideologije. - Razviti svojo osebno filozofijo izobraževanja.	-Develop the ability to think independently in analyzing current educational issues, instead of accepting uncritically the prevailing practice or ideology. -Develop a personal philosophy of education

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanja: aktivne metode poučevanja Seminarsko delo: obravnava aktualnih problemov in vprašanj izobraževanja na podlagi študija tekstov iz tradicije in sodobnosti.	Lectures: Active learning and teaching methods Seminar work: elaboration of current issues of education on the basis of study of texts from the past and present.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	**Assessment methods:**
ustni izpit	60	oral exam
Sprotne naloge	30	coursework
sodelovanje pri pedagoškem procesu	10	in-class participation

Reference nosilca / Course coordinator's references:

GRUŠOVNIK, Tomaž. Filozofija kot obvezni predmet osnovnega in splošnega izobraževanja. V: GRUŠOVNIK, Tomaž (ur.), HLADNIK, Alenka (ur.), ŠIMENC, Marjan (ur.). Filozofija in šola : svetovni dan filozofije 2023 : [zbornik]. Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2023. Str. 62-76. ISBN 978-961-270-388-2. https://zofijini.net/wp-content/uploads/2023/11/Filozofija-in-sola-SDF_Brosura2023_web-fv.pdf. [COBISS.SI-ID 173402883]

GRUŠOVNIK, Tomaž. Osebni stik in poučevanje - humanistični pogled na spletno učenje. V: ŽAGAR, Igor Ž. (ur.), MLEKUŽ, Ana (ur.). Raziskovanje v vzgoji in izobraževanju : učenje in poučevanje na daljavo : izkušnje, problemi, perspektive : zbornik povzetkov : 6. znanstvena konferenca, Ljubljana, 22. in 23. september 2021. Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2021. Str. 24. ISBN 978-961-270-376-9. [COBISS.SI-ID 78937091]

SPANNRING, Reingard, GRUŠOVNIK, Tomaž. Zur Dekonstruktion von Bildungsräumen durch die Critical Animal Pedagogy : Anti-Speziesismus und Tierliebe?. V: GIEHL, Marvin (ur.), MATTIG, Ruprecht (ur.). *Bildung als (De-)Zentrierung - (De-)Zentrierung der Bildung*. 1. Aufl. Weinheim: Beltz Juventa, 2023. Str. 97-113. ISBN 978-3-7799-7068-2, ISBN 978-3-7799-7069-9. [COBISS.SI-ID 161709827]

GRUŠOVNIK, Tomaž. Sokratski dialog kot učna metoda na študenta osredinjenega poučevanja. V: MEZGEC, Maja (ur.), ANDREJAŠIČ, Alenka (ur.), RUTAR, Sonja (ur.). *Interdisciplinarna obzorja visokošolske didaktike : raznolike poti do vednosti in znanja*. Koper: Založba Univerze na Primorskem, 2022. Str. 147-163. Knjižnica Ludus, 35. ISBN 978-961-293-113-1. ISSN 2536-1937. [COBISS.SI-ID 113915139]

KOŽUH, Vasja, GRUŠOVNIK, Tomaž. Medpredmetno povezovanje učnih predmetov spoznavanje okolja in filozofija za otroke. V: VOLK, Marina (ur.), et al. *Medpredmetno povezovanje : pot do uresničevanja vzgojno-izobraževalnih ciljev = Cross-curricular integration : the path to the realisation of educational goals*.

Koper: Založba Univerze na Primorskem, 2020. Str. 263-275. Knjižnica Ludus, 25. ISBN 978-961-293-012-7. ISSN 2536-1937. [COBISS.SI-ID 30875907]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Filozofija in psihoanaliza
Course title:	Philosophy and psychoanalysis

Študijski program in stopnja **Study programme and level**	**Študijska smer** **Study field**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	**2.**	**3.**
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Teaching Training Option	**2nd**	**3rd**

Vrsta predmeta / Course type	izbirni/Elective
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**

15		**15SV**			**90**	**4**

Nosilec predmeta / Lecturer: Boris Vezjak

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	**slovenski, Slovene**
	Vaje / Tutorial:	**slovenski, Slovene**

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

/

Prerequisits:

/

Vsebina:

Predmet obravnava osnovne ideje psihoanalize, kot so nezavednost, seksualnost, nagon, fantazija, transfer, nevroza. Psihoanalitične ideje so obravnavane v kontekstu filozofske relevantnosti na način, da je dan poudarek etičnim, eksistencialnim, družbenim in kulturnim aspektom psihoanalitičnih klasikov, predvsem S. Freuda in C. G. Junga. Ob psihoanalitičnih teorijah so predstavljeni filozofi (npr. Nietzsche, Heidegger, Žižek) in njihov vpliv na psihoanalizo.

Content (Syllabus outline):

The course on Philosophy and psychoanalysis tackles central ideas of psychoanalysis, which include the unconscious, drive, sexuality, fantasy, transference, neurosis. These ideas are examined within the context of a philosophical inquiry, especially when dealing or illuminating ethical, existential, social and cultural questions. The course also covers a survey of different psychoanalytical theories, especially those of S. Freud and C. G. Jung, as well as philosophers with affinities or influence on the development of psychoanalytical concepts, e.g. Nietzsche, Heidegger or Žižek.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Freud, S. (2005). Pet analiz (1. natis, str. 525). Društvo za teoretsko psihoanalizo; Studia humanitatis.

Freud, S. (2012). Metapsihološki spisi (2., pregledana in dopolnjena izd., str. 486). Studia humanitatis.

Freud, S. (2001). Nelagodje v kulturi (str. 144). Gyrus.

Jung, C. G. (2023). Arhetipi in kolektivno nezavedno (str. 536, 78 pril.). Beletrina.

Filozofija skoz psihoanalizo VII (Let. 1/2, str. 495). (1993). Društvo za teoretsko psihoanalizo.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Poglavitni cilj je v vpeljavi študentov samostojno obravnavo in razumevanje ključnih psihoanalitičnih pojmov v navezavi na filozofska vprašanja. Študente se navaja na avtonomno delo ob interpretaciji filozofskih vprašanj v psihoanalizi, kot tudi na analitično branje besedil.	The main aim is to provide students the comprehension of key psychoanalytical terms in connection to philosophy. Students will be accustomed to work autonomously on interpretation of philosophical issues in psychoanalysis well as analytical reading of texts.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: • Študentje pridobijo znanja iz osnovnih filozofskih vprašanj znotraj področja psihoanalize, pa tudi ključnih psihoanalitičnih terminov. • Razumevanje zgodovinskega razvoja psihoanalitične misli, od Freudovih učencev (npr. Klein, ego-psihologija, Winnicott) do Lacanovega prispevka in njegovega vpliva na sodobno teorijo. • Študenti osvojijo ključne psihoanalitične koncepte, kot so nezavedno, ponavljanje, nagon, transfer, želja, Drugi, subjekt, objekt, identifikacija, fantazma, simptom, ter njihovo filozofsko nadgradnjo. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • Sposobnost analize kompleksnih filozofskih in psihoanalitičnih besedil ter razumevanje njihovih konceptualnih povezav. • Razvijanje sposobnosti kritičnega vrednotenja psihoanalitičnih in filozofskih	Knowledge and Understanding: • Students acquire knowledge of basic philosophical issues within the field of psychoanalysis, as well as key psychoanalytic terms. • Students gain understanding of the historical development of psychoanalytic thought, from Freud's students (e.g. Klein, ego-psychology, Winnicott) to Lacan's contribution and its influence on contemporary theory. • Students learn key psychoanalytic concepts such as the unconscious, repetition, instinct, transference, desire, the Other, subject, object, identification, phantasm, symptom, and their philosophical superstructure. Transferable/Key Skills and other attributes: • Ability to analyse complex philosophical and psychoanalytical texts and understand their conceptual connections.

teorij ter njihovih učinkov v širšem družbenem kontekstu. • Sposobnost samostojnega raziskovanja in interpretacije psihoanalitičnih konceptov v povezavi s filozofskimi problemi, vključno z uporabo primarnih virov (npr. Freud, Lacan).	• Develop the ability to critically evaluate psychoanalytic and philosophical theories and their implications in a wider social context. • Ability to independently research and interpret psychoanalytic concepts in relation to philosophical problems, including the use of primary sources (e.g. Freud, Lacan).

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Poudarek ni le za formalni izvedbi predavanj, temveč tudi na interaktivnih poučevalnih strategijah, kot so skupinske razprave in individualno delo doma. Študente se vzpodbuja, da na teh debatah raziskujejo probleme in nadgrajujejo svoje razumevanje.	The focus is not just toward formal lectures but also interactive teaching strategies, such as group sessions, debate and individual home work. Students will be encouraged to use these sessions for problem exploration, discussion and the enhancement of understanding.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Seminarska naloga	**60**	Seminar paper
Ustna predstavitev	**20**	Oral presentation
Sodelovanje pri pedagoškem procesu	**20**	In-class participation

Reference nosilca / Lecturer's references:

VEZJAK, Boris. Thought experimenting, hypothetical thinking and imagination : some remarks on presocratic and platonic reasoning. V: VEZJAK, Boris (ur.). Philosophical imagination : thought experiments and arguments in antiquity. Newcastle-upon-Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2021. Str. 43-63. ISBN 1-5275-6975-6, ISBN 978-1-5275-6975-1. [COBISS.SI-ID 69143811]

VEZJAK, Boris. Philosophy, hidden in slogans : the case of relaxedness of Slovenian educational system. *Policy futures in education*. 2023, vol. 21, issue 7, str. 790-799. ISSN 1478-2103. https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/14782103231184306?download=true, DOI: 10.1177/14782103231184306. [COBISS.SI-ID 156462851]

VEZJAK, Boris. Sokratska etika, kultura brezsramnosti in odnos do drugega. V: LAMBERGER KHATIB, Maja (ur.). *Sožitje med kulturami : poti do medkulturnega dialoga V : [monografija znanstvenih člankov z*

recenzijami]. Maribor: Center za medkulturno sodelovanje z državami Azije, Afrike in Latinske Amerike, Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru: Pivec, 2023. Str. 9-24, ilustr. ISBN 978-961-7204-12-4. [COBISS.SI-ID 188790531]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	Filozofija in psihoanaliza
Course title:	Philosophy and psychoanalysis

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP NEP	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double Major Option	2nd	3rd

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / Course type (compulsory or elective)	Izbirni/Elective
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
15		**15**					**90**	**4**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Boris Vezjak

Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenski / Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:
Jih ni.	None.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):	Content (syllabus outline):
Predmet obravnava osnovne ideje psihoanalize, kot so nezavednost, seksualnost, nagon, fantazija, transfer, nevroza. Psihoanalitične ideje so obravnavane v kontekstu filozofske relevantnosti na način, da je dan poudarek etičnim, eksistencialnim, družbenim in kulturnim aspektom psihoanalitičnih klasikov, predvsem S. Freuda in C. G. Junga. Ob psihoanalitičnih teorijah so predstavljeni filozofi (npr. Nietzsche, Heidegger, Žižek) in njihov vpliv na psihoanalizo. Predmet se dotakne tudi odnosa psihoanalize do feminizma in kulturne kritike na podlagi teorije duševnosti in kulture v perspektivi freudovske psihoanalitične ideje.	The course on Philosophy and psychoanalysis tackles central ideas of psychoanalysis, which include the unconscious, drive, sexuality, fantasy, transference, neurosis. These ideas are examined within the context of a philosophical inquiry, especially when dealing or illuminating ethical, existential, social and cultural questions. The course also covers a survey of different psychoanalytical theories, especially those of S. Freud and C. G. Jung, as well as philosophers with affinities or influence on the development of psychoanalytical concepts, e.g. Nietzsche, Heidegger or Žižek. The relationship between psychoanalysis and feminism or cultural critique is also considered on the basis of philosophical issues of the theory of mind and culture, developed by Freudian psychoanalysis.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Freud, S. (2005). Pet analiz (1. natis, str. 525). Društvo za teoretsko psihoanalizo; Studia humanitatis.

Freud, S. (2012). Metapsihološki spisi (2., pregledana in dopolnjena izd., str. 486). Studia humanitatis.

Freud, S. (2001). Nelagodje v kulturi (str. 144). Gyrus.

Jung, C. G. (2023). Arhetipi in kolektivno nezavedno (str. 536, 78 pril.). Beletrina.

Filozofija skoz psihoanalizo VII (Let. 1/2, str. 495). (1993). Društvo za teoretsko psihoanalizo.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Poglavitni cilj je v vpeljavi študentov samostojno obravnavo in razumevanje ključnih psihoanalitičnih pojmov v navezavi na filozofska vprašanja. Študente se navaja na avtonomno delo ob interpretaciji filozofskih vprašanj v psihoanalizi, kot tudi na analitično branje besedil.	The main aim is to provide students the comprehension of key psychoanalytical terms in connection to philosophy. Students will be accustomed to work autonomously on interpretation of philosophical issues in psychoanalysis well as analytical reading of texts.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje: • Študentje pridobijo znanja iz osnovnih filozofskih vprašanj znotraj področja psihoanalize, pa tudi ključnih psihoanalitičnih terminov. • Razumevanje zgodovinskega razvoja psihoanalitične misli, od Freudovih učencev (npr. Klein, ego-psihologija, Winnicott) do Lacanovega prispevka in njegovega vpliva na sodobno teorijo. • Študenti osvojijo ključne psihoanalitične koncepte, kot so nezavedno, ponavljanje, nagon, transfer, želja, Drugi, subjekt, objekt, identifikacija, fantazma, simptom, ter njihovo filozofsko nadgradnjo. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • Sposobnost analize kompleksnih filozofskih in psihoanalitičnih besedil ter razumevanje njihovih konceptualnih povezav. • Razvijanje sposobnosti kritičnega vrednotenja psihoanalitičnih in filozofskih teorij ter njihovih učinkov v širšem družbenem kontekstu. • Sposobnost samostojnega raziskovanja in interpretacije psihoanalitičnih konceptov v povezavi s filozofskimi problemi, vključno z uporabo primarnih virov (npr. Freud, Lacan).	Knowledge and Understanding: • Students acquire knowledge of basic philosophical issues within the field of psychoanalysis, as well as key psychoanalytic terms. • Students gain understanding of the historical development of psychoanalytic thought, from Freud's students (e.g. Klein, ego-psychology, Winnicott) to Lacan's contribution and its influence on contemporary theory. • Students learn key psychoanalytic concepts such as the unconscious, repetition, instinct, transference, desire, the Other, subject, object, identification, phantasm, symptom, and their philosophical superstructure. Transferable/Key Skills and other attributes: • Ability to analyse complex philosophical and psychoanalytical texts and understand their conceptual connections. • Develop the ability to critically evaluate psychoanalytic and philosophical theories and their implications in a wider social context. • Ability to independently research and interpret psychoanalytic concepts in relation to philosophical problems, including the use of primary sources (e.g. Freud, Lacan). •

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Poudarek ni le na formalni izvedbi predavanj, temveč tudi na interaktivnih poučevalnih strategijah, kot so skupinske razprave in individualno delo doma. Študente se vzpodbuja, da na teh debatah raziskujejo probleme in nadgrajujejo svoje razumevanje.	The focus is not just toward formal lectures but also interactive teaching strategies, such as group sessions, debate and individual homework. Students will be encouraged to use these sessions for problem exploration, discussion and the enhancement of understanding.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	Assessment methods:
Seminarska naloga		Seminar work
Ustna predstavitev	50 %	Oral presentation
Sodelovanje pri pedagoškem procesu	30 % (2 x 15 %)	In-class participation
Opomba: Kategorija Ustna predstavitev je sestavljena iz dveh predstavitev	20 %	Note: The oral presentation category consists of two presentations.

Reference nosilca / Course coordinator's references:

VEZJAK, Boris. Thought experimenting, hypothetical thinking and imagination : some remarks on presocratic and platonic reasoning. V: VEZJAK, Boris (ur.). Philosophical imagination : thought experiments and arguments in antiquity. Newcastle-upon-Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2021. Str. 43-63. ISBN 1-5275-6975-6, ISBN 978-1-5275-6975-1. [COBISS.SI-ID 69143811]

VEZJAK, Boris. Philosophy, hidden in slogans : the case of relaxedness of Slovenian educational system. *Policy futures in education*. 2023, vol. 21, issue 7, str. 790-799. ISSN 1478-2103. https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/14782103231184306?download=true, DOI: 10.1177/14782103231184306. [COBISS.SI-ID 156462851]

VEZJAK, Boris. Sokratska etika, kultura brezsramnosti in odnos do drugega. V: LAMBERGER KHATIB, Maja (ur.). *Sožitje med kulturami : poti do medkulturnega dialoga V : [monografija znanstvenih člankov z recenzijami]*. Maribor: Center za medkulturno sodelovanje z državami Azije, Afrike in Latinske Amerike, Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru: Pivec, 2023. Str. 9-24, ilustr. ISBN 978-961-7204-12-4. [COBISS.SI-ID 188790531]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Filozofija in umetna inteligenca**
Course title:	**Philosophy and Artificial Intelligence**

Študijski program in stopnja **Study programme and level**	**Študijska smer** **Study field**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	22.	. 3
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Teaching Training Option	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
15		**15SV**			**90**	**4**

Janez Bregant

Nosilec predmeta / Lecturer:

slovenski / Slovene	
slovenski / Slovene	

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**

Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisits:

None.

Vsebina:

- Filozofija duha in umetna inteligenca: reprezentacije, intencionalnost, komputacija.
- Umetna inteligenca: začetki, cilji, pristopi, problemi.
- Filozofska vprašanja znotraj umetne inteligence: ali stroji lahko mislijo, ali se stroji zavedajo, ali stroji lahko čutijo, ali stroji ravnajo svobodno.

Content (Syllabus outline):

- Philosophy of mind and artificial intelligence: representation, intentionality, computation.
- Artificial intelligence: beginnings, aims, approaches, problems.
- Philosophical questions within artificial intelligence: can machines think, are computers conscious, can machines sense, are computers free in acting.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Izbrana poglavja iz:
Boden, M. (2018). *Artificial Intelligence: A Very Short Introduction.* Oxford: Oxford University Press.
Copeland, J. (2012):. *Artificial Intelligence: A Philosophical Introduction*. Oxford: Blackwell Publishing.
Liao, M. S. (ur.) (2020). *Ethics of Artificial Intelligence*. Oxford: Oxford University Press.
Devillers, L. (2021). *O robotih in ljudeh*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
Larson, E. K. (2021). *The Myth of Artificial Intelligence: Why Computers Can't Think the Way We Do*. Cambridge: Harvard University Press.
Wooldridge, M. (2021). A Brief History of Artificial Intelligence: What It Is, Where We Are, and Where We Are Going. Oxford: Oxford University Press.

Cilji in kompetence:

Cilj tega predmeta je razvijati filozofske kompetence in argumentativne sposobnosti s pomočjo razumevanja problemov s področja umetne inteligence ter razpravljanja o njihovih rešitvah, ki temelji na kritičnem ocenjevanju predlaganih odgovorov in iskanju samostojnih ter izvirnih rešitev.

Objectives and competences:

The objective of this course is to evolve philosophical competence and argumentative capacities by understanding problems of artificial intelligence and by discussing their solutions based on a critical evaluation of proposed answers and on a search for autonomous and original solutions.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben: • Znanje in razumevanje: prepoznati filozofska vprašanja v različnih vrstah razprav, jasno in z občutkom predstaviti različno stara besedila različnih tradicij, natančno izraziti misli pri analizi in oblikovanju zapletenih ter spornih problemov. • Uporaba in analiza: analizirati in razvijati zdrave argumente ter prepoznati v njih logične zmote, metodološke napake, metaforične trditve ali nepotrjene ljudske modrosti, izmišljati ali odkrivati primere v podporo ali zoper neko stališče in razlikovati med tistimi, ki so relevantni, in tistimi, ki niso. • Sinteza in vrednotenje: kritično preučevati in samostojno oblikovati najboljše argumente za različna stališča ter iskati njihove najšibkejše korake, strpno in odprto vrednotiti poglede in argumente drugih, konceptualizirati lastno filozofsko dejavnost.	Knowledge and Understanding: On completion of this course the student will be able to: • Knowledge and understanding: identify underlying issues in all kinds of debates, sensitively interpret texts drawn from a variety of ages and traditions, express and formulate complex and controversial problems precisely. • Use and analysis: analyse and construct sound arguments and recognise logical fallacies, methodological errors, rhetorical devices or unexamined conventional wisdom, invent or discover cases to support or challenge a position, and distinguish those that are relevant from those that are not. • Synthesis and evaluation: critically examine and independently formulate the best arguments for variety of positions and look for their weakest parts, evaluate views and arguments of others tolerantly and openly, conceptualize her own philosophical activity.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • *Spretnosti komuniciranja:* pisno izražanje pri pisanju kolokvijev, pisno izražanje pri pisanju seminarja, pisno izražanje pri opravljanju domačih nalog, ustno izražanje pri sodelovanju v razpravi, nastop. • *Uporaba informacijske tehnologije:* iskanje informacij na svetovnem spletu. • *Organizacijske spretnosti:* izdelava terminskega plana za izdelavo seminarja. • *Reševanje problemov:* znanstveno-filozofski problemi. • *Delo v skupini:* delo v skupini pri seminarju.	Transferable/Key Skills and other attributes: • *Communication skills:* writing expression at completing colloquiums, writing expression at making a seminar, writing expression at doing house works, oral expression at collaborating in a discussion, presentation. • *Use of information technology:* search for information on the internet. • *Organisation skills:* creating a time table for completing a seminar. • *Problem solving:* scientific-philosophical problems. • *Working in a group:* working in a group in a seminar.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
• Predavanje; • Reševanje problemov; • Delo z besedilom; • Razgovor.	• Lecture.; • Problem-solving; • Text work; • Discussion.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
• Kolokvij; • Seminarska naloga. Opomba: Vsaka izmed naštetih obveznosti mora biti opravljena s pozitivno oceno.	**50 %** **50 %**	• Midterm exam; • Seminar paper. Note: Each of the mentioned commitments must be assessed with a passing grade.

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. BREGANT, Janez. Od Descartesa do Alexe : filozofski pogled na razvoj umetne inteligence. V: BREGANT, Janez (ur.), ABERŠEK, Boris (ur.), BORSTNER, Bojan (ur.). Sodobne perspektive družbe : umetna inteligenca na stičišču znanosti. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2022. Str. 15-43. ISBN 978-961-286-676-1. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/737/1012/2730-1, DOI: 10.18690/um.ff.11.2022.1. [COBISS.SI-ID 136252675]

2. TODOROVIĆ, Tadej, BREGANT, Janez. AI art = merely a possibility or already a reality?. V: STRLE, Toma (ur.), et al. *Kognitivna znanost = Cognitive Science : 7. oktober 2021, 7 October 2021, Ljubljana, Slovenia : Informacijska družba - IS 2021 = Information Society - IS 2021 : zbornik 24. mednarodne multikonference = proceedings of the 24th international multiconference : zvezek B = volume B*. Ljubljana: Institut "Jožef Stefan", 2021. Str. 41-44. Informacijska družba. ISBN 978-961-264-216-7. ISSN 2630-371X. http://library.ijs.si/Stacks/Proceedings/InformationSociety/2021/IS2021_Volume_B.pdf. [COBISS.SI-ID 94887683]

3. LIPUŠ, Alen, BREGANT, Janez. Illusionism: an argument for its incoherence. *Acta analytica*. [Online ed.]. Sep. 2022, vol. 37, no. 3, str. 341-352. ISSN 1874-6349. https://link.springer.com/article/10.1007/s12136-021-00483-z, DOI: 10.1007/s12136-021-00483-z. [COBISS.SI-ID 72557315], [SNIP, WoS, Scopus]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	Filozofija in umetna inteligenca
Course title:	Philosophy and Artificial Intelligence

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP NEP	2.	4.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Option	2nd	4th

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / Course type (compulsory or elective)	Obvezni/Compulsory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
15		**15**					**60**	**3**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Janez Bregant

Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenski/slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenski/slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
Jih ni.	None.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):	**Content (syllabus outline):**
• Filozofija duha in umetna inteligenca: reprezentacije, intencionalnost, komputacija. • Umetna inteligenca: začetki, cilji, pristopi, problemi. • Filozofska vprašanja znotraj umetne inteligence: ali stroji lahko mislijo, ali se stroji zavedajo, ali stroji lahko čutijo, ali stroji ravnajo svobodno. • Etika robotike in umetne inteligence	• Philosophy of mind and artificial intelligence: representation, intentionality, computation. • Artificial intelligence: beginnings, aims, approaches, problems. • Philosophical questions within artificial intelligence: can machines think, are computers conscious, can machines sense, are computers free in acting. • Ethics of robotics and AI

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Izbrana poglavja iz:
Copeland, J. (2012):. *Artificial Intelligence: A Philosophical Introduction*. Oxford: Blackwell Publishing.
Boden, M. (2018). *Artificial Intelligence: A Very Short Introduction.* Oxford: Oxford University Press.
Liao, M. S. (ur.) (2020). *Ethics of Artificial Intelligence*. Oxford: Oxford University Press.
Devillers, L. (2021). *O robotih in ljudeh*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
Larson, E. K. (2021). *The Myth of Artificial Intelligence: Why Computers Can't Think the Way We Do*. Cambridge: Harvard University Press.
Wooldridge, M. (2021). *A Brief History of Artificial Intelligence: What It Is, Where We Are, and Where We Are Going*. Oxford: Oxford University Press.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Cilj tega predmeta je razvijati filozofske kompetence in argumentativne sposobnosti s pomočjo razumevanja problemov s področja umetne inteligence ter razpravljanja o njihovih rešitvah, ki temelji na kritičnem ocenjevanju predlaganih odgovorov in iskanju samostojnih ter izvirnih rešitev.	The objective of this course is to evolve philosophical competence and argumentative capacities by understanding problems of artificial intelligence and by discussing their solutions based on a critical evaluation of proposed answers and on a search for autonomous and original solutions.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

- Znanje in razumevanje: prepoznati filozofska vprašanja v različnih vrstah razprav, jasno in z občutkom predstaviti različno stara besedila različnih tradicij, natančno izraziti misli pri analizi in oblikovanju zapletenih ter spornih problemov.
- Uporaba in analiza: analizirati in razvijati zdrave argumente ter prepoznati v njih logične zmote, metodološke napake, metaforične trditve ali nepotrjene ljudske modrosti, izmišljati ali odkrivati primere v podporo ali zoper neko stališče in razlikovati med tistimi, ki so relevantni, in tistimi, ki niso.
- Sinteza in vrednotenje: kritično preučevati in samostojno oblikovati najboljše argumente za različna stališča ter iskati njihove najšibkejše korake, strpno in odprto vrednotiti poglede in argumente drugih, konceptualizirati lastno filozofsko dejavnost.
- Etična presoja: etično ovrednotiti možne načine rabe umetne intelligence in opredeliti moralni status robotov

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- *Spretnosti komuniciranja:* pisno izražanje pri pisanju kolokvijev, pisno izražanje pri pisanju seminarja, pisno izražanje pri opravljanju domačih nalog, ustno izražanje pri sodelovanju v razpravi, nastop.
- *Uporaba informacijske tehnologije:* iskanje informacij na svetovnem spletu.
- *Organizacijske spretnosti:* izdelava terminskega plana za izdelavo seminarja.

Knowledge and Understanding:

On completion of this course the student will be able to:

- Knowledge and understanding: identify underlying issues in all kinds of debates, sensitively interpret texts drawn from a variety of ages and traditions, express and formulate complex and controversial problems precisely.
- Use and analysis: analyse, construct sound arguments, and recognise logical fallacies, methodological errors, rhetorical devices or unexamined conventional wisdom, invent or discover cases to support or challenge a position, and distinguish those that are relevant from those that are not.
- Synthesis and evaluation: critically examine and independently formulate the best arguments for variety of positions and look for their weakest parts, evaluate views and arguments of others tolerantly and openly, conceptualize her own philosophical activity.
- Ethical judgment: morally evaluate possible uses of AI and determine the moral status of robots

Transferable/Key Skills and other attributes:

- *Communication skills:* writing expression at completing colloquiums, writing expression at making a seminar, writing expression at doing house works, oral expression at collaborating in a discussion, presentation.
- *Use of information technology:* search for information on the internet.
- *Organisation skills:* creating a timetable for completing a seminar.
- *Problem solving:* scientific-philosophical problems.

• *Reševanje problemov:* znanstveno-filozofski problemi. • *Delo v skupini:* delo v skupini pri seminarju.	• *Working in a group:* working in a group in a seminar.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
● Predavanje; ● Reševanje problemov; ● Delo z besedilom; ● Razgovor.	● Lecture.; ● Problem-solving; ● Text work; ● Discussion.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	**Assessment methods:**
● Kolokvij; ● Seminarska naloga. Opomba: Vsaka izmed naštetih obveznosti mora biti opravljena s pozitivno oceno.	50% 50%	● Midterm exam; ● Seminar paper. Note: Each of the mentioned commitments must be assessed with a passing grade.

Reference nosilca / Course coordinator's references:

1. BREGANT, Janez. Od Descartesa do Alexe : filozofski pogled na razvoj umetne inteligence. V: BREGANT, Janez (ur.), ABERŠEK, Boris (ur.), BORSTNER, Bojan (ur.). Sodobne perspektive družbe : umetna inteligenca na stičišču znanosti. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2022. Str. 15-43. ISBN 978-961-286-676-1. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/737/1012/2730-1, DOI: 10.18690/um.ff.11.2022.1. [COBISS.SI-ID 136252675]

2. TODOROVIĆ, Tadej, BREGANT, Janez. AI art = merely a possibility or already a reality?. V: STRLE, Toma (ur.), et al. *Kognitivna znanost = Cognitive Science : 7. oktober 2021, 7 October 2021, Ljubljana, Slovenia : Informacijska družba - IS 2021 = Information Society - IS 2021 : zbornik 24. mednarodne multikonference = proceedings of the 24th international multiconference : zvezek B = volume B*. Ljubljana: Institut "Jožef Stefan", 2021. Str. 41-44. Informacijska družba. ISBN 978-961-264-216-7. ISSN 2630-371X.

http://library.ijs.si/Stacks/Proceedings/InformationSociety/2021/IS2021_Volume_B.pdf. [COBISS.SI-ID 94887683]

3. LIPUŠ, Alen, BREGANT, Janez. Illusionism: an argument for its incoherence. *Acta analytica*. [Online ed.]. Sep. 2022, vol. 37, no. 3, str. 341-352. ISSN 1874-6349. https://link.springer.com/article/10.1007/s12136-021-00483-z, DOI: 10.1007/s12136-021-00483-z. [COBISS.SI-ID 72557315], [SNIP, WoS, Scopus]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Filozofija umetnosti
Course title:	Philosophy of art

Študijski program in stopnja **Study programme and level**	**Študijska smer** **Study field**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED Filozofija DP NEP	**2.** **2.**	**3.** **3.**
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Teaching Training Option Philosophy Double-Major Option	**2nd** **2nd**	**3rd** **3rd**

Vrsta predmeta / Course type	izbirni/Elective
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
15		**15SV**			**90**	**4**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Janez Bregant

Jeziki / **Languages:**	**Predavanja / Lectures:**	**slovenski, Slovene**
	Vaje / Tutorial:	**slovenski, Slovene**

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
/	/

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
· Kaj je umetnost : problem definicije, umetnost kot reprezentacija, formalistična teorija umetnosti, ekspresivna teorija umetnosti. · Reprezentacija v vizualnih umetnostih. · Relacijska definicija umetnosti: institucionalna teorija umetnosti, svet umetnosti, vloga teorije v umetnosti, zgodovinska teorija umetnosti. · Estetske lastnosti: estetske in ne-estetske lastnosti, ekspresivne lastnosti, vzročne teorije lepote, so estetske lastnosti subjektivne, objektivne ali odvisne od odziva. · Empirizem in strukturalizem v estetiki in njuna kritika. · Ontologija umetnosti: umetnine kot fizični in psihični predmeti, tipi in primerki, umetnina in njena identiteta, tradicija, izvirnost in avtentičnost. · Umetnost in čustva: narava čustev, paradoks fikcije, čustveni odgovori na paradoks fikcije, umetnost in negativna čustva. · Umetnina in vrlina: vrlinska estetika s stališča avtorja in s stališča sprejemnika, ali nas umetnost lahko naredi boljše oziroma slabše? · Kaj določa vrednost umetnosti: kaj in kdo določa estetsko vrednost, intrinzična in instrumentalna vrednost umetnosti. · Estetsko izkustvo: estetsko izkustvo kot posebna vrsta izkustva, estetske teorije umetnosti, pojem nezainteresiranosti estetskega izkustva, pojem psihične distance. · Umetnina in pomen: intencionalna zmota, ponovno rojstvo avtorja, teorija bralčevega odziva; konstruktivistične teorije	· What is art: the problem of definition, art as representation, art as form, art as expression. · Representation in visual arts. · Relational theory of art: Institutional theory of art, artworld, the role of theory in art, historical definition of art. · Aesthetic properties: supervenience in aesthetics, expressive properties, causal theories of beauty, are aesthetic properties subjective, objective or response dependent. · Empiricism and structuralism in aesthetics in their criticism. · Ontology of art: artworks as physical and mind dependent objects, types and tokens, artwork and its identity, tradition, originality, and authenticity. · Art and emotions: the nature of emotions, paradox of fiction, emotional reactions to the paradoy of fiction, art and negative emotions. · Art and virtue: virtue aesthetics from the point of author and from the point of recipient, can art make us better – or worse? · What determines value of art: who and what determines aesthetic value, intrinsic and instrumental value of art. · Aesthetic experience: aesthetic experience as special kind of experience, aesthetic theories of art, the concept of disinteresedness of aesthetic experience, the concept of psychical distance. · How does art get its meaning: intentional fallacy, the resurrection of author, reader response theory; constructivist's theories.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Noël, C. 1999. Philosophy of Art. London: Routledge.

Kante, B. 2001. Filozofija umetnosti. Ljubljana: Jutro.

Lamarque, P in Olsen, H. S. (ur.) 2004. Aesthetics and the Philosophy of Art – The Analytic Tradition. Oxford: Blackwell Publishing.

Levinson, J. 2005. The Oxford Handbook of Aesthetics. Oxford: Oxford University Press..

Danto, A. C. 2006:.Filozofsko razvrednotenje umetnosti. Ljubljana: Študentska založba..

Cilji in kompetence:

Cilj tega predmeta je seznaniti udeležence kurza s temeljnimi pojmi in njihovim zgodovinskim razvojem ter problemi znotraj filozofije in teorije umetnosti, kritično ovrednotiti posamezne odgovore na te probleme in pokazati kakšen vpliv imajo na sodobna pojmovanja umetnosti in estetike.

Objectives and competences:

The objective of this course is to acquaint with the basic concepts and issues and their historical development within philosophy and theory of art, to critically evaluate particular answers to these issues and to show their impact on the modern conceptions of art and aesthetics

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent zmožen: · obvladovati in razumevati temeljne pojme znotraj filozofije umetnosti in njihov zgodovinski razvoj, · razumevanja in kritičnega vrednotenja sodobnih umetniških praks, · uporabe kritiškega aparata pri analizi umetnin.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

· Spretnosti komuniciranja: sodelovanje v razpravah v seminarju, pisanje in ustna predstavitev seminarske naloge. · Razvijanje zmožnosti opazovanja, razločevanja, interpretiranja, odločanja, reševanja problemov, primerjanja in oblikovanja sodb. · Ekstrapolacija ugotovitev na druge situacije in uporaba znane

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

On completion of this course the student will be able to · to be in command of and to understand the basic concepts and their historical developments within philosophy of art, · to understand in to critically evaluate modern art practices and artworks, · apply critical apparatus in the analysis of artworks.

Transferable/Key Skills and other attributes:

· Communication skills: participation in the discussions in seminar, writing and oral representation of seminar work. · Developing abilities to observe, discriminate, remember, interpret, make decisions, solve problems, compare and make value judgments. · Extrapolating findings

informacije v novih okvirih in okoljih. · Uporaba informacijske tehnologije: iskanje informacij na svetovnem spletu. · Reševanje problemov: prepoznavanje in vrednotenje konkretnih posameznih umetniških praks in del ter njihovih teoretičnih podlag. · Delo v skupini: skupni seminarji. · Razvijanje kritičnega mišljenja: prepozavanje umetnin kot možnih sredstev družbene kritike.	to other situations, and apply known information to new settings. · Understanding that through the arts we can affect and improve our environment, and that we can shape our individual lives, our communities, and our nation. · Use of information technology: searching of informations on the web. · Problem solving: recognision and evaluation of concrete particular art practices and artworks and their theoretical backgrounds. · Working in a group: joint seminars. · Development of critical thinking: identifying of artworks as possible means of social criticism.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
● Predavanje; ● Reševanje problemov; ● Delo z besedilom; ● Razgovor.	● Lecture.; ● Problem-solving; ● Text work; ● Discussion.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
● Kolokvij; ● Seminarska naloga. Opomba: Vsaka izmed naštetih obveznosti mora biti opravljena s pozitivno oceno.	50% 50%	● Midterm exam; ● Seminar paper. Note: Each of the mentioned commitments must be assessed with a passing grade.

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. TODOROVIĆ, Tadej, BREGANT, Janez. AI art = merely a possibility or already a reality?. V: STRLE, Toma (ur.), et al. *Kognitivna znanost = Cognitive Science : 7. oktober 2021, 7 October 2021, Ljubljana, Slovenia : Informacijska družba - IS 2021 = Information Society - IS 2021 : zbornik 24. mednarodne multikonference = proceedings of the 24th international multiconference : zvezek B = volume B*. Ljubljana: Institut "Jožef Stefan", 2021. Str. 41-44. Informacijska družba. ISBN 978-961-264-216-7. ISSN 2630-

371X. http://library.ijs.si/Stacks/Proceedings/InformationSociety/2021/IS2021_Volume_B.pdf. [COBISS.SI-ID 94887683]

2. LIPUŠ, Alen, BREGANT, Janez. Illusionism: an argument for its incoherence. *Acta analytica*. [Online ed.]. Sep. 2022, vol. 37, no. 3, str. 341-352. ISSN 1874-6349. https://link.springer.com/article/10.1007/s12136-021-00483-z, DOI: 10.1007/s12136-021-00483-z. [COBISS.SI-ID 72557315]

3. BREGANT, Janez. Uvod: za kaj sploh gre?. V: BREGANT, Janez (ur.), ABERŠEK, Boris (ur.), BORSTNER, Bojan (ur.). *Sodobne perspektive družbe : umetna inteligenca na stičišču znanosti*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2022. Str. 1-11. ISBN 978-961-286-676-1. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/737/1029/2729-2. [COBISS.SI-ID 136277763]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Izbrane teme iz filozofije religije
Course title:	Selected Issues in the Philosophy of Religion

Študijski program in stopnja **Study programme and level**	**Študijska smer** **Study field**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	**2.**	**3.**
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Teaching Training Option	**2nd**	**3rd**

Vrsta predmeta / Course type	izbirni/Elective
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
15		**15SV**			**90**	**4**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Bojan Borstner
Jeziki / **Predavanja / Lectures:**	**slovenski, Slovene**

Languages:	Vaje / Tutorial:	slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisits:
/	/

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
• Filozofsko raziskovanje problema božjega obstoja. • tradicionalni argumenti za (ne)obstoj boga (ontološki, kozmološki, teleološki). • sodobni argumenti za (ne)obstoj boga (skrivnost obstoja, prvi vzrok, modalni ontološki dokaz, verjetnostni teleološki dokaz, teleološki dokaz brez vzročne redukcije). • dokaz iz pojava zla v svetu (za in proti božjemu obstoju). • čudeži in problem racionalnosti. • religija brez boga in bog brez dokaz(a)ov za obstoj. • urejenost sveta in nujnost inteligentnega načrtovalca. • sodobna znanstvena odkritja in njihov vpliv na razpravo o statusu religije • religijski pluralizem • smrt in nesmrtnost	• the perenial problem of God's existence. • traditional arguments (ontological, cosmological, teleological). • contemporary arguments (riddles of existence, first cause, modal ontological argument, teleological argument without causal reduction, …). • argument from evil. • miracles and problems with rationality. • religion without god(s) and god(s) without proofs. • world-design and a need for (inteligent) designer. • recent scientific discoveries about the origins and nature of the physical universe and their impact on the debate. • religious pluralism • death and immortality

Temeljni literatura in viri / Readings:

Koterski,J. W., S.J. and Graham Oppy (ur),Theism and atheism : opposing arguments in philosophy. Farmington Hills, Mich. : Macmillan

Oppy, G. (ur.) (2019), A Companion to Atheisms and Philosophy. New York: John Wiley.

Pojman, L. (ur) (1997) Philosophy of Religion, Atheneum, CA: Wadswort Publishing Company.

Sobel, J. H. (2010) Logic and Theism. Arguments For and Against God. Cambridge: CUP.Dodatna literature:

Reader iz klasičnih in sodobnih tekstov.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Cilj tega predmeta je razviti kritično in analitično mišljenje v kontekstu vrednotenja filozofskih tekstov in argumentov, ki jih vsebujejo, razširiti svoje raziskovalne spretnosti in pridobili spoznanje o zgodovinskem in disciplinarnem cilju predmetnega področja kurza, učinkovito uporabljati in vrednotili bibliografske vire, razvijati svojo inteletualno avtonomno pozicijo, še posebej v odnosu do posameznih etičnih teorij in izboljšati svoje ustne in pisne spretnosti sporočanja.	By the end of this course students will have developed their critical and analytical thinking in the assessment of philosophical texts and the arguments that they contain. They will extend their research skills and will gain a grasp of the historical and disciplinary scope of the subject. Students completing this course will become effective in evaluating and using a complex range of bibliographic resources and will be encouraged to develop intellectual autonomy, particularly with regard to ethical theory. It will also enhance their written communication skills.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: • Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben • brati in razumevati filozofske tekste. • filozofsko kritično proučiti pomembna vprašanja v luči posameznih sodobnih pozicij. • racionalne argumentacije posameznih pozicij za in proti v ustni in pisni obliki. • ponuditi kritične poglede na različne pristope k vprašanjem realnosti in transcendence. • utemeljevanja ontoloških in epistemoloških odločitev in izbir v odnosu do vsakdanjih dejavnosti in sprejetih religioznih praks. • opredeliti razlike v statusu boga in bogov Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • zmožnost kritičnega preučevanja različnih argumentov in tez, • zmožnost pisati jasno in razumljivo o abstraktnih problemih, • zmožnost organiziranja argumentov v koherentno obliko, • zmožnost raziskovanja	Knowledge and Understanding: The ability to read and comprehend philosophical writings. • The ability to critically and philosophically examine significant issues in philosophy of religion. • The ability to cogently argue (verbal and written) for or against a variety of issues. • The ability to offer new viewpoints on competitive approaches to common problems of reality and transcendence. • Argumentation pro et contra for different ontological and epistemological stances in different religions • The ability to make sound decisions about different theories of God and gods. Transferable/Key Skills and other attributes: • an ability to critically examine arguments and theses, • be able to write clearly about abstract debates, • be able to marshall arguments into a coherent case, • be able to conduct research based on monographic and periodical literature.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
• Predavanja, • Seminarji • Kratke predstavitve pozicij.	• Lectures, • Tutorials, • Presentation of short entry.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
• Ustni izpit	**50**	• Oral exam
• Sodelovanje pri pedagoškem procesu	**10**	• In-class participation
• Raziskovalna naloga	**40**	• Research paper

Reference nosilca / Lecturer's references:

BORSTNER, Bojan, VRDOLJAK, Jana. Addressing agape in relation to humanity = Obravnava agape v odnosu do človeštva. *Bogoslovni vestnik : glasilo Teološke fakultete v Ljubljani*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 84, [št.] 2, str. 239-252. ISSN 0006-5722. https://www.teof.uni-lj.si/uploads/File/BV/BV2024/02/Borstner.pdf, Digitalna knjižnica Slovenije - dLib.si, DOI: 10.34291/BV2024/02/Borstner. [COBISS.SI-ID 218769155], [SNIP, WoS, Scopus]

BORSTNER, Bojan, ŠETAR, Niko. Ali nas umetna inteligenca lahko premaga : od algoritma do singularnosti po poteh etičnega vrednotenja. V: BREGANT, Janez (ur.), ABERŠEK, Boris (ur.), BORSTNER, Bojan (ur.). *Sodobne perspektive družbe : umetna inteligenca na stičišču znanosti*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2022. Str. 101-119. [COBISS.SI-ID 141749763]

BORSTNER, Bojan. Korak k filozofiji religije - Pascalova stava in racionalna argumentacija za sprejetje vere. V: LAVRIČ, Miran (ur.), RUTAR, Tibor (ur.). *Jugoslavija, postsocializem in religija : zbornik ob 80-letnici zaslužnega profesorja dr. Sergeja Flereta*. 1. natis. Maribor: Kulturni center, 2024. Str. 83-92. Zbirka Frontier, 312. ISBN 978-961-7229-35-6. ISSN 2630-1970. [COBISS.SI-ID 218502659]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Izbrane teme iz filozofije religije
Course title:	Selected Issues in the Philosophy of Religion

Študijski program in stopnja **Study programme and level**	**Študijska smer** **Study field**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP NEP	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Option	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type	izbirni/Elective
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
15		**15SV**			**90**	**4**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Bojan Borstner

Jeziki /	**Predavanja / Lectures:**	**slovenski, Slovene**
Languages:	**Vaje / Tutorial:**	**slovenski, Slovene**

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisits:
/	/

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
• Filozofsko raziskovanje problema božjega obstoja. • tradicionalni argumenti za (ne)obstoj boga (ontološki, kozmološki, teleološki). • sodobni argumenti za (ne)obstoj boga (skrivnost obstoja, prvi vzrok, modalni ontološki dokaz, verjetnostni teleološki dokaz, teleološki dokaz brez vzročne redukcije). • dokaz iz pojava zla v svetu (za in proti božjemu obstoju). • čudeži in problem racionalnosti. • religija brez boga in bog brez dokaz(a)ov za obstoj. • urejenost sveta in nujnost inteligentnega načrtovalca. • sodobna znanstvena odkritja in njihov vpliv na razpravo o statusu religije • religijski pluralizem • smrt in nesmrtnost	• the perenial problem of God's existence. • traditional arguments (ontological, cosmological, teleological). • contemporary arguments (riddles of existence, first cause, modal ontological argument, teleological argument without causal reduction, …). • argument from evil. • miracles and problems with rationality. • religion without god(s) and god(s) without proofs. • world-design and a need for (inteligent) designer. • recent scientific discoveries about the origins and nature of the physical universe and their impact on the debate. • religious pluralism • death and immortality

Temeljni literatura in viri / Readings:

Koterski,J. W., S.J. and Graham Oppy (ur),Theism and atheism : opposing arguments in philosophy. Farmington Hills, Mich. : Macmillan

Oppy, G. (ur.) (2019), A Companion to Atheisms and Philosophy. New York: John Wiley.

Pojman, L. (ur) (1997) Philosophy of Religion, Atheneum, CA: Wadswort Publishing Company.

Sobel, J. H. (2010) Logic and Theism. Arguments For and Against God. Cambridge: CUP.Dodatna literature:

Berilo?Reader iz klasičnih in sodobnih tekstov.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Cilj tega predmeta je razviti kritično in analitično mišljenje v kontekstu vrednotenja filozofskih tekstov in argumentov, ki jih vsebujejo, razširiti svoje raziskovalne spretnosti in pridobili spoznanje o zgodovinskem in disciplinarnem cilju predmetnega področja kurza, učinkovito uporabljati in vrednotili bibliografske vire, razvijati svojo inteletualno avtonomno pozicijo, še posebej v odnosu do posameznih etičnih teorij in izboljšati svoje ustne in pisne spretnosti sporočanja.	By the end of this course students will have developed their critical and analytical thinking in the assessment of philosophical texts and the arguments that they contain. They will extend their research skills and will gain a grasp of the historical and disciplinary scope of the subject. Students completing this course will become effective in evaluating and using a complex range of bibliographic resources and will be encouraged to develop intellectual autonomy, particularly with regard to ethical theory. It will also enhance their written communication skills.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: • Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben • brati in razumevati filozofske tekste. • filozofsko kritično proučiti pomembna vprašanja v luči posameznih sodobnih pozicij. • racionalne argumentacije posameznih pozicij za in proti v ustni in pisni obliki. • ponuditi kritične poglede na različne pristope k vprašanjem realnosti in transcendence. • utemeljevanja ontoloških in epistemoloških odločitev in izbir v odnosu do vsakdanjih dejavnosti in sprejetih religioznih praks. • opredeliti razlike v statusu boga in bogov Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • zmožnost kritičnega preučevanja različnih argumentov in tez, • zmožnost pisati jasno in razumljivo o abstraktnih problemih, • zmožnost organiziranja argumentov v koherentno obliko, • zmožnost raziskovanja	Knowledge and Understanding: The ability to read and comprehend philosophical writings. • The ability to critically and philosophically examine significant issues in philosophy of religion. • The ability to cogently argue (verbal and written) for or against a variety of issues. • The ability to offer new viewpoints on competitive approaches to common problems of reality and transcendence. • Argumentation pro et contra for different ontological and epistemological stances in different religions • The ability to make sound decisions about different theories of God and gods. Transferable/Key Skills and other attributes: • an ability to critically examine arguments and theses, • be able to write clearly about abstract debates, • be able to marshall arguments into a coherent case, • be able to conduct research based on monographic and periodical literature.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
• Predavanja • Seminarji • Kratke predstavitve pozicij	• Lecture • Tutorials • Presentations of short entries

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
• Ustni izpit	**50**	• Oral exam
• Sodelovanje pri pedagoškem procesu	**10**	• In-class participation
• Raziskovalna naloga	**40**	• Research paper

Reference nosilca / Lecturer's references:

BORSTNER, Bojan, VRDOLJAK, Jana. Addressing agape in relation to humanity = Obravnava agape v odnosu do človeštva. *Bogoslovni vestnik : glasilo Teološke fakultete v Ljubljani*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 84, [št.] 2, str. 239-252. ISSN 0006-5722. https://www.teof.uni-lj.si/uploads/File/BV/BV2024/02/Borstner.pdf, Digitalna knjižnica Slovenije - dLib.si, DOI: 10.34291/BV2024/02/Borstner. [COBISS.SI-ID 218769155], [SNIP, WoS, Scopus]

BORSTNER, Bojan, ŠETAR, Niko. Ali nas umetna inteligenca lahko premaga : od algoritma do singularnosti po poteh etičnega vrednotenja. V: BREGANT, Janez (ur.), ABERŠEK, Boris (ur.), BORSTNER, Bojan (ur.). *Sodobne perspektive družbe : umetna inteligenca na stičišču znanosti*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2022. Str. 101-119. [COBISS.SI-ID 141749763]

BORSTNER, Bojan. Korak k filozofiji religije - Pascalova stava in racionalna argumentacija za sprejetje vere. V: LAVRIČ, Miran (ur.), RUTAR, Tibor (ur.). *Jugoslavija, postsocializem in religija : zbornik ob 80-letnici zaslužnega profesorja dr. Sergeja Flereta*. 1. natis. Maribor: Kulturni center, 2024. Str. 83-92. Zbirka Frontier, 312. ISBN 978-961-7229-35-6. ISSN 2630-1970. [COBISS.SI-ID 218502659]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Izbrane teme iz Platona in Aristotela
Course title:	Selected Issues from Plato and Aristotle

Študijski program in stopnja **Study programme and level**	**Študijska smer** **Study field**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED Filozofija DP NEP	**2.** **1.**	**3.** **1.**
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Teaching Training Option Philosophy Double-Major Option	**2nd** **1st**	**3rd** **1st**

Vrsta predmeta / Course type	izbirni/Elective
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
15		**15SV**			**120**	**5**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Boris Vezjak
Jeziki / Predavanja / Lectures:	**slovenski, Slovene**

Languages:	Vaje / Tutorial:	slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisits:

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
Vsebinsko se predmet loteva izbranih tem Platonove filozofije in in njenega odmeva v Akademiji: · vprašanje teorije idej in metafizike · spoznavna teorija · struktura in nastanek sveta · odnos duša-telo · vrline in ideja dobrega · teorija države · teorija metafizike in bitnosti · filozofija narave · nauk o duši, · logika in spoznavna teorija · etika in politična filozofija	The course covers the following selected issues from Plato's philosophy and its impact on the followers of his Academy: · the question of theory of forms and metaphysics · theory of knowledge · structure and origin of world · soul-body relation · virtues and the form of good · theory of polis · metaphysics and theory of substance · philosophy of nature · psychology · logic and theory of knowledge · ethics and political philosophy.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Plato. (2001). Parmenid (str. 212). Založba ZRC, ZRC SAZU.

Plato. (2006). Zbrana dela (1. ponatis, str. 2 zv. (1678; 1490)). Društvo Mohorjeva družba; Celjska Mohorjeva družba.

Aristoteles. (2002). Nikomahova etika (Reprint iz leta 1994, Let. 38, str. 391). Slovenska matica.

Aristoteles. (1999). Metafizika (str. LXXXIII, 437). Založba ZRC, ZRC SAZU.

Aristoteles. (1993). O duši (Let. 37, str. 305). Slovenska matica.

Aristoteles. (2011). Retorika (1. izd., str. 526). Šola retorike Zupančič&Zupančič.

Cilji in kompetence:

Glavni smoter predmeta je v seznanitvi slušateljev z dvema poglavitnima predstavnikova predmoderne evropske filozofije, Platona in Aristoetla. Pozornost bo osredotočena na obravnavo osnovnih filozofskih problemov v njunih filozofijah in analizo argumentov, pri čemer je poudarek na tistih, ki so zgodovinskofilozofsko odigrali tehtnejšo vlogo. Študenta se ob prikazu samega razvoja evropske filozofije navaja na samostojno interpretativno delo in analitično branje tekstov.

Objectives and competences:

The main aim of this lecture is to introduce students into two main representatives of premodern European philosophy, namely that of Plato and Aristotle. Lectures follow the presentation of the most recognized philosophical problems in Plato and Aristotle through analyzing the arguments, paying attention to those playing substantial role in the history of philosophy. Students will be accustomed to work autonomously on interpretation of philosophical issues as well as analytical reading of texts.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

· Študent pridobi znanja iz filozofije in filozofske metode Platona in Aristotela, ki mu ponujajo uvid in razumevanje problemov iz tega obdobja zgodovine filozofije. · Študent pridobi kompetence za samostojno razmišljanje o teh problemih in prenašanje znanja ali poučevanje.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

· Sposobnost prepoznati filozofski problem v Platonovih in Aristotelovih argumente. · Sposobnost skrbne interpretacije in primerjave različnih besedil obeh avtorjev. · Jasen vpogled v osnovne teorije in argumente v platonski in aristotelski tradiciji filozofije. · Sposobnost uporabljati in razumeti filozofsko terminologijo obeh.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

· Student gains knowledge of basic philosophical issues and methods of Plato and Aristotle, which helps him to understand the problems and its solutions from these period of history of philosophy. · Student develops his competences for individual thinking about these issues and transferring the knowledge or teaching others.

Transferable/Key Skills and other attributes:

· Ability to recognize the philosophical problems of Plato's and Aristotle's arguments. · Ability for careful interpretations and comparison of variety of texts of both authors. · Clear insight into basic theories and arguments within Platonic and Aristotelean tradition of philosophy. · Ability to use and comprehend philosophical terminology both of them.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Poudarek ni le za formalni izvedbi predavanj, temveč tudi na interaktivnih poučevalnih strategijah, kot so skupinske razprave in individualno delo doma. Študente se vzpodbuja, da na teh debatah raziskujejo probleme in nadgrajujejo svoje razumevanje.	The focus is not just toward formal lectures but also interactive teaching strategies, such as group sessions, debate and individual home work. Students will be encouraged to use these sessions for problem exploration, discussion and the enhancement of understanding.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Seminarska naloga	**60**	Seminar paper
Ustna predstavitev	**20**	Oral presentation
Sodelovanje pri pedagoškem procesu	**20**	In-class participation

Reference nosilca / Lecturer's references:

VEZJAK, Boris. Thought experimenting, hypothetical thinking and imagination : some remarks on presocratic and platonic reasoning. V: VEZJAK, Boris (ur.). Philosophical imagination : thought experiments and arguments in antiquity. Newcastle-upon-Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2021. Str. 43-63. ISBN 1-5275-6975-6, ISBN 978-1-5275-6975-1. [COBISS.SI-ID 69143811]

VEZJAK, Boris. Philosophy, hidden in slogans : the case of relaxedness of Slovenian educational system. *Policy futures in education*. 2023, vol. 21, issue 7, str. 790-799. ISSN 1478-2103. https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/14782103231184306?download=true, DOI: 10.1177/14782103231184306. [COBISS.SI-ID 156462851]

VEZJAK, Boris. Sokratska etika, kultura brezsramnosti in odnos do drugega. V: LAMBERGER KHATIB, Maja (ur.). *Sožitje med kulturami : poti do medkulturnega dialoga V : [monografija znanstvenih člankov z recenzijami]*. Maribor: Center za medkulturno sodelovanje z državami Azije, Afrike in Latinske Amerike, Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru: Pivec, 2023. Str. 9-24, ilustr. ISBN 978-961-7204-12-4. [COBISS.SI-ID 188790531]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Jezik, misel in stvarnost
Course title:	Language, thought and reality

Študijski program in stopnja **Study programme and level**	**Študijska smer** **Study field**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Teaching Training Option	2nd	3rd

izbirni/Elective

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
15		**15SV**			**90**	**4**

Nosilec predmeta / Lecturer:

Danilo Šuster

Jeziki / Predavanja /

Languages: Lectures:
Vaje / Tutorial:

slovenski / Slovene
slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni pogojev.

Prerequisits:

None.

Vsebina:

Sodobna filozofija se je v veliki meri osredotočala na probleme jezika in pomena. Jezikovni pristopi naj bi omogočili razvoj novih orodij v reševanju tradicionalnih filozofskih problemov. Obravnavane so tradicionalne teme:
pomen, referenca in resnica, pa tudi novejši
Širši okvir vključuje:

- Argumenti proti objektivnosti pomena (Wittgenstein, Quine ...).
- Internalizem in eksternalizem.
- Imena in opisi.
- Logična in slovnična oblika.
- Resnica in teorija resnice.
- Nejasnost naravnega jezika.
- Fregejeva uganka.
- Semantika in pragmatika.
- Govorčev pomen in stavčni (leksikalni) pomen
- Pragmatika. Konverzacijaka implikatura
- Slabšalnice in žaljivke
- Konceptualni inženiring

Content (Syllabus outline):

Contemporary philosophy has become increasingly focused on issues about language and meaning. Many philosophers hope that examining these issues will allow us to develop new solutions and approaches to some long-standing philosophical problems. Traditional philosophic issues concerning language, such as meaning, reference, and truth, will be discussed. Special topics include:

- Arguments against the objectivity of meaning (Wittgenstein, Quine …)
- Internalism and externalism
- Names and descriptions.
- Logical vs. grammatical form.
- Truth and theories of truth.
- The vagueness of natural language.
- Frege's puzzle.
- The semantics-pragmatics distinction.
- Speaker's meaning and lexical meaning.
- Pragmatics: coversational implicature.
- Pejoratives.
- Conceptual engeneering

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Austin, J. L. (1990). *Kako napravimo kaj z besedami* (Let. 4, str. 206). ŠKUC; Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- Cappelen, H., & Dever, J. (2019). *Bad language* (1st ed., str. X, 222). Oxford University Press.

Kripke, S. A. (2000). *Imenovanje in nujnost* (1. izd., str. 151). Krtina.

Szabó, Z. G., & Thomason, R. H. (2019). *Philosophy of language* (str. XII, 327). Cambridge University Press.

Wittgenstein, L. (2014). *Filozofske raziskave* (str. 278). Krtina.

Dodatni študijski viri

Kemp, G. (2024). *What is This Thing Called Philosophy of Language?* London: Routledge.

-

Cilji in kompetence:

Študentje bodo pridobili napredna znanja iz sodobne filozofije jezika.

Spoznali bodo, kako je filozofija jezika povezana z drugimi vejami filozofije in na kakšen način jezikovna orodja nastopajo v reševanju nekaterih tradicionalnih filozofskih problemov.

Objectives and competences:

Students will be acquainted with advanced concepts of contemporary philosophy of language.

They will learn about the connection of philosophy of language with other branches of philosophy and about the importance of these tools for solving some traditional philosophical problems.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:	Knowledge and understanding:
Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben • razumeti povezave med jezikom (govorom) in mislijo; • poznati razlike med sintakso, semantiko in pragmatiko v kontekstu človekove kognicije, družbe in kulture; • izkazati znanje o osnovnih pojmih filozofije jezika, osnovnih problemih in ugankah s tega področja ter pomenu filozofije jezika za filozofijo nasploh; • uporabiti teoretska spoznanja o "slabem" jeziku (npr. slabšalnice,pojmovni inženiring, ipd.) v kritični analizi sodobnih medijev; • uporabiti zgodovinske vire v sodobnih razpravah.	On completion of this course the student will be able to • understand the relationship between thought and language; • understand the distinction between syntax, semantics and pragmatics in the context of human cognition, society and culture; • demonstrate knowledge on basic concepts of philosophy of language, basic problems and paradoxes and about the importance of philosophy of language for philosophy; • apply theoretical insights on "bad" language (e.g. pejoratives, conceptual engineering, etc.) to the critical analysis of contemporary media; • use historical sources in contemporary issues.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študenti pridobijo: • *Spretnosti komuniciranja:* pisno izražanje v seminarskem delu, ustno izražanje pri seminarskem nastopu in ustnem izpitu. • Sposobnost reševanja problemov: veščine prepoznavanj jezikovnih predpostavk filozofskih vprašanj; sposobnost prepoznavanja jezikovnih dilem vsakdana (žaljivke, »nakladanje«, pojmovni inženiring).	Transferable/Key Skills and other attributes: The students acquire: • *Communication skills:* writing and presenting a philosophical essay, oral skills of expression (exams). • *The ability to recognize* linguistic presuppositions of philosophical problems; *the ability to recognize* everyday dilemmas connected with language (pejoratives, “bullshit”, conceptual ingeneering).

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
• Predavanja • Seminar • Domače naloge	• Lectures • Seminar • Homework assignments

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**

Ustni izpit Sprotne naloge Ustna predstavitev Sodelovanje pri pedagoškem procesu	50 20 20 10	Oral exam Coursework Oral presentation In-class participation

Reference nosilca / Lecturer's references:

ŠUSTER, Danilo. 2023. Modalni katapulti : uvod v filozofsko logiko. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2023. [COBISS.SI-ID 152615171]

ŠUSTER, Danilo. 2022. »A mid-blue logic.« V: BERČIĆ, Boran (ur.), GOLUBOVIĆ, Aleksandra (ur.), TROBOK, Majda (ur.). Human rationality : Festschrift for Nenad Smokrović. Rijeka: Faculty of Humanities and Social Sciences. Str. 211-228 [COBISS.SI-ID 136858115]

ŠUSTER, Danilo. 2021. »Logika in vsebina.« V: MALEC, Maja (ur.), MARKIČ, Olga (ur.). Misli svetlobe in senc : razprave o filozofskem delu Marka Uršiča. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. Str. 141-160 [COBISS.SI-ID 61081603]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	Jezik, misel in stvarnost
Course title:	Language, thought and reality

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP NEP	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Option	2nd	3rd

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / **Course type (compulsory or elective)**	Izbirni Elective
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
15		**15**					**90**	**4**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Danilo Šuster

Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenski / Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:
Ni pogojev.	None.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):	Content (syllabus outline):
Sodobna filozofija se je v veliki meri osredotočala na probleme jezika in pomena. Jezikovni pristopi naj bi omogočili razvoj novih orodij v reševanju tradicionalnih filozofskih problemov. Obravnavane so tradicionalne teme: pomen, referenca in resnica pa tudi novejši problemi pragmatike. Širši okvir vključuje: • Argumenti proti objektivnosti pomena (Wittgenstein, Quine ...). • Internalizem in eksternalizem. • Imena in opisi. • Logična in slovnična oblika. • Resnica in teorija resnice. • Nejasnost naravnega jezika. • Fregejeva uganka. • Semantika in pragmatika. • Govorčev pomen in stavčni (leksikalni) pomen • Pragmatika. Konverzacijaka implikatura • Slabšalnice in žaljivke • Konceptualni inženiring	Contemporary philosophy has become increasingly focused on issues about language and meaning. Many philosophers hope that examining these issues will allow us to develop new solutions and approaches to some long-standing philosophical problems. Traditional philosophic issues concerning language, such as meaning, reference, and truth, will be discussed, but pragmatic approaches as well. Special topics include: • Arguments against the objectivity of meaning (Wittgenstein, Quine …) • Internalism and externalism • Names and descriptions. • Logical vs. grammatical form. • Truth and theories of truth. • The vagueness of natural language. • Frege's puzzle. • The semantics-pragmatics distinction. • Speaker's meaning and lexical meaning. • Pragmatics: coversational implicature. • Pejoratives. • Conceptual ingeneering.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Austin, J. L. (1990). *Kako napravimo kaj z besedami* (Let. 4, str. 206). ŠKUC; Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
Cappelen, H., & Dever, J. (2019). *Bad language* (1st ed., str. X, 222). Oxford University Press.
Kripke, S. A. (2000). *Imenovanje in nujnost* (1. izd., str. 151). Krtina.
Szabó, Z. G., & Thomason, R. H. (2019). *Philosophy of language* (str. XII, 327). Cambridge University Press.
Wittgenstein, L. (2014). *Filozofske raziskave* (str. 278). Krtina.
Wittgenstein, L. (2016). *Modra in Rjava knjiga* (str. 238). Krtina.

Dodatni študijski viri

Kemp, G. (2024). *What is This Thing Called Philosophy of Language?* London: Routledge.
Davidson, D. (1988). *Raziskave o resnici in interpretaciji*: [izbor spisov] (str. 162). ŠKUC; Filozofska fakulteta.
Hale, B. (ur.) *A companion to the philosophy of language* (str. XIII, 721). (1999). Blackwell.

Cilji in kompetence:

Študentje bodo pridobili napredna znanja iz sodobne filozofije jezika.

Spoznali bodo, kako je filozofija jezika povezana z drugimi vejami filozofije in na kakšen način jezikovna orodja nastopajo v reševanju nekaterih tradicionalnih filozofskih problemov.

Objectives and competences:

Students will be acquainted with advanced concepts of contemporary philosophy of language.

They will learn about the connection of philosophy of language with other branches of philosophy and about the importance of these tools for solving some traditional philosophical problems.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben

- razumeti povezave med jezikom (govorom) in mislijo;
- poznati razlike med sintakso, semantiko in pragmatiko v kontekstu človekove kognicije, družbe in kulture;
- izkazati znanje o osnovnih pojmih filozofije jezika, osnovnih problemih in ugankah s tega področja ter pomenu filozofije jezika za filozofijo nasploh;
- razumeti in analizirati probleme iz filozofije jezika in sodobne pristope k njihovemu reševanju;
- uporabiti teoretska spoznanja o "slabem" jeziku (npr. slabšalnice,pojmovni inženiring, ipd.) v kritični analizi sodobnih medijev;
- uporabiti zgodovinske vire v sodobnih razpravah.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

On completion of this course the student will be able to

- understand the relationship between thought and language;
- understand the distinction between syntax, semantics and pragmatics in the context of human cognition, society and culture;
- demonstrate knowledge on basic concepts of philosophy of language, basic problems and paradoxes and about the importance of philosophy of language for philosophy;
- understand and analyse problems in contemporary philosophy of language;
- apply theoretical insights on "bad" language (e.g. pejoratives, conceptual engineering, etc.) to the critical analysis of contemporary media;
- use historical sources in contemporary issues.

Transferable/Key Skills and other attributes:

The students acquire:

Študenti pridobijo: • *Spretnosti komuniciranja:* pisno izražanje v seminarskem delu, ustno izražanje pri seminarskem nastopu in ustnem izpitu. • Sposobnost reševanja problemov: veščine prepoznavanj jezikovnih predpostavk filozofskih vprašanj; sposobnost prepoznavanja jezikovnih dilem vsakdana (žaljivke, »nakladanje«, pojmovni inženiring).	*Communication skills:* writing and presenting a philosophical essay, oral skills of expression (exams). • *The ability to recognize* linguistic presuppositions of philosophical problems; *the ability to recognize* everyday dilemmas connected with language (pejoratives, "bullshit", conceptual engineering).

Metode poučevanja in učenja:

• Predavanja • Seminar • Domače naloge	• Lectures • Seminar • Homework assignments

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	**Assessment methods:**
Ustni izpit	40	Oral exam
Seminarska naloga	30	Semianr paper
Ustna predstavitev	20	Oral presentation
Sodelovanje pri pedagoškem procesu	10	In-class participation

Reference nosilca / Course coordinator's references:

ŠUSTER, Danilo. Modalni katapulti : uvod v filozofsko logiko. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2023. [COBISS.SI-ID 152615171]

ŠUSTER, Danilo. 2022. »A mid-blue logic.« V: BERČIĆ, Boran (ur.), GOLUBOVIĆ, Aleksandra (ur.), TROBOK, Majda (ur.). Human rationality : Festschrift for Nenad Smokrović. Rijeka: Faculty of Humanities and Social Sciences. Str. 211-228 [COBISS.SI-ID 136858115]

ŠUSTER, Danilo. 2021. »Logika in vsebina.« V: MALEC, Maja (ur.), MARKIČ, Olga (ur.). Misli svetlobe in senc : razprave o filozofskem delu Marka Uršiča. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. Str. 141-160 [COBISS.SI-ID 61081603]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Kant in metafizika izkustva
Course title:	Kant and the Metaphysics of Experience

Študijski program in stopnja **Study programme and level**	**Študijska smer** **Study field**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED Filozofija DP NEP	**2.** **2.**	**4.** **4.**
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Teaching Training Option Philosophy Double-Major Option	**2nd** **2nd**	**4rd** **4rd**

Vrsta predmeta / Course type	izbirni/Elective
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
15		**15SV**			**90**	**4**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Bojan Borstner
Jeziki / Predavanja / Lectures:	**slovenski, Slovene**

Languages:	Vaje / Tutorial:	slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisits:

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
· Kantova razlaga argumentov za transcendentalni idealizem v Kritiki čistega uma. · Analiza argumentov, da so prostor, čas in kategorije skupno s trancendentalno enotnostjo apercepcije pogoji za izkustvo. · Razprava o problemu, kako lahko apriorni pogoji določajo podlago za našo vednost o svetu. · Vloga imaginacije v izkustvu.	· Kant's explanation of and arguments for transcendental idealism in The Critique of Pure Reason. · examination of the arguments that space, time and the categories, together with the transcendental unity of apperception, are the conditions of experience. · discusion of the problem how the conditions provide the basis for knowledge of the world. · the role of imagination in experience will be considered.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Kant, I. (2019). Kritika čistega uma. Ljubljana: Analecta.

Berilo/Reader – izbor iz tekstov avtorjev kot so: H. Allison, K. Ameriks, L. E. Beck, J. Bennet, R. Brandt, W. Carr, M. Gramm, D. Henrich, H. J. Paton, W. Sellars, P. Strawson.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Študenti si bodo pridobili podrobno vednost o Kritiki čistega uma, razumeli Kantovo filozofijo v odnosu do njegovih predhodnikov in demonstrirali zmožnost kritičnega preučevanja filozofskih tez in argumentov.	On completion of this subject, students should have a detailed knowledge of the Critique, understand Kant's philosophy in relation to his predecessors, and demonstrate an ability to critically examine philosophical theses and arguments.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: · Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben · brati in razumevati filozofske tekste. · filozofsko kritično proučiti pomembna vprašanja v luči posameznih Kantovih pozicij. · racionalne argumentacije posameznih pozicij za in proti v ustni in pisni obliki. · ponuditi kritične poglede na različne pristope k vprašanjem realnosti v kontekstu dihotomije pojavno/noumenalno. · racionalnega zagovora posameznih pozicij o prostoru, času in kategorijah razuma. · utemeljevanja ontoloških in epistemoloških odločitev in izbir v odnosu do Kantove metafizike izkušenj. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: · zmožnost kritičnega preučevanja različnih argumentov in tez, · zmožnost pisati jasno in razumljivo o abstraktnih problemih, · zmožnost organiziranja argumentov v koherentno obliko, · zmožnost raziskovanj	Knowledge and Understanding: • The ability to read and comprehend philosophical writings. • The ability to critically and philosophically examine significant issues in Kant's metaphysics. • The ability to cogently argue (verbal and written) for or against a variety of issues • The ability to offer new viewpoints on competitive approaches to common problems of reality in the context of the dichotomy phenomenal/moumenal. • The ability to rationalize and defend position about space, time and categories of understanding. Argumentation for and against different ontological and epistemological accounts of Kant's metaphysics of experience Transferable/Key Skills and other attributes: • an ability to critically examine arguments and theses, • be able to write clearly about abstract debates, • be able to marshall arguments into a coherent case, • be able to conduct research based on monographic and periodical literature.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
· Predavanja, · Seminarji, · Kratke predstavitve pozicij.	· Lectures, · Tutorials, · Presentation of short entry.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**

· Sodelovanje pri pedagoškem procesu	**10**	· In-class participation
· Raziskovalna naloga,	**40**	· Research paper,
· Ustni izpit.	**50**	· Oral exam.

Reference nosilca / Lecturer's references:

BORSTNER, Bojan, VRDOLJAK, Jana. Addressing agape in relation to humanity = Obravnava agape v odnosu do človeštva. *Bogoslovni vestnik : glasilo Teološke fakultete v Ljubljani*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 84, [št.] 2, str. 239-252. ISSN 0006-5722. https://www.teof.uni-lj.si/uploads/File/BV/BV2024/02/Borstner.pdf, Digitalna knjižnica Slovenije - dLib.si, DOI: 10.34291/BV2024/02/Borstner. [COBISS.SI-ID 218769155], [SNIP, WoS, Scopus]

BORSTNER, Bojan, ŠETAR, Niko. Non-stupidity condition and pragmatics in artificial intelligence. *Croatian journal of philosophy*. 2022, vol. 22, no. 64, str. 101-121. ISSN 1333-1108. DOI: 10.52685/cjp.22.64.6. [COBISS.SI-ID 113827843]

BORSTNER, Bojan, ŠETAR, Niko. Ali nas umetna inteligenca lahko premaga : od algoritma do singularnosti po poteh etičnega vrednotenja. V: BREGANT, Janez (ur.), ABERŠEK, Boris (ur.), BORSTNER, Bojan (ur.). *Sodobne perspektive družbe : umetna inteligenca na stičišču znanosti*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2022. Str. 101-119. ISBN 978-961-286-676-1. DOI: 10.18690/um.ff.11.2022.5. [COBISS.SI-ID 141749763]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Liberalna politična misel in njeni kritiki
Course title:	Liberal political thought and its critics

Študijski program in stopnja **Study programme and level**	**Študijska smer** **Study field**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED Filozofija DP NEP	**2.** **2.**	**3.** **4.**
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Teaching Training Option Philosophy Double-Major Option	**2nd** **2nd**	**3rd** **4th**

Vrsta predmeta / Course type	izbirni/Elective
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
15		**15SV**			**90**	**4**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Boris Vezjak

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	**slovenski, Slovene**
	Vaje / Tutorial:	**slovenski, Slovene**

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

/

Prerequisits:

/

Vsebina:

Liberalizem v najširšem pomenu vsebuje veliko vrst nasprotujočih si stališč in odprtih vprašanj in tem, kot so narava svobode, demokracija v pravični družbi, obseg in bogastvo liberalnih idealov. To so razlogi, zakaj se mora študentz vso pozornostjo in natančnostjo seznaniti s temi. Pri predmetu bomo zato usmerili pozornost k natančni analizi konceptov, idej in najrazličnejših kritik, ki se vežejo na celotno polje liberalne politične misli.

Content (Syllabus outline):

Liberalism in its broadest sense contains many types of conflicting positions and open questions and topics, such as the nature of freedom, democracy in a just society, the scope and richness of liberal ideals. These are the reasons why the student must familiarize himself with them with all attention and precision. In the course, we will therefore focus on a detailed analysis of concepts, ideas and a wide variety of criticisms that are associated with the entire field of liberal political thought.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Izbrana poglavja iz:

Hobbes, T. (2025). *Leviatan* (str. 477). Krtina.

Locke, J. (2010). *Dve razpravi o oblasti ; Pismo o toleranci* (str. 330). Krtina.

Kant, I. (2006). *Zgodovinsko-politični spisi* (str. XL, 298). Založba ZRC, ZRC SAZU.

Mill, J. S. (2003). *Utilitarizem ; in O svobodi* (1. izd., str. 276). Krtina.

Rawls, J. (1994). *A theory of justice* (str. XV, 607). Belknap Press of Harvard University Press.

Walzer, M. (2024). *Sfere pravičnosti: zagovor pluralizma in enakosti* (str. 443). Krtina.

Dodatni študijski viri:

Kymlicka, W. (2015). *Sodobna politična filozofija: uvod* (2., popravljena in dopolnjena izd., str. 685). Krtina.

Ryan, A. (2012). *On Politics*. Penguin Books.

Cilji in kompetence:

- Študentom pomagati razumeti in se kritično opredeliti do pomembnih razprav v sodobni politični teoriji in praksi

- Vodenje študentov pri konceptualni analizi osrednjih pojmov v liberalni politični misli

- Omogočiti študentom, da na višjem nivoju razvijejo sposobnost pisanja argumentativnega eseja.

Objectives and competences:

- To help students achieve an understanding of, and critically assess, some important discussions in contemporary political theory and practice

- To guide students in the analysis of some of the key concepts in liberal political thought

- To provide students the opportunity to develop the ability (at an advance level) to write well-argued paper.

Predvideni študijski rezultati:

- poznavanje in zavedanje miselnih podlag in širšega zgodovinskega konteksta liberalne politične misli

- spoznavanje in globlje razumevanje izvora in značaja vplivnih tradicionalnih in sodobnih kritik liberalizma

-sposobnost oblikovanja, upravičenja in izražanja mnenja o vprašanjih in problemih, ki se zastavljajo v zvezi z liberalno politično teorijo in prakso.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- sposobnost uvida v problem in njegovega reševanja, refleksija, problematizacija in analiza

- sposobnost refleksije in konceptualizacije lastnega razmišljanja

- sposobnost prepoznavanja, sprejemanja in vrednotenja razmišljanja drugih

Intended learning outcomes:

- knowledge and awareness of intellectual origins and historical context of liberal political thought

- realizing and understanding influential traditional and contemporary critics of liberalism

- ability to form, express and justify one's own opinion on issues arising from liberaly-minded political theory and practice.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- ability to identify the problem and ability of solving, questioning and analyse

- ability for reflection and conceptualisation of her own reasoning

- ability for recognition, acceptance and evaluation of other's reasoning

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
- predavanja - delo z besedili - razgovor - ustne predstavitve	- lectures - text analysis discussion oral presentation

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
esej	**60**	essay
ustna predstavitev	**20**	oral presentation
sodelovanje pri pedagoškem procesu	**20**	in-class participation

Reference nosilca / Lecturer's references:

VEZJAK, Boris. Philosophy, hidden in slogans : the case of relaxedness of Slovenian educational system. *Policy futures in education*. 2023, vol. 21, issue 7, str. 790-799 [COBISS.SI-ID 156462851].

SARDOČ, Mitja, COADY, C. A. J., BUFACCHI, Vittorio, MOGHADDAM, Fathali M., CASSAM, Quassim, SILVA, Derek, MIŠČEVIĆ, Nenad, ANDREJČ, Gorazd, KODELJA, Zdenko, VEZJAK, Boris, PETERS, Michael A., TESAR, Marek. Philosophy of education in a new key : on radicalization and violent extremism. *Educational philosophy and theory*. 2021, vol. 54, iss. 8, str. 1162-1177. [COBISS.SI-ID 48324611].

VEZJAK, Boris. Sokrat med aporetiko in elenktiko : je sokratski dialog za potrebe poučevanja filozofije preveč idealiziran?. V: GARTNER, Smiljana (ur.), STAJAN, Niko (ur.). *Od filozofije poučevanja do poučevanja filozofije : Festschrift Rudi Kotnik*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2025. Str. 259-280. [COBISS.SI-ID 265599747].

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Magistrska naloga
Course title:	MA Thesis

Študijski program in stopnja **Study programme and level**	**Študijska smer** **Study field**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED Filozofija DP NEP	**2.** **2.**	**4.** **4.**
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double Major Teaching Training Option Philosophy Double-Major Option	**2nd** **2nd**	**4th** **4th**

Vrsta predmeta / Course type	obvezni/compulsory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
					240	**8**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Smiljana Gartner
Jeziki / **Predavanja / Lectures:**	**slovenski, Slovene**

Languages:	Vaje / Tutorial:	slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisits:
/	/

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
Magistrsko delo in formalni pogoji za dokončanje študija na 2. stopnji; -Mentorstvo; -Izbira teme magistrskega dela v kontekstu razumevanja zakonitosti raziskovalnega dela; -Značilnosti teoretskega raziskovalnega dela; -Značilnosti empiričnega raziskovalnega dela; -Načrtovanje faz raziskovalnega dela; -Pisanje raziskovalnega poročila – uporaba znanstvenega aparata.	Master Thesis and formal prerequisites for finishing the second degree study programme; -mentorship; -choice of theme for Master Thesis in the context of understanding the rules of research work; -characteristics of theoretical research work; -characteristics of empirical research work; Planning of research work phases; -writing of research report – use of scientific apparatus.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Eco, U. (2003). *Kako napišemo diplomsko nalogo: [esej]* (str. 266). Vale-Novak.

Čagran, B., & Pšunder, M. (2003). *Priročnik za izdelavo diplomskega dela* (str. V, 49 , 7 f. pril.). Pedagoška fakulteta.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Študent/ka: - zna opredeliti raziskovalni problem, - zna poiskati ustrezno literaturo, - zna izpeljati ustrezne raziskovalne postopke, - zna interpretirati dobljene podatke - zna skladno s Pravilnikom o diplomiranju oblikovati magistrsko delo.	Student: · can define research problem, · can find appropriate literature, · can use appropriate scientific sources, · can use empirical pedagogical research methods, and ways of collecting and analysing the data, · can prepare the writing research report (MA work).

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: - predpisov, povezanih z zaključkom študija; - okoliščin, ki opredeljujejo izbor raziskovalnega problema in ustrezne metodologije; - znanstvenega aparata. V okviru magistrskega seminarja naj bi študent dokončal ali napisal večji del magistrskega dela. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Usposobljenost za raziskovalno delo in pisanje raziskovalnih poročil.	Knowledge and understanding: - of regulations connected with the finishing of studies - of circumstances defining the choice of research - problem and the appropriate methodology - of scientific apparatus Within the Master Seminar, the student should finish his/her Master Thesis. Transferable/Key Skills and other attributes: Qualification for research work and writing of research reports.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Razgovor. - Problemska metoda. - Individualno delo.	Conversation. - Problem-based approach. - Individual work.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Zaključno delo	**70**	Final work
Zagovor zaključnega dela	**30**	Defence of the final work

Reference nosilca / Lecturer's references:

GARTNER, Smiljana, KRAŠNA, Marjan. Etika umetne inteligence v izobraževanju. *Revija za elementarno izobraževanje*. jun. 2023, letn. 16, št. 2, str. 221-235, ilustr. ISSN 1855-4431. https://journals.um.si/index.php/education/article/view/2846/2211, http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-CWYF482O, Digitalna knjižnica Univerze v Mariboru – DKUM, DOI: 10.18690/rei.16.2.2864, DOI: 20.500.12556/DKUM-88953. [COBISS.SI-ID 158599683]
projekt: Podporna okolja za spodbujanje prečnih kompetenc v vzgoji in izobraževanju [SETCOM]; financer: Norveški finančni mehanizem

LIPOVEC, Alenka, GARTNER, Smiljana, KRAŠNA, Marjan. AI literacy meets socio-emotional learning : assessing transformative educational practices in Slovenia. V: GÓMEZ CHOVA, Louis (ur.), GONZÁLEZ MARTÍNEZ, Chelo (ur.), LEES, Joanna (ur.). *INTED 2024 : conference proceedings : 18th annual International Technology, Education and Development Conference : 4-6 March 2024, Valencia (Spain)*. Valencia: IATED Academy, 2024. Str. 4295-4299, tabele. INTED proceedings (Internet). ISBN 978-84-09-59215-9. ISSN 2340-1079. https://library.iated.org/view/LIPOVEC2024AIL, DOI: 10.21125/inted.2024.1111. [COBISS.SI-ID 191305731]
projekt: Podporna okolja za spodbujanje prečnih kompetenc v vzgoji in izobraževanju [SETCOM]; financer: Norveški finančni mehanizem

BORSTNER, Bojan, GARTNER, Smiljana. Sokrat med učenjem in poučevanjem filozofije. V: GARTNER, Smiljana (ur.), STAJAN, Niko (ur.). *Od filozofije poučevanja do poučevanja filozofije : Festschrift Rudi Kotnik*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2025. Str. 281-304. ISBN 978-961-299-083-1.

Digitalna knjižnica Univerze v Mariboru – DKUM, DOI: 10.18690/um.ff.11.2025.16, DOI: 20.500.12556/DKUM-97060. [COBISS.SI-ID 268434179]
projekt: P6-0144 Perspektive sodobne filozofije: med epistemologijo, etiko in politično filozofijo; financer: ARIS

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Mediji in demokracija
Course title:	Media and democracy

Študijski program in stopnja **Study programme and level**	**Študijska smer** **Study field**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Teaching Training Option	2nd	3rd

Izbirni /Elective

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
15		**15SV**			**90**	**4**

Nosilec predmeta / Lecturer:

Boris Vezjak

Slovenski/Slovene	
Slovenski/Slovene	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisits:

Jih ni. **Pogoji za opravljanje študijskih obveznosti:** Pozitivna ocena pri predstavitvi referata je pogoj za pristop k pisnemu izpitu.	None. **Conditions for prerequisits:** Passing grade of the presentation is required for taking the written exam.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Predmet raziskuje vlogo medijev v demokratičnih sistemih in predvsem vlogo državljanov v medijih. Poglavitna tema predmeta je naslednja: Zakaj morajo mediji biti avtonomni in kaj tvori njihovo avtonomijo? Kdo bi moral in kdo dejansko nadzira medije? Je to vlada, so to lastniki, državljani, politične stranke? Obravnava sledi načelom političnih sistemov: kako mediji, civilna družba in politične stranke dosegajo soglasje v demokratičnem sistemu, pa tudi kako to deluje v realnosti. V okviru predmeta se obravnava naslednje teme: vprašanje odnosa med pojmoma svobode tiska in demokracije; v kakšni	The course explores the role of the media in democratic systems, its responsibility and the role of citizens in media. The main topic of this course is: Why the media should be autonomous and what makes them free? Who should and who in reality controls the media - is it government, the owners, the citizens, or political parties? We will discuss the principles of the political system: how the media, civil society and political parties are supposed to interact within a democratic system, then explore concretely how it works in reality. We will analyse the following issues: the questionf of the

meri sme vsaka stran učinkovati na medije in kakšne so posledice; vprašanje demokratizacije in ali so mediji promotorji demokracije (v manj demokratičnih državah); kakšen tip novinarstva je potreben za razvoj demokracije; organizacija in regulacija javnega RTV servisa, njegova vloga pri ohranjanju sodobnih demokracij in vpliv politike nanj.	interrelation between the conception of freedom of press and democracy; how each player can have influence and power and what are the consequences; the question of democratization and whether media are promoter of democracy (in less democratic countries); or what type of journalism is needed for the promotion; he organisation and regulation of public service broadcasting, its role in maintaining modern democracies and the impact of politics on it.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Keane, J. (1992). *Mediji in demokracija* (1. izd., Let. 6, str. 207). Znanstveno in publicistično središče.

Chomsky, N. (1997). *Somrak demokracije* (str. 386). Studia humanitatis.

Petković, B., Bašić-Hrvatin, S., Kučić, L. J., Jurančič, I., Prpič, M., & Kuhar, R. (2006). *Mediji za državljane* (str. 167, 172). Mirovni inštitut. http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-17XWTDH2

Vezjak, B. (2008). *In media res: novinarji med etiko, politiko in kapitalom*. Zofijini ljubimci - društvo za razvoj humanistike. http://www.zofijini.net/eknjige/inmediares.pdf

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Glavni smoter predmeta je v analizi vlog in funkcij, ki jih igrajo mediji v družbi in v političnih sistemih. Študente se navaja na raziskovanje in razumevanje vloge medije pri oblikovanju demokratičnih sistemov in svobode tiska, pa tudi na analizo političnih in drugih pritiskov na medije in javno mnenje. Predmet se prav tako osredotoča na različne etične probleme v medsebojnih odnosih in procesov, ki tečejo med družbo in mediji.	The main aim of this course is to analyize the roles and functions media play in the society and in political systems. Students are accustomed to discover and understand its role in establishing democratic systems and freedom of press, as well as to analyze the political pressures and other influences on media and public opinion. The course will also focus on different ethical issues of interrelations between processes in the society and media.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**

Znanje in razumevanje: • Študent pridobi znanja o osnovnih temah, ki zadevajo neodvisnost medijev, politični vpliv nanje in o odnosu med mediji na eni strani in političnim sistemom ali demokratičnim stanjem na drugi. • Študent pridobi kompetence za samostojno razmišljanje o teh problemih in prenašanje znanja ali poučevanje. • Sposobnost prepoznati problem in argumente v tematikah, ki zadevajo medije. • Sposobnost pozorne razlage in primerjave različnih konkretnih primerov situacij v medijih v demokratičnih sistemih. • Jasen vpogled v to, kako bi mediji morali delovati neodvisno od političnih pritiskov. • Uvid v to, kako mediji učinkujejo na demokratičnost političnega sistema Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • Analitične in raziskovalne veščine, npr. vpliva medijskih vsebin na javno mnenje in prepoznavanje ključnih vzorcev dezinformacij v demokratičnih procesih. • Veščine kritičnega mišljenja, npr. raziskovanje vloge družbenih medijev pri oblikovanju politične participacije.	○ Knowledge and Understanding: • Student gains knowledge of basic issues concerning the independence of media, political influence on media and • the relation between media on one side and political • system or democratic condition on the other. • Student develops his competences for individual thinking about these issues and transferring the knowledge or teaching others. • Ability to recognize the problems and arguments in media issues. • Ability for careful interpretations and comparison of variety of • concrete examples of the situation of media in democratic systems. • Clear insight into how the media should work independently of political pressure. • Recogniton of how media make influence on democratic systems. Transferable/Key Skills and other attributes: • Analytical and research skills, e.g. the impact of media content on public opinion and identifying key patterns of disinformation in democratic processes. • Critical thinking skills, e.g. exploring the role of social media in shaping political participation. • Ethical judgement skills, e.g. assessing ethical dilemmas in journalism and identifying strategies to improve media transparency.

• Veščine etične presoje, npr. ocenjevanje etičnih dilem v novinarstvu in iskanje strategij za izboljšanje medijske transparentnosti.	

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Poudarek ni le za formalni izvedbi predavanj, temveč tudi na interaktivnih poučevalnih strategijah, kot so skupinske razprave in individualno delo doma. Študente se vzpodbuja, da na teh debatah raziskujejo probleme in nadgrajujejo svoje razumevanje.	The focus is not just toward formal lectures but also interactive teaching strategies, such as group sessions, debate and individual home work. Students will be encouraged to use these sessions for problem exploration, discussion and the enhancement of understanding.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)		Type (examination, oral, coursework, project):
Seminarska naloga.	60	Seminar paper.
Ustna predstavitev	20	Oral presentation
Sodelovanje pri pedagoškem procesu	20	In-class participation

Reference nosilca / Lecturer's references:

VEZJAK, Boris. Thought experimenting, hypothetical thinking and imagination : some remarks on presocratic and platonic reasoning. V: VEZJAK, Boris (ur.). Philosophical imagination : thought experiments and arguments in antiquity. Newcastle-upon-Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2021. Str. 43-63. ISBN 1-5275-6975-6, ISBN 978-1-5275-6975-1. [COBISS.SI-ID 69143811]

VEZJAK, Boris. Philosophy, hidden in slogans : the case of relaxedness of Slovenian educational system. *Policy futures in education*. 2023, vol. 21, issue 7, str. 790-799. ISSN 1478-2103. https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/14782103231184306?download=true, DOI: 10.1177/14782103231184306. [COBISS.SI-ID 156462851]

VEZJAK, Boris. Sokratska etika, kultura brezsramnosti in odnos do drugega. V: LAMBERGER KHATIB, Maja (ur.). *Sožitje med kulturami : poti do medkulturnega dialoga V : [monografija znanstvenih člankov z recenzijami]*. Maribor: Center za medkulturno sodelovanje z državami Azije, Afrike in Latinske Amerike,

Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru: Pivec, 2023. Str. 9-24, ilustr. ISBN 978-961-7204-12-4. [COBISS.SI-ID 188790531]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	Mediji in demokracija
Course title:	Media and democracy

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP NEP	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Option	2nd	3rd

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / Course type (compulsory or elective)	izbirni/Elective
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
15		**15**					**90**	**4**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Boris Vezjak

Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenski / Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:
Jih ni.	None.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):	Content (syllabus outline):
Predmet raziskuje vlogo medijev v demokratičnih sistemih in predvsem vlogo državljanov v medijih. Poglavitna tema predmeta je naslednja: zakaj morajo mediji biti avtonomni in kaj tvori njihovo avtonomijo? Kdo bi moral in kdo dejansko nadzira medije? Je to vlada, so to lastniki, državljani, politične stranke? Obravnava sledi načelom političnih sistemov: kako mediji, civilna družba in politične stranke dosegajo soglasje v demokratičnem sistemu, pa tudi kako to deluje v realnosti. V okviru predmeta se obravnava naslednje teme: vprašanje odnosa med pojmoma svobode tiska in demokracije; v kakšni meri sme vsaka stran učinkovati na medije in kakšne so posledice; vprašanje demokratizacije in ali so mediji promotorji demokracije (v manj demokratičnih državah); kakšen tip novinarstva je potreben za razvoj demokracije; organizacija in regulacija javnega RTV servisa, njegova vloga pri ohranjanju sodobnih demokracij in vpliv politike nanj. Pri predmetu so obravnavana tudi številna etična vprašanja medijskega sveta: vpliv družabnih medijev, dileme javnega interesa in zasebnosti, oglaševanja in pornografije, senzacionalizma in družbene odgovornosti.	The course explores the role of the media in democratic systems, its responsibility and the role of citizens in media. The main topic of this course is: why the media should be autonomous and what makes them free? Who should and who in reality controls the media - is it government, the owners, the citizens, or political parties? We will discuss the principles of the political system: how the media, civil society and political parties are supposed to interact within a democratic system, then explore concretely how it works in reality. We will analyse the following issues: the questionf of the interrelation between the conception of freedom of press and democracy; how each player can have influence and power and what are the consequences; the question of democratization and whether media are promoter of democracy (in less democratic countries); or what type of journalism is needed for the promotion; he organisation and regulation of public service broadcasting, its role in maintaining modern democracies and the impact of politics on it. The course also addresses a number of ethical issues in the media world: the impact of social media, dilemmas of public interest and privacy, advertising and pornography, sensationalism and social responsibility.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Keane, J. (1992). *Mediji in demokracija* (1. izd., Let. 6, str. 207). Znanstveno in publicistično središče.

Chomsky, N. (1997). *Somrak demokracije* (str. 386). Studia humanitatis.

Petković, B., Bašić-Hrvatin, S., Kučić, L. J., Jurančič, I., Prpič, M., & Kuhar, R. (2006). *Mediji za državljane* (str. 167, 172). Mirovni inštitut. http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-17XWTDH2

Vezjak, B. (2008). *In media res: novinarji med etiko, politiko in kapitalom*. Zofijini ljubimci - društvo za razvoj humanistike. http://www.zofijini.net/eknjige/inmediares.pdf

Cilji in kompetence:

Glavni smoter predmeta je v analizi vlog in funkcij, ki jih igrajo mediji v družbi in v političnih sistemih. Študente se navaja na raziskovanje in razumevanje vloge medije pri oblikovanju demokratičnih sistemov in svobode tiska, pa tudi na analizo političnih in drugih pritiskov na medije in javno mnenje.
Predmet se prav tako osredotoča na različne etične probleme v medsebojnih odnosih in procesih, ki tečejo med družbo in mediji.

Objectives and competences:

The main aim of this course is to analyize the roles and functions media play in the society and in political systems. Students are accustomed to discover and understand its role in establishing democratic systems and freedom of press, as well as to analyze the political pressures and other influences on media and public opinion.

The course will also focus on different ethical issues of interrelations between processes in the society and media.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Študent pridobi znanja o osnovnih temah, ki zadevajo neodvisnost medijev, politični vpliv nanje in o odnosu med mediji na eni strani in političnim sistemom ali demokratičnim stanjem na drugi.
- Študent pridobi kompetence za samostojno razmišljanje o teh problemih in prenašanje znanja ali poučevanje.
- Sposobnost prepoznati problem in argumente v tematikah, ki zadevajo medije.
- Sposobnost pozorne razlage in primerjave različnih konkretnih primerov situacij v medijih v demokratičnih sistemih.
- Jasen vpogled v to, kako bi mediji morali delovati neodvisno od političnih pritiskov.
- Uvid v to, kako mediji učinkujejo na demokratičnost političnega sistema.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- Student gains knowledge of basic issues concerning the independence of media, political influence on media and the relation between media on one side and political system or democratic condition on the other.
- Student develops his competences for individual thinking about these issues and transferring the knowledge or teaching others.
- Ability to recognize the problems and arguments in media issues.
- Ability for careful interpretations and comparison of variety of
- concrete examples of the situation of media in democratic systems.
- Clear insight into how the media should work independently of political pressure.
- Recogniton of how media make influence on democratic systems.

Transferable/Key Skills and other attributes:

• Analitične in raziskovalne veščine, npr. vpliva medijskih vsebin na javno mnenje in prepoznavanje ključnih vzorcev dezinformacij v demokratičnih procesih. • Veščine kritičnega mišljenja, npr. raziskovanje vloge družbenih medijev pri oblikovanju politične participacije. • Veščine etične presoje, npr. ocenjevanje etičnih dilem v novinarstvu in iskanje strategij za izboljšanje medijske transparentnosti.	Analytical and research skills, e.g. the impact of media content on public opinion and identifying key patterns of disinformation in democratic processes. Critical thinking skills, e.g. exploring the role of social media in shaping political participation. Ethical judgement skills, e.g. assessing ethical dilemmas in journalism and identifying strategies to improve media transparency.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Poudarek ni le na formalni izvedbi predavanj, temveč tudi na interaktivnih poučevalnih strategijah, kot so skupinske razprave in individualno delo doma. Študente se vzpodbuja, da na teh debatah raziskujejo probleme in nadgrajujejo svoje razumevanje.	The focus is not just toward formal lectures but also interactive teaching strategies, such as group sessions, debate and individual home work. Students will be encouraged to use these sessions for problem exploration, discussion and the enhancement of understanding.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	**Assessment methods:**
Seminarska naloga	50 %	Seminar paper
Ustna predstavitev	30 % (2 x 15 %)	Oral presentation
Sodelovanje pri pedagoškem procesu	20 %	In-class participation
Opomba: Kategorija ustna predstavitev sestoji iz dveh predstavitev		Note: The oral presentation category consists of two presentations

Reference nosilca / Course coordinator's references:

VEZJAK, Boris. Thought experimenting, hypothetical thinking and imagination : some remarks on presocratic and platonic reasoning. V: VEZJAK, Boris (ur.). Philosophical imagination : thought experiments and arguments in antiquity. Newcastle-upon-Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2021. Str. 43-63. ISBN 1-5275-6975-6, ISBN 978-1-5275-6975-1. [COBISS.SI-ID 69143811]

VEZJAK, Boris. Philosophy, hidden in slogans : the case of relaxedness of Slovenian educational system. *Policy futures in education*. 2023, vol. 21, issue 7, str. 790-799. ISSN 1478-

2103. https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/14782103231184306?download=true, DOI: 10.1177/14782103231184306. [COBISS.SI-ID 156462851]

VEZJAK, Boris. Sokratska etika, kultura brezsramnosti in odnos do drugega. V: LAMBERGER KHATIB, Maja (ur.). *Sožitje med kulturami : poti do medkulturnega dialoga V : [monografija znanstvenih člankov z recenzijami]*. Maribor: Center za medkulturno sodelovanje z državami Azije, Afrike in Latinske Amerike, Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru: Pivec, 2023. Str. 9-24, ilustr. ISBN 978-961-7204-12-4. [COBISS.SI-ID 188790531]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	Metodologija filozofskega raziskovanja
Course title:	Methodology of Philosophical Research

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP NEP	1.	2.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major option	1st	2nd

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / **Course type (compulsory or elective)**	Obvezni Compulsory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
15		**15**					**90**	**4**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Bojan Borstner

Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	Slovenski
	Vaje / Tutorial:	Slovenski

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:
/	/

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):	Content (syllabus outline):
Predmet uvaja v filozofsko raziskovanje, filozofsko razpravo in samostojno pisanje lastnih filozofskih esejev. Vsebinsko gre za teme, ki jih izberejo študentje za svojo diplomo (magisterij, disertacijo). Poudarek je na kritičnem mišljenju in argumentiranju, delu s filozofsko znanstveno periodiko, prezentacijah in razpravah v skupini. Študenti bodo imeli priložnost skupaj razpravljati o temah, ki jih bodo obravnavali pri drugih predmetih. Kako analizirati filozofski argument; Kako analizirati in kritizirati filozofski esej, Kako sestaviti filozofski esej; Filozofska razprava in dialog; Raziskovalno delo v filozofiji (uporaba virov, knjižnic, interneta ...); Razumevanje in odgovor na kritiko lastnih filozofskih esejev; Pisanje filozofskega eseja (stil, citiranje, ipd).	The course will develop the ability to discuss philosophical problems, construct philosophical arguments and write structured philosophical essays. Most of the seminar will cover topics chosen by students for their theses. The seminar will cover techniques of philosophical argumentation and critical thinking, an exploration of relevant journals. Class presentations and discussions will be especially important. Classic papers and secondary literature will be discussed. Students will be encouraged to discuss topics from other seminars and lectures. How to analyze and criticize philosophical essays written by others; How to analyze philosophical arguments; How to construct philosophical essays of various types of your own; Philosophical discussion and dialogue; How to do research in philosophy (using library resources: finding books and journal articles; making critical use of the Internet), How to understand, make use of, and answer criticism of your own philosophical arguments; The details of writing a scholarly essay, including the appropriate standards of style and form.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Baggini, J. (2008). *The philosopher's toolkit: a compendium of philosophical concepts and methods* (str. IX, 221). Blackwell.

Holyoak, K. J., R. G. Morrison (ur.) (2005) The Cambridge Handbook of Thinking and Reasoning. Cambridge: CUP.

Martinich, A. P. (2015). *Philosophical Writing*. Wiley-Blackwell.

Dodatna literature:

Berilo/Reader: Iz klasičnih in modernih filozofskih besedil.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:

Namen predmeta je razvitje veščin branja, pisanja, filozofskega dialoga in razpravljanja o filozofskih besedilih. Namenjen je pripravi za samostojno raziskovanje in pisanje (magisterija). Predmet opozarja na pomen kakovosti strokovnega dela skozi avtonomnost, (samo)kritičnost, (samo)refleksivnost in (samo)evalviranje v strokovnem delu.	The aim of this course is to provide graduate students with an opportunity to work on the skills involved in reading, writing, and discussing philosophy. It will serve to prepare students for research, to develop the ability to write a structured philosophical essay and their dissertation. The autonomy, self-criticism, self-reflection and self- evaluation of research is emphasized.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben: • Prepoznati raziskovalni problem, ga analizirati in poiskati pristop k reševanju; • Analizirati in kritizirati filozofski esej; • Samostojno raziskovati (uporaba virov, knjižnic, interneta ...). Razumeti in odgovoriti na kritiko lastnih filozofskih esejev. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • kritičnega proučevanja pomembnih filozofskih vprašanj in problemov v družbi, • racionalne argumentacije posameznih pozicij za in proti v ustni in pisni obliki, • povezovanja ontoloških, epistemoloških in posameznih praktičnih problemov ter iskanja odgovor na le-te.	On completion of this course the student will be able to • Identify philosophical problems, analyse and approach them; • Analyze and criticize philosophical essays written by others; • Do research work in philosophy; • Master the details of writing a scholarly essay, including the appropriate standards of style and form. Transferable/Key Skills and other attributes: • The ability to critically examine significant issues in different fields of social practices. • The ability to cogently argue (verbal and written) for or against a variety of issues • The ability to relate different ontological, epistemological and ethical questions and problems and to find proper answers to these challenges.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanja Prezentacije Domače naloge	Lectures Presentations Homework assignments

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:	Share (in %)	**Assessment methods:**
Sodelovanje pri pedagoškem procesu Sprotne naloge Raziskovalna naloga	20 30 50	In-class participation coursework Research paper

Reference nosilca / Course coordinator's references:

BORSTNER, Bojan. Pogled nazaj, da bi (morda) bolje videli naprej. V: GRUŠOVNIK, Tomaž (ur.), HLADNIK, Alenka (ur.), ŠIMENC, Marjan (ur.). *Filozofija in šola : svetovni dan filozofije 2023 : [zbornik]*. Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2023. Str. 114-127. ISBN 978-961-270-388-2. https://zofijini.net/wp-content/uploads/2023/11/Filozofija-in-sola-SDF_Brosura2023_web-fv.pdf. [COBISS.SI-ID 179190275]

BORSTNER, Bojan, ŠETAR, Niko. Non-stupidity condition and pragmatics in artificial intelligence. *Croatian journal of philosophy*. 2022, vol. 22, no. 64, str. 101-121. ISSN 1333-1108. DOI: 10.52685/cjp.22.64.6. [COBISS.SI-ID 113827843]

BORSTNER, Bojan, ŠETAR, Niko. Ali nas umetna inteligenca lahko premaga : od algoritma do singularnosti po poteh etičnega vrednotenja. V: BREGANT, Janez (ur.), ABERŠEK, Boris (ur.), BORSTNER, Bojan (ur.). *Sodobne perspektive družbe : umetna inteligenca na stičišču znanosti*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2022. Str. 101-119. ISBN 978-961-286-676-1. DOI: 10.18690/um.ff.11.2022.5. [COBISS.SI-ID 141749763]

Univerza v Mariboru
Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	Metodologija filozofskega raziskovanja
Course title:	Methodology of Philosophical Research

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	2.	4.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Double-Major Teacher Training Option	2nd	4th

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / **Course type (compulsory or elective)**	Obvezni Compulsory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
15		**SV**	**LV**	**RV**			**60**	**3**
		15						

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Bojan Borstner

Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	Slovenski
	Vaje / Tutorial:	Slovenski

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:**
/	/

Vsebina (kratek pregled učnega načrta): **Content (syllabus outline):**

Predmet uvaja v filozofsko raziskovanje, filozofsko razpravo in samostojno pisanje lastnih filozofskih esejev na presečnem področju izobraževanje in filozofija. Vsebinsko gre za teme, ki jih izberejo študentje za svojo diplomo (magisterij, disertacijo). Poudarek je na kritičnem mišljenju in argumentiranju, delu s filozofsko znanstveno periodiko, prezentacijah in razpravah v skupini. Študenti bodo imeli priložnost skupaj razpravljati o temah, ki jih bodo obravnavali pri drugih predmetih ter jih aplicirali na področje izobraževanja. Kako analizirati filozofski argument; ·Kako analizirati in kritizirati filozofski esej, ·Kako sestaviti filozofski esej; ·Filozofska razprava in dialog; ·Raziskovalno delo v filozofiji (uporaba virov, knjižnic, interneta ...); ·Razumevanje in odgovor na kritiko lastnih filozofskih esejev; ·Pisanje filozofskega eseja (stil, citiranje, ipd).	The course will develop the ability to discuss philosophical problems, construct philosophical arguments and write structured philosophical essays on the intersection of education and philosophy. Most of the seminar will cover topics chosen by students for their theses. The seminar will cover techniques of philosophical argumentation and critical thinking, an exploration of relevant journals. Class presentations and discussions will be especially important. Classic papers and secondary literature will be discussed. Students will be encouraged to discuss topics from other seminars and lectures and apply them to education. ·How to analyze and criticize philosophical essays written by others; ·How to analyze philosophical arguments; ·How to construct philosophical essays of various types of your own; ·Philosophical discussion and dialogue; ·How to do research in philosophy (using library resources: finding books and journal articles; making critical use of the Internet), ·How to understand, make use of, and answer criticism of your own philosophical arguments; ·The details of writing a scholarly essay, including the appropriate standards of style and form.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Baggini, J. (2008). *The philosopher's toolkit: a compendium of philosophical concepts and methods* (str. IX, 221). Blackwell.

Martinich, A. P. (2015). *Philosophical Writing*. Wiley-Blackwell.

Berilo/Reader: Iz klasičnih in modernih filozofskih besedil.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Namen predmeta je razvitje veščin branja, pisanja, filozofskega dialoga in razpravljanja o filozofskih besedilih s področja poučevanja in učenja filozofije. Namenjen je pripravi za samostojno raziskovanje in pisanje (magisterija). Predmet opozarja na pomen kakovosti strokovnega dela skozi avtonomnost, (samo)kritičnost, (samo)refleksivnost in (samo)evalviranje v strokovnem delu.	he aim of this course is to provide graduate students with an opportunity to work on the skills involved in reading, writing, and discussing philosophy form teachig and learnih philosophy. It will serve to prepare students for research, to develop the ability to write a structured philosophical essay and their dissertation. The autonomy, self-criticism, self-

	reflection and self- evaluation of research is emphasized.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: • Prepoznati raziskovalni problem, ga analizirati in poiskati pristop k reševanju, s poudarkom na izobraževanju; • Razpravljati v skupini in razviti veščine učinkovitega dialoga; • Analizirati in kritizirati filozofski esej; • Samostojno raziskovati (uporaba virov, knjižnic, interneta ...). Razumeti in odgovoriti na kritiko lastnih filozofskih esejev. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • kritičnega proučevanja pomembnih filozofskih vprašanj in problemov v družbi, • racionalne argumentacije posameznih pozicij za in proti v ustni in pisni obliki, • povezovanja ontoloških, epistemoloških in posameznih praktičnih problemov ter iskanja odgovor na le-te.	Knowledge and Understanding: • Identify philosophical problems (with the emphasis on education), analyse and approach them; • Discuss in a group and develop skills of efficient dialogue; • Analyze and criticize philosophical essays written by others; • Do research work in philosophy; • Master the details of writing a scholarly essay, including the appropriate standards of style and form. Transferable/Key Skills and other attributes: • The ability to critically examine significant issues in different fields of social practices. • The ability to cogently argue (verbal and written) for or against a variety of issues • The ability to relate different ontological, epistemological and ethical questions and problems and to find proper answers to these challenges.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanja Prezentacije Domače naloge	Lectures Presentations Homework assignments

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	**Assessment methods:**
Sodelovanje pri pedagoškem procesu	20	In-class participation
Sprotne naloge	30	Coursework
Raziskovalna naloga	50	Research paper

Reference nosilca / Course coordinator's references:

BORSTNER, Bojan. Pogled nazaj, da bi (morda) bolje videli naprej. V: GRUŠOVNIK, Tomaž (ur.), HLADNIK, Alenka (ur.), ŠIMENC, Marjan (ur.). *Filozofija in šola : svetovni dan filozofije 2023 : [zbornik]*. Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2023. Str. 114-127. ISBN 978-961-270-388-2. https://zofijini.net/wp-content/uploads/2023/11/Filozofija-in-sola-SDF_Brosura2023_web-fv.pdf. [COBISS.SI-ID 179190275]

BORSTNER, Bojan, ŠETAR, Niko. Non-stupidity condition and pragmatics in artificial intelligence. *Croatian journal of philosophy*. 2022, vol. 22, no. 64, str. 101-121. ISSN 1333-1108. DOI: 10.52685/cjp.22.64.6. [COBISS.SI-ID 113827843]

BORSTNER, Bojan, ŠETAR, Niko. Ali nas umetna inteligenca lahko premaga : od algoritma do singularnosti po poteh etičnega vrednotenja. V: BREGANT, Janez (ur.), ABERŠEK, Boris (ur.), BORSTNER, Bojan (ur.). *Sodobne perspektive družbe : umetna inteligenca na stičišču znanosti*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2022. Str. 101-119. ISBN 978-961-286-676-1. DOI: 10.18690/um.ff.11.2022.5. [COBISS.SI-ID 141749763]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Ontologija družbenega sveta
Course title:	Ontology of social reality

Študijski program in stopnja **Study programme and level**	**Študijska smer** **Study field**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	2.	3.
	Filozofija DP NEP	2.	4.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double Major Teaching Training Option	2nd	3rd
	Philosophy Double Major Option	2nd	4th

izbirni/Elective

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**

15		**15SV**			**90**	**4**

Nosilec predmeta / Lecturer:

Bojan Borstner

Jeziki / Predavanja /
Languages: Lectures:
Vaje / Tutorial:

slovenski / Slovene
slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisits:

None.

Vsebina:

- Vprašanje ontologije družbene stvarnosti in v kakšnem odnosu je le ta do fizikalne in psihične stvarnosti.
- Pojasnitve v družbenih vedah, podobnosti in razlike s pojasnitvami v naravoslovnih znanostih.
- Vloga racionalnosti v vzpostavljanju in razumevanju družbenih pojavov.
- Vrste zakon ov in teorij v družbenih vedah.
- (Ne)Zmožnost družbenih ved v napovedovanju, razumevanju in pojasnjevanju pojavov kot je 11. september.

Content (Syllabus outline):

- The question of the nature of social reality and its relation to physical and psychological reality.
- Explanations in social sciences and how they resemble, or differ from, explanations in natural sciences.
- The role of rationality in the constitution and understanding of social phenomena.
- Types of laws and theories in social sciences.
- (Dis)Ability of social sciences to predict, understand and explain phenomena such as September 11th.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Viri (odlomki iz tekstov):

Epstein, B. (2025) Social Ontology. Cambridge: CUP . *www.cambridge.org/9781009663243*
DOI: 10.1017/9781009290562
Gilbert, M. (2013). *Joint Commitment: How We Make the Social World* (New York, 2013; online edn, Oxford Academic, 23 Jan. 2014).
Hacking, I. (1999). *The social construction of what?* (str. X, 261). Harvard University Press..
Hacking, I. (2002). *Historical ontology* (str. VII, 279). Harvard University Press.
Searle, J. R. (1995*The construction of social reality* (str. XIII, 241). Penguin Books.

Dodatna literature:
Berilo/Reader: izbor iz sodobnih tekstov.

Cilji in kompetence:

Razlikovanje med z naravnim redom stvari in socialno konstrukcijo.

Omejitve vseh vrst relativizma.

Zagovor naturalizma.

Vzpostavitev regionalnih ontologij.

Objectives and competences:

Critical thinking includes understanding of a distinction between „real world“ and „social construction“ of the world.

Limits and problems of different kinds of relativism.

Pro et contra in the case of naturalism.

Introducing of regional ontologies

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben: brati in razumevati filozofske tekste, • filozofsko kritično proučiti pomembna vprašanja v luči posameznih sodobnih pozicij, • racionalne argumentacije posameznih pozicij za in proti v ustni in pisni obliki, • ponuditi kritične poglede na različne pristope k vprašanjem realnosti, • racionalnega zagovora posameznih ontoloških pozicij o družbeni stvarnosti. • Sprejemati utemeljene etične odločitve o posameznih specifičnih procesih in dejanjih v družbeni stvarnosti. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • Zmožnost kritičnega proučevanja pomembnih filozofskih vprašanj in problemov v družbi, • Zmožnost racionalne argumentacije posameznih pozicij za in proti v ustni in pisni obliki, • Zmožnost povezovanja ontoloških, epistemoloških in posameznih praktičnih problemov ter iskanja odgovor na le-te.	The ability to read and comprehend philosophical writings. • The ability to critically and philosophically examine significant issues in society. • The ability to cogently argue (verbal and written) for or against a variety of issues • The ability to offer new viewpoints on competitive approaches to common problems of reality. • The ability to rationalize and defend ontological positions in the field of social reality. • The ability to make sound ethical decisions relative to different specific processes and practices in social reality. Transferable/Key Skills and other attributes: • The ability to critically examine significant issues in different fields of social practices. • The ability to cogently argue (verbal and written) for or against a variety of issues • The ability to relate different ontological, epistemological and ethical questions and problems and to find proper answers to these challenges.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanja Usmerjena diskusija temelječa na pripravljenih krajši predstavitvah pozicij za in proti. Raziskovalni teksti in njihove predstavitve	Lectures Position papers-controversial topics (pro et contra). Research papers and their presentations

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Sprotne naloge	**20%**	Corsework
Raziskovalna naloga	**40%**	Research paper
Ustni izpit	**40%**	Oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

BORSTNER, Bojan. Pogled nazaj, da bi (morda) bolje videli naprej. V: GRUŠOVNIK, Tomaž (ur.), HLADNIK, Alenka (ur.), ŠIMENC, Marjan (ur.). *Filozofija in šola : svetovni dan filozofije 2023 : [zbornik]*. Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2023. Str. 114-127. ISBN 978-961-270-388-2. https://zofijini.net/wp-content/uploads/2023/11/Filozofija-in-sola-SDF_Brosura2023_web-fv.pdf. [COBISS.SI-ID 179190275]

BORSTNER, Bojan, ŠETAR, Niko. Non-stupidity condition and pragmatics in artificial intelligence. *Croatian journal of philosophy*. 2022, vol. 22, no. 64, str. 101-121. ISSN 1333-1108. DOI: 10.52685/cjp.22.64.6. [COBISS.SI-ID 113827843]

BORSTNER, Bojan, ŠETAR, Niko. Ali nas umetna inteligenca lahko premaga : od algoritma do singularnosti po poteh etičnega vrednotenja. V: BREGANT, Janez (ur.), ABERŠEK, Boris (ur.), BORSTNER, Bojan (ur.). *Sodobne perspektive družbe : umetna inteligenca na stičišču znanosti*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2022. Str. 101-119. ISBN 978-961-286-676-1. DOI: 10.18690/um.ff.11.2022.5. [COBISS.SI-ID 141749763]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Predmetni praktikum 1
Course title:	Teaching experience 1

Študijski program in stopnja **Study programme and level**	**Študijska smer** **Study field**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	**1.**	**2.**
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double Major Teaching Training Option	**1st**	**2nd**

Vrsta predmeta / Course type	Obvezni/Compulsory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
		26 TV		**1 N, 3 H**	**60**	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Smiljana Gartner
Jeziki / **Predavanja / Lectures:**	**slovenski, Slovene**

Languages:	Vaje / Tutorial:	slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisits:
Opravljena Didaktika filozofije 1. Prisotnost (v obsegu 75 %) je obvezna.	Passing grade at Didactics of Philosophy. Attendance (75%) is compulsory.

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
- Konceptualna zasnova pouka filozofije v praksi. - Elementi filozofskega mišljenja v osnovni šoli. - Uvod v filozofijo za otroke v praksi.	- Conceptual framework of teaching of philosophy in practice. - Elements of philosophical thinking in elementary education. Introduction to Philosophy for Children.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Šimenc, M. (2007). *Didaktika filozofije* (str. 164). Filozofska fakulteta, Oddelek za filozofijo.

Šimenc, M., Vačun, M., & Gartner, S. (2024). *Moj dnevnik kritičnega mišljenja: za uporabo pri filozofiji za otroke in drugod: svetovni dan filozofije 2024* (str. 55). Pedagoški inštitut.

Lipman, M. (1996) Razvijanje filozofskega dialoga. V: Filozofija v šoli, Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 1996. Str. 100-116.

Lipman, M. (2005). Marko in raziskovanje družbe: filozofija za otroke, Delovni zvezek za izbirni predmet Jaz in drugi za 9. razred osnovne šole (1. izd., str. 126). Krtina.

Liza in etična raziskovanja: filozofija za otroke: delovni zvezek za izbirni predmet Etična raziskovanja za 8. razred osnovne šole (1. izd., str. 128). (2004). Krtina.

Harijeva odkritja: filozofija za otroke: delovni zvezek za izbirni predmet Kritično mišljenje za 7. razred osnovne šole (1. izd., str. 89). (2003). Krtina.

Učni načrti relevantnih (obveznih in izbirnih) predmetov.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Uvesti študente in študentke za izvajanje osnovnošolskih za filozofijo relevantnih predmetov. To pomeni uvajanje v načela, organizacijo, metode in potek problemsko zasnovanega pouka ter refleksijo in konceptualizacijo svoje pedagoške dejavnosti.	To prepare student to work independently in philosophy classroom, i.e. introducing students as future teachers into the principles, organisation and methods of problem-based teaching.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Ob koncu mora študent demonstrirati sposobnost za: - poznavanje in razumevanje konceptov poučevanja filozofije in primerjalno analizo, - vpogled na pouk iz didaktične metaperspektive, - konceptualizacijo procesa in ustrezno izbiro nadaljnjega interveniranja, - povezovanje teorije in izkušnje.	At the end of the course students are expected to demonstrate: - Knowledge and understanding of basic approaches to teaching of philosophy. - To cope with basic philosophical skills in teaching. - Insight into teaching of philosophy from didactic metaperspective. - Ability to conceptualise the teaching process and appropriate choice of intervening. - Ability to relate theory and experience.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Izvajanje predmeta temelji na izkustvenem učenju, kar pomeni celostno povezovanje teorije in prakse. Ker učenje poteka tako iz svoje kot na podlagi izkušenj drugih, je za uspeh učenja nujna navzočnost in dejavna udeležba. Praktikum obsega hospitacije, priprave z razgovorom, nastope in refleksijo z analizo.	The course is based on experiential learning, i.e. on holistic linking of theory and practice. Regular presence and active participation is therefore necessary. Teaching practice includes preparatory phase, teaching practice and reflection with analysis at the end.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Terensko delo	**80**	Fieldwork
Nastop	**20**	Assessed lesson/performance

Reference nosilca / Lecturer's references:

GARTNER, Smiljana. Etika za otroke gre v muzeje/galerije: kako s pomočjo obiska muzeja/galerije otroku pomagati razvijati etičnost?. *Sodobni izzivi teorije in prakse muzejske pedagogike, 7. e*-zbornik, Strokovno/znanstvena mednarodna konferenca. April, 2024.

Šimenc, M., Vačun, M., & Gartner, S. (2024). *Moj dnevnik kritičnega mišljenja: za uporabo pri filozofiji za otroke in drugod: svetovni dan filozofije 2024* (str. 55). Pedagoški inštitut.

GARTNER, Smiljana, KRAŠNA, Marjan. Etika umetne inteligence v izobraževanju. Revija za elementarno izobraževanje. [Tiskana izd.]. jun. 2023, letn. 16, št. 2, str. 221-237. ISSN 1855-4431. https://journals.um.si/index.php/education/article/view/2846/2211, DOI: 10.18690/rei.16.2.2864. [COBISS.SI-ID 158599683]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	PREDMETNI PRAKTIKUM 1*
Course title:	TEACHING EXPERIENCE 1*

Študijski program in stopnja **Study programme and level**	**Študijska smer** **Study field**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	**1.**	**2.**
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double Major Teaching Training Option	**1st**	**2nd**

Vrsta predmeta / Course type	obvezni/compulsory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
		26 TV		**2 N, 6 H**	**206**	**8**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Smiljana Gartner
Jeziki / Predavanja / Lectures:	slovenski, Slovene

Languages:	**Vaje / Tutorial:**	slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
Opravljena Didaktika filozofije 1. Prisotnost (v obsegu 75 %) je obvezna.	Passing grade at Didactics of Philosophy. Attendance (75%) is compulsory.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
- Konceptualna zasnova pouka filozofije v praksi. - Elementi filozofskega mišljenja v osnovni šoli. - Uvod v filozofijo za otroke.	- Conceptual framework of teaching of philosophy in practice. - Elements of philosophical thinking in secondary education. Introduction into Philosophy for children.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Šimenc, M. (2007). *Didaktika filozofije* (str. 164). Filozofska fakulteta, Oddelek za filozofijo.

Šimenc, M., Vačun, M., & Gartner, S. (2024). *Moj dnevnik kritičnega mišljenja: za uporabo pri filozofiji za otroke in drugod: svetovni dan filozofije 2024* (str. 55). Pedagoški inštitut.

Lipman, M. (1996) Razvijanje filozofskega dialoga. V: Filozofija v šoli, Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 1996. Str. 100-116.

Lipman, M. (2005). Marko in raziskovanje družbe: filozofija za otroke, Delovni zvezek za izbirni predmet Jaz in drugi za 9. razred osnovne šole (1. izd., str. 126). Krtina.

Liza in etična raziskovanja: filozofija za otroke: delovni zvezek za izbirni predmet Etična raziskovanja za 8. razred osnovne šole (1. izd., str. 128). (2004). Krtina.

Harijeva odkritja: filozofija za otroke: delovni zvezek za izbirni predmet Kritično mišljenje za 7. razred osnovne šole (1. izd., str. 89). (2003). Krtina.

Učni načrti relevantnih (obveznih in izbirnih) predmetov.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Uvesti študente in študentke za izvajanje za filozofijo relevantnih (obveznih in izbirnih) osnovnošolskih predmetov. To pomeni uvajanje v načela, organizacijo in metode problemsko zasnovanega pouka ter refleksijo in konceptualizacijo svoje pedagoške dejavnosti.	To prepare student to work independently in philosophy classroom), i.e. introducing students as future teachers into the principles, organisation and methods of problem-based teaching.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Ob koncu mora študent demonstrirati sposobnost za: - poznavanje in razumevanje konceptov poučevanja filozofije in primerjalno analizo, - vpogled na pouk iz didaktične metaperspektive, - konceptualizacijo procesa in ustrezno izbiro nadaljnjega interveniranja, Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študenti (so): - Sposobni kritično vrednotiti in analizirati koncepte. - Z znanjem oblikovanja in konceptualizacije procesa pripravljeni prenosa na druga področja. - Usposobljeni izbirati ustrezne intervencije. - Sposobni spodbujanja skrbnosti in sodelovanja v različnih skupnostih in timih. - sposobni povezovanje teorije in izkušnje.	At the end of the course students are expected to demonstrate: - Knowledge and understanding of basic approaches to teaching of philosophy. - To cope with basic philosophical skills in teaching. - Insight into teaching of philosophy from didactic meta perspective. - Ability to conceptualise the teaching process and appropriate choice of intervening. Transferable/Key Skills and other attributes: - Capable of forming critical judgments of scientific and professional findings from various approaches. - With the knowledge of design and conceptualization of the process ready for transfer to other areas. - Qualified to choose appropriate interventions. - Capable of promoting caring and colaborating in various communities and teams. - Ability to relate theory and experience.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Izvajanje predmeta temelji na izkustvenem učenju, kar pomeni celostno povezovanje teorije in prakse. Ker učenje poteka tako iz svoje kot na podlagi izkušenj drugih, je za uspeh učenja nujna navzočnost in dejavna udeležba. Praktikum obsega hospitacije, priprave z razgovorom, nastope in refleksijo z analizo.	The course is based on experiential learning, i.e. on holistic linking of theorie and practice. Regular presence and active participation is therefore necessary. Teaching practice includes preparatory phase, teaching practice and reflection with analysis at the end.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Terensko delo	**80**	Fieldwork
Nastop	**20**	Assessed lesson/performance

Predmetni praktikum 1* - študenti nepedagoške vezave imajo namesto Pedagoškega praktikuma 1 Pedagoški praktikum 1*

Reference nosilca / Lecturer's references:

GARTNER, Smiljana. Etika za otroke gre v muzeje/galerije: kako s pomočjo obiska muzeja/galerije otroku pomagati razvijati etičnost?. *Sodobni izzivi teorije in prakse muzejske pedagogike, 7. e*-zbornik, Strokovno/znanstvena mednarodna konferenca. April, 2024.

Šimenc, M., Vačun, M., & Gartner, S. (2024). *Moj dnevnik kritičnega mišljenja: za uporabo pri filozofiji za otroke in drugod: svetovni dan filozofije 2024* (str. 55). Pedagoški inštitut.

GARTNER, Smiljana, KRAŠNA, Marjan. Etika umetne inteligence v izobraževanju. Revija za elementarno izobraževanje. [Tiskana izd.]. jun. 2023, letn. 16, št. 2, str. 221-237. ISSN 1855-4431. https://journals.um.si/index.php/education/article/view/2846/2211, DOI: 10.18690/rei.16.2.2864. [COBISS.SI-ID 158599683]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Predmetni praktikum 2
Course title:	Teaching experience 2

Študijski program in stopnja **Study programme and level**	**Študijska smer** **Study field**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	**2.**	**4.**
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double Major Teaching Training Option	**2nd**	**4th**

Vrsta predmeta / Course type	obvezni/compulsory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
		40 TV		**2 N, 3H**	**75**	**4**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Smiljana Gartner
Jeziki / Predavanja / Lectures:	slovenski, Slovene

Languages:	**Vaje / Tutorial:**	slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
Opravljena Didaktika filozofije 3. Prisotnost (v obsegu 75 %) je obvezna.	Passing grade at Didactics of Philosophy 3. Attendance (75%) is compulsory.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
- Konceptualna zasnova pouka filozofije v praksi. - Elementi filozofskega mišljenja v srednji šoli. - Spoznava in primerjava različnih taksonomij.	- Conceptual framework of teaching of philosophy in practice. - Elements of philosophical thinking in secondary Education - Different taxonomies of learning objectives.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Predmetni izpitni katalog za maturo: Filozofija, Ljubljana: Republiški izpitni center, 1993 – 2006 in naprej. V www.ric.si/mma/M-FIL-2024.pdf/

Šimenc, M. (2016). *Nove prakse filozofije*. Pedagoška fakulteta. https://www.pef.uni-lj.si/fileadmin/Datoteke/Zalozba/e-publikacije/Simenc_Nove-prakse-filozofije.pdf

FNM: filozofska revija za učitelje filozofije, dijake in študente. (1998). *FNM, Filoz. matur.* https://www.ric.si/splosna-matura/filozofska-revija-za-ucitelje-filozofije--dijake-in-studente-(fnm)

Obstoječi učni načrti, učbeniki in gradiva za pouk filozofije.

Aktualni članki in poglavja monografij.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Usposobiti študente in študentke za izvajanje gimnazijskega predmeta filozofija s posebnim poudarkom na pripravi dijakov za maturo (modul C). To pomeni uvajanje v načela, organizacijo in metode problemsko zasnovanega pouka ter refleksijo, konceptualizacijo svoje pedagoške dejavnosti.	To prepare student to work independently in philosophy classroom with special emphasis on preparing pupils for baccalaureate (module C), i.e. introducing students as future teachers into the principles, organisation and methods of problem-based teaching,

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Ob koncu mora študent demonstrirati sposobnost za: Znanje in razumevanje: Študenti: - poznavanje in razumevanje konceptov poučevanja filozofije in primerjalno analizo - vpogled na pouk iz didaktične metaperspektive Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študenti (so): - sposobni konceptualizirati proces in ustrezno izbrati nadaljnje interveniranje. - Z znanjem oblikovanja in konceptualizacije procesa pripravljeni prenosa na druga področja. - sposobni povezovanja teorije in izkušnen.	At the end of the course students are expected to demonstrate: - Knowledge and understanding of basic approaches to teaching of philosophy. - To cope with basic philosophical skills in teaching. - Insight into teaching of philosophy from didactic metaperspective. At the end of the course students are expected to demonstrate: - Ability to conceptualise the teaching process and appropriate choice of intervening. - With the knowledge of design and conceptualization of the process ready for transfer to other areas. - Ability to relate theory and experience.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Izvajanje predmeta temelji na izkustvenem učenju, kar pomeni celostno povezovanje teorije in prakse. Ker učenje poteka tako iz svoje kot na podlagi izkušenj drugih, je za uspeh učenja nujna navzočnost in dejavna udeležba. Praktikum obsega hospitacije, priprave z razgovorom, nastope in refleksijo z analizo.	The course is based on experiential learning, i.e. on holistic linking of theory and practice. Regular presence and active participation is therefore necessary. Teaching practice includes preparatory phase, teaching practice and reflection with analysis at the end.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Terensko delo	**80**	Fieldwork
Nastop	**20**	Assessed lesson/performance

Reference nosilca / Lecturer's references:

GARTNER, Smiljana. Etika za otroke gre v muzeje/galerije: kako s pomočjo obiska muzeja/galerije otroku pomagati razvijati etičnost?. *Sodobni izzivi teorije in prakse muzejske pedagogike, 7. e*-zbornik, Strokovno/znanstvena mednarodna konferenca. April, 2024.

Šimenc, M., Vačun, M., & Gartner, S. (2024). *Moj dnevnik kritičnega mišljenja: za uporabo pri filozofiji za otroke in drugod: svetovni dan filozofije 2024* (str. 55). Pedagoški inštitut.

GARTNER, Smiljana, KRAŠNA, Marjan. Etika umetne inteligence v izobraževanju. Revija za elementarno izobraževanje. [Tiskana izd.]. jun. 2023, letn. 16, št. 2, str. 221-237. ISSN 1855-4431. https://journals.um.si/index.php/education/article/view/2846/2211, DOI: 10.18690/rei.16.2.2864. [COBISS.SI-ID 158599683]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Predmetni praktikum 2*
Course title:	TEACHING EXPERIENCE 2*

Študijski program in stopnja **Study programme and level**	**Študijska smer** **Study field**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	**2.**	**4.**
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double Major Teaching Training Option	**2nd**	**4th**

Vrsta predmeta / Course type	obvezni/compulsory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
		40 TV		4 N, 6 H	**220**	**9**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Smiljana Gartner
Jeziki / Predavanja / Lectures:	slovenski, Slovene

Languages:	**Vaje / Tutorial:**	slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
Opravljena Didaktika filozofije 1. Prisotnost (v obsegu 75 %) je obvezna.	Passing grade at Didactics of Philosophy. Attendance (75%) is compulsory.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
- Konceptualna zasnova pouka filozofije v praksi. - Elementi filozofskega mišljenja v srednji šoli. - Spoznava in primerjava različnih taksonomij.	- Conceptual framework of teaching of philosophy in practice. - Elements of philosophical thinking in secondary Education. - Different taxonomies of learning objectives.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Predmetni izpitni katalog za maturo: Filozofija, Ljubljana: Republiški izpitni center, 1993 – 2006 in naprej. V www.ric.si/mma/M-FIL-2024.pdf/

Šimenc, M. (2016). *Nove prakse filozofije*. Pedagoška fakulteta. https://www.pef.uni-lj.si/fileadmin/Datoteke/Zalozba/e-publikacije/Simenc_Nove-prakse-filozofije.pdf

FNM: filozofska revija za učitelje filozofije, dijake in študente. (1998). *FNM, Filoz. matur.* https://www.ric.si/splosna-matura/filozofska-revija-za-ucitelje-filozofije--dijake-in-studente-(fnm)

Obstoječi učni načrti, učbeniki in gradiva za pouk filozofije.

Aktualni članki in poglavja monografij.Obstoječi učni načrti, učbeniki in gradiva za pouk filozofije.

Aktualni članki in poglavja monografij.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Usposobiti študente in študentke za izvajanje gimnazijskega predmeta filozofija s posebnim poudarkom na pripravi dijakov za maturo (modul C). To pomeni uvajanje v načela, organizacijo in metode problemsko zasnovanega pouka ter refleksijo in konceptualizacijo svoje pedagoške dejavnosti.	To prepare student to work independently in philosophy classroom with special emphasis on preparing pupils for baccalaureate (module C), i.e. introducing students as future teachers into the principles, organisation and methods of problem-based teaching.
Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Ob koncu mora študent demonstrirati sposobnost za: Znanje in razumevanje: Študenti: - poznavanje in razumevanje konceptov poučevanja filozofije in primerjalno analizo - vpogled na pouk iz didaktične metaperspektive Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študenti (so): - sposobni konceptualizirati proces in ustrezno izbrati nadaljnje interveniranje. - Z znanjem oblikovanja in konceptualizacije procesa pripravljeni prenosa na druga področja. - sposobni povezovanja teorije in izkušnen.	At the end of the course students are expected to demonstrate: - Knowledge and understanding of basic approaches to teaching of philosophy. - To cope with basic philosophical skills in teaching. - Insight into teaching of philosophy from didactic metaperspective. At the end of the course students are expected to demonstrate: - Ability to conceptualise the teaching process and appropriate choice of intervening. - With the knowledge of design and conceptualization of the process ready for transfer to other areas. - Ability to relate theory and experience.
Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Izvajanje predmeta temelji na izkustvenem učenju, kar pomeni celostno povezovanje teorije in prakse. Ker učenje poteka tako iz svoje kot na podlagi izkušenj drugih, je za uspeh učenja nujna navzočnost in dejavna udeležba. Praktikum obsega hospitacije, priprave z razgovorom, nastope in refleksijo z analizo.	The course is based on experiential learning, i.e. on holistic linking of theory and practice. Regular presence and active participation is therefore necessary. Teaching practice includes preparatory phase, teaching practice and reflection with analysis at the end.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Terensko delo	**80**	Fieldwork
Nastop	**20**	Assessed lesson/performance

Predmetni praktikum 2* - študenti nepedagoške vezave imajo namesto Pedagoškega praktikuma 2 Pedagoški praktikum 2*

Reference nosilca / Lecturer's references:

GARTNER, Smiljana. Etika za otroke gre v muzeje/galerije: kako s pomočjo obiska muzeja/galerije otroku pomagati razvijati etičnost?. *Sodobni izzivi teorije in prakse muzejske pedagogike, 7. e*-zbornik, Strokovno/znanstvena mednarodna konferenca. April, 2024.

Šimenc, M., Vačun, M., & Gartner, S. (2024). *Moj dnevnik kritičnega mišljenja: za uporabo pri filozofiji za otroke in drugod: svetovni dan filozofije 2024* (str. 55). Pedagoški inštitut.

GARTNER, Smiljana, KRAŠNA, Marjan. Etika umetne inteligence v izobraževanju. Revija za elementarno izobraževanje. [Tiskana izd.]. jun. 2023, letn. 16, št. 2, str. 221-237. ISSN 1855-4431. https://journals.um.si/index.php/education/article/view/2846/2211, DOI: 10.18690/rei.16.2.2864. [COBISS.SI-ID 158599683]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Vednost, bit in um
Course title:	Knowledge, Mind and Being

Študijski program in stopnja **Study programme and level**	**Študijska smer** **Study field**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	**1.**	**1.**
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Teaching Training Option	**1st**	**1st**

Vrsta predmeta / Course type	Obvezni/Compulsory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
15		**15SV**			**60**	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Danilo Šuster
Jeziki / **Predavanja / Lectures:**	**slovenski, Slovene**

Languages:	Vaje / Tutorial:	slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisits:
/	/

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
Predmet na poglobljen način obravnava teme iz sodobne teoretske filozofije. Poudarek je na skupnih, meta-filozofskih temah, ki prečijo različna teoretska področja ((anti)realizem, relativizem, naturalizem ....), orodjih filozofskega razmišljanja (miselni eksperimenti) in aplikativni filozofiji. · Izbrane teme iz sodobne epistemologije (kontekstualizem, epistemologija vrlin, disjunktivizem, spomin in zavest, pričevanje in socialna epistemologija; realizem in anti-realizem: resnica) · Izbrane teme iz sodobne ontologije in metafizike (mereologija in konstitucija, fikcionalizem, ontologija procesov, prezentizem …;) · Izbrane teme iz sodobne filozofije psihologije; · Izbrane teme iz filozofije znanosti (filozofija biologije, filozofija fizike, filozofija socialnih znanosti...) · Aplicirana filozofija	Advanced topics and “hot” issues in contemporary theoretical philosophy are discussed. A special emphasis is on common meta-philosophical topics ((anit)realism, relativism, naturalism ...), philosophical tools (thought experiments) and applied philosophy. · Advanced topics in contemporary epistemology (contextualism, virtue epistemology, disjunctivism, memory and consciousness, testimony and social epistemology; realism and anti-realism: truth) · Advanced topics in contemporary ontology and metaphysics (constitution and mereology, fictionalism); · Advanced topics in contemporary philosophy of mind; · Advanced topics in contemporary philosophy of science (philosophy of biology, philosophy of physics, philosophy of social sciences …) · Applied philosophy

Temeljni literatura in viri / Readings:

Baggini, J. (2008). *The philosopher's toolkit: a compendium of philosophical concepts and methods* (str. IX, 221). Blackwell.

Cowan, S. B. ur. (2020). *Problems in epistemology and metaphysics: an introduction to contemporary debates* (str. XIII, 396). (2020). Bloomsbury Academic.

Dasgupta, S., Dotan, R., & Weslake, B. ur. (2021). *Current controversies in philosophy of science* . Routledge.

Stres, A. (2018). *Leksikon filozofije* (str. XXIV, 999). Celjska Mohorjeva družba; Društvo Mohorjeva družba.

Šuster, D. (2019). *Kaj delajo filozofi?* (1. natis, Let. 008, str. XIII, 221). Kulturni center.

Cilji in kompetence:

Slušatelj bo poglobil svoje poznavanje nekaterih tem iz teoretske filozofije (metafizika, epistemologija, filozofija duha, filozofija znanosti …).

Seznanil se bo z metodološkimi orodji in razpravami, ki so v ospredju sodobnih filozofskih raziskav. Ovrednotil bo različne meta-filozofske pristope: (anti)realizem, relativizem, naturalizem, ...

Prepoznal bo vlogo filozofskega razmišljanja v refleksiji aktualnih teoretskih vprašanj (aplicirana filozofija).

Objectives and competences:

The objective of this course is to go in-depth with some philosophical topics at the cutting edge of contemporary research in "theoretical" philosophy (metaphysics, epistemology, philosophy of mind ...).

Students will get acquainted with the methodological tools and contemporary discussions.

They will assess different meta-philosophical approaches: (anit)realism, relativism, naturalism ...

They will recognize the role of philosophical reflections in actual theoretical dilemmas (applied philosophy).

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben

- izkazati znanje o najnovejših temah filozofskih raziskav

- povezati in posplošiti različna predhodna znanja iz ontologije, metafizike, epistemologije in filozofije znanosti;

- se opredeliti glede globalnih meta-filozofskih pristopov.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študenti (so) sposopbni:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

- demonstrate knowledge on some of the latest topics of philosophical research;
- relate and generalise knowledge from various fields of theoretical philosophy (ontology, epistemology, philosophy of science);
- develop alertness for grand meta-philosophical approaches: (anti)realism, relativism, naturalism.
-

Transferrable skills

Students are able to:

- reflektirano spremljati sodobne filozofske raziskave na področju teoretske filozofije: - uporabljati sodobna orodja filozofskega razmišljanja; - aplicirati teoretska spoznanja na dileme sodobnega sveta.	- Critically asses contemporary philosophical investigations in the area of theoretical philosophy; - - use advanced philosophical tools in their thinking; - apply theoretical reflection to actual dilemmas.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
· Predavanja · Seminar · Domače naloge	· Lectures · Seminar · Homework assignments

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Ustni izpit	**50**	Oral exam
Ustna predstavitev	**40**	Oral presentation
Sodelovanje pri pedagoškem procesu	**10**	In-class participation

Reference nosilca / Lecturer's references:

ŠUSTER, Danilo. Modalni katapulti : uvod v filozofsko logiko. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2023. [COBISS.SI-ID 152615171]

ŠUSTER, Danilo. Chrysippus, cylinder, causation and compatibilism. V: VEZJAK, Boris (ur.). Philosophical imagination : thought experiments and arguments in antiquity. Newcastle-upon-Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2021. Str. 65-82. [COBISS.SI-ID 69095939]

ŠUSTER, Danilo. Epistemologija vrlin in Nezemljani. *Anthropos : časopis za psihologijo in filozofijo ter za sodelovanje humanističnih ved*. 2024, letn. 56, št. 2, str. 317-339. DOI: 10.26493/2630-4082.56.317-339. [COBISS.SI-ID 228536067]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Ime predmeta:	**Vednost, bit in um**
Course title:	**Knowledge, Mind and Being**

Študijski program in stopnja **Study programme and cycle**	**Študijska smer** **Study option**	**Letnik** **Year of study**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP NEP	1.	1.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Option	1st	1st

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) / Course type (compulsory or elective)	Obvezni/Compulsory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**			**Klinične vaje** **Clinical training**	**Druge oblike študija** **Other forms of study**	**Samost. delo** **Individual work**	**ECTS**
		SV	**LV**	**RV**				
15		**15**					**120**	**5**

Nosilec predmeta / Course coordinator:	Danilo Šuster

Jeziki /Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenski, Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:
/	/

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):	Content (syllabus outline):
Predmet na poglobljen način obravnava teme iz sodobne teoretske filozofije. Poudarek je na skupnih, meta-filozofskih temah, ki prečijo različna teoretska področja ((anti)realizem, relativizem, naturalizem ....), orodjih filozofskega razmišljanja (miselni eksperimenti) in aplikativni filozofiji. · Izbrane teme iz sodobne epistemologije (kontekstualizem, epistemologija vrlin, disjunktivizem, spomin in zavest, pričevanje in socialna epistemologija; realizem in anti-realizem: resnica, deflacionizem, kvietizem, kvazi-realizem; pojmi, ki so odvisni od odziva …;) · Izbrane teme iz sodobne ontologije in metafizike (mereologija in konstitucija, fikcionalizem, ontologija procesov, prezentizem …;) · Izbrane teme iz sodobne filozofije psihologije; · Izbrane teme iz filozofije znanosti (filozofija biologije, filozofija fizike, filozofija socialnih znanosti...) · Aplicirana filozofija	Advanced topics and "hot" issues in contemporary theoretical philosophy are discussed. A special emphasis is on common meta-philosophical topics ((anit)realism, relativism, naturalism ...), philosophical tools (thought experiments) and applied philosophy. · Advanced topics in contemporary epistemology (contextualism, virtue epistemology, disjunctivism, memory and consciousness, testimony and social epistemology; realism and anti-realism: truth, deflationism, quietism, quasi-realism; responsedependence concepts;) · Advanced topics in contemporary ontology and metaphysics (constitution and mereology, fictionalism, process ontology, presentism …;) · Advanced topics in contemporary philosophy of mind · Advanced topics in contemporary philosophy of science (philosophy of biology, philosophy of physics, philosophy of social sciences …) · Applied philosophy

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Baggini, J. (2008). *The philosopher's toolkit: a compendium of philosophical concepts and methods* (str. IX, 221). Blackwell.

Cowan, S. B. ur. (2020). *Problems in epistemology and metaphysics: an introduction to contemporary debates* (str. XIII, 396). (2020). Bloomsbury Academic.

Dasgupta, S., Dotan, R., & Weslake, B. ur. (2021). *Current controversies in philosophy of science* (str. VII, 204). Routledge.

Stres, A. (2018). *Leksikon filozofije* (str. XXIV, 999). Celjska Mohorjeva družba; Društvo Mohorjeva družba.

Šuster, D. (2019). *Kaj delajo filozofi?* (1. natis, Let. 008, str. XIII, 221). Kulturni center.

Dodatni študijski viri

Cappelen, H., Gendler, T. S., & Hawthorne, J. ur. (2016). The Oxford handbook of philosophical methodology. Oxford: Oxford University Press.

Kusch, M. ur. (2023). *The Routledge handbook of philosophy of relativism* (str. XV, 580). (2023). Routledge.

Cilji in kompetence:

Slušatelj bo poglobil svoje poznavanje nekaterih tem iz teoretske filozofije (metafizika, epistemologija, filozofija duha, filozofija znanosti …).

Seznanil se bo z metodološkimi orodji in razpravami, ki so v ospredju sodobnih filozofskih raziskav.

Ovrednotil bo različne meta-filozofske pristope: (anti)realizem, relativizem, naturalizem, ...

Prepoznal bo vlogo filozofskega razmišljanja v refleksiji aktualnih teoretskih vprašanj (aplicirana filozofija).

Objectives and competences:

The objective of this course is to go in-depth with some philosophical topics at the cutting edge of contemporary research in "theoretical" philosophy (metaphysics, epistemology, philosophy of mind ...).

Students will get acquainted with the methodological tools and contemporary discussions.

They will assess different meta-philosophical approaches: (anit)realism, relativism, naturalism ...

They will recognize the role of philosophical reflections in actual theoretical dilemmas (applied philosophy).

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:
- izkazati znanje o sodobnih temah in pristopih filozofskih raziskav;

- povezati in posplošiti različna predhodna znanja iz ontologije, metafizike, filozofije jezika, filozofije duha, epistemologije in filozofije znanosti;

- se opredeliti glede globalnih meta-filozofskih pristopov (kot so (anti)realizem, relativizem, naturalizem ...);

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding

At the end of the course the student will be able to:

- demonstrate knowledge on the topics and various approaches to contemporary philosophical research;

- relate and generalize knowledge from various fields of theoretical philosophy (ontology, epistemology, philosophy of language, philosophy of mind, philosophy of science);

- develop alertness for grand meta-philosophical approaches (such as (anti)realism, relativism, naturalism);

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študenti (so) sposopbni: - reflektirano spremljati sodobne filozofske raziskave na področju teoretske filozofije: - uporabljati sodobna orodja filozofskega razmišljanja; - aplicirati teoretska spoznanja na dileme sodobnega sveta.	Transferrable skills Students are able to: - Critically assess contemporary philosophical investigations in the area of theoretical philosophy; - use advanced philosophical tools in their thinking; - apply theoretical reflection to actual dilemmas.

Metode poučevanja in učenja:

· Predavanja · Seminar · Domače naloge	· Lectures · Seminar · Homework assignments

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	**Assessment methods:**
Ustni izpit	40	Oral exam
Seminarska naloga	30	Seminar paper
Ustna predstavitev	20	Oral presentation
Sodelovanje pri pedagoškem procesu	10	In-class participation

Reference nosilca / Course coordinator's references:

ŠUSTER, Danilo. "Epistemologija vrlin in Nezemljani." *Anthropos : časopis za psihologijo in filozofijo ter za sodelovanje humanističnih ved*. 2024, letn. 56, št. 2, str. 317-339. DOI: 10.26493/2630-4082.56.317-339. [COBISS.SI-ID 228536067]

ŠUSTER, Danilo. Modalni katapulti : uvod v filozofsko logiko. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2023. [COBISS.SI-ID 152615171]

ŠUSTER, Danilo. Chrysippus, cylinder, causation and compatibilism. V: VEZJAK, Boris (ur.). Philosophical imagination : thought experiments and arguments in antiquity. Newcastle-upon-Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2021. Str. 65-82. [COBISS.SI-ID 69095939]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Vrednote in vrline
Course title:	Values and Virtues

Študijski program in stopnja **Study programme and level**	**Študijska smer** **Study field**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	1.	2.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Teaching Training Option	1st	2nd

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/Compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **work**	**Druge oblike študija**	**Samost. Delo** **Individ. Work**	**ECTS**
15		**15SV**			**90**	**4**

Nosilec predmeta / Lecturer:

Smiljana Gartner

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Slovenski/Slovene
Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Izpitni esej in predstavljeni referat morata biti opravljena s pozitivno oceno.

Prerequisits:

Philosophical essay and short paper presentation must be assessed with a passing grade.

Vsebina:

- Vrednostne in normativne sodbe.
- Vrednostni predikati.
- Definicije vrednosti.
- Vrste in teorije vrednosti.
- 'Preprosto dobro/kar tako' vs. 'dobro za nekoga ali za nekaj'
- Intrinzična in končna vrednost.
- Nosilci vrednosti.
- Aksiološke uganke: netržne', 'osebne', ipd. dobrine
- Vrline in drugi areatični predikati.
- Vrednote in praktični razlogi.
- Vrste praktičnih razlogov.
- Praktični in teoretični razlogi – podobnosti in razlike.
- Praktični razlogi in čustva.

Content (Syllabus outline):

- Evaluative and normative judgments.
- Value predicates.
- The definition of value.
- Types and theories of value.
- 'Simply good/period' vs. 'good for someone or something'
- Intrinsic and final value.
- Value bearers.
- Axiological puzzles: non-monetary, personal, etc.

  goods
- Virtues and other areatic predicates.
- Values and practical reasons.
- Varieties of practical reasons.
- Practical and theoretical reasons – differences and similarities.

• Razlog(i) in smisel. • Vrednote, norme in standardi.	• Practical reasons and emotions.
• Fenomenologija in spoznavni status vrednostnega izkustva. • Realizmi vs. anti-realizmi glede estetskih, moralnih, legalnih, itd. vrednot in norm.	• Reason(s) and meaning(fulness). • Values, norms and standards. • Phenomenology and epistemic status of evaluative experience. • Realism vs. anti-realism/subjectivism about aesthetic, moral, legal, and so on values and norms.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Izbrana poglavja iz/Selected chapters from

Recent Work on Intrinsic Value (Let. 17). (2005). Springer. http://link.springer.com/book/10.1007/1-4020-3846-1

Thomson, J. J. (2001). *Goodness and Advice*. Princeton University Press. https://research-ebsco-com.ezproxy.lib.ukm.si/c/ydekxe/search/details/2ssvfku6hz?db=e000xww

Foot, P. (2010). *Natural goodness* (Reprinted, str. 125). Clarendon Press.

Sandel, M. J. (2013). *Česa se ne da kupiti z denarjem: moralne meje trga* (1. izd., str. 245). Učila International.

MacIntyre, A. C. (2006). *Odvisne racionalne živali: zakaj potrebujemo vrline* (Let. 44, str. 206). Študentska založba.

Dodatni študijski viri:

Hirose, I. & Olson, J. (2015). *The Oxford Handbook of Value Theory*. Oxford University Press.

Snow, N.E. (2018). *The Oxford Handbook of Virtue*. Oxford University Press.

Cilji in kompetence:

Cilj pouka je poglobiti znanje s področja praktičnih filozofskih disciplin – etike, estetike in filozofije umetnosti, pravne, socialne in politične filozofije, hkrati pa uvesti študente v živahne sodobne razprave o značaju in resničnosti sodb o vrednotah (dobrem, lepem in krepostnem) in praktičnih razlogih.

Objectives and competences:

The aim of the course is to deepen knowledge and understanding in a range of practical philosophical disciplines – ethics, aesthetics and philosophy of art, legal, social and political philosophy – by introducing students to the ongoing lively debates on the nature and truth of evaluative (good, beauty and virtuous) and normative judgments.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben

- razčleniti vrednostne in normativne predikate: (intrinzično) dobro, dragoceno, krepostno, lepo,...).
- Identificirati potencialno sporne metafizične, epistemološke, metodološke, itd. predpostavke govora o vrednotah, razlogih in vrlinah.
- izpeljati in oceniti implikacije različnih teorij vrednot in praktičnih razlogov.
- Definirati in smiselno uporabljati temeljne estetske, moralne, legalne, idr. vrednostne/normativne kategorije.

Prenosljive/ključne veščine in drugi atributi:

- Spretnosti komuniciranja: pisno izražanje pri pisanju eseja, ustno izražanje pri predstavitvi in v razpravah.

Veščine argumentiranja: podpiranje lastnih stališč s prepričljivo evidenco/razlogi/argumenti

- Uporaba informacijske tehnologije: iskanje informacij na svetovnem spletu.
- Reševanje problemov: vrednostni in normativni problemi.

Knowledge and understanding:

On completion of this course the student will be able to

- analyze evaluative and normative predicates: (intrinsically) good, valuable, virtuous, beautiful,…)
- identify potentially problematic metaphysical, epistemological, methodological and so on assumptions in our discourse on values and reasons.
- draw and assess implications of various theories of values,reasons and virtues.
- Define and apply basic aesthetic, moral, legal, and other evaluative/normative categories.

Transferable/key skills and other attributes:

- Communication skills: expressing thoughts in writing through final essay, oral expression during class presentation and in discussion.

Argumentation skills: supporting one's views with good evidence/reasons/arguments

- Use of information technology: search for, evaluation and use of, information on the internet.

Problem solving: evaluative and normative issues.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

predavanja	Lectures
delo z besedili	Text work
razgovor	Discussion
ustne predstavitve	Oral presentations

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Esej	60	Essay
Ustna predstavitev	20	Oral presentation
Sodelovanje pri pedagoškem procesu	20	In-class participation

Reference nosilca / Lecturer's references:

GARTNER, Smiljana, KRAŠNA, Marjan. Etika umetne inteligence v izobraževanju. *Revija za elementarno izobraževanje*. jun. 2023, letn. 16, št. 2, str. 221-235, ilustr. ISSN 1855-4431. https://journals.um.si/index.php/education/article/view/2846/2211, Digitalna knjižnica Slovenije - dLib.si, Digitalna knjižnica Univerze v Mariboru – DKUM, DOI: 10.18690/rei.16.2.2864, DOI: 20.500.12556/DKUM-88953. [COBISS.SI-ID 158599683]

GARTNER, Smiljana, ČOP, Tomislav. Kritično mišljenje in vrlinska epistemologija: presečišče kognicije in značaja. V: GARTNER, Smiljana (urednik), STAJAN, Niko (urednik). *Od filozofije poučevanja do poučevanja filozofije : Festschrift Rudi Kotnik*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2025. III, 400 str., ilustr., tabela. ISBN 978-961-299-083-1. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/1086, DOI: 10.18690/um.ff.11.2025. [COBISS.SI-ID 261534467]

BORSTNER, Bojan, GARTNER, Smiljana. Sokrat med učenjem in poučevanjem filozofije. V: GARTNER, Smiljana (urednik), STAJAN, Niko (urednik). *Od filozofije poučevanja do poučevanja filozofije : Festschrift Rudi Kotnik*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2025. III, 400 str., ilustr., tabela. ISBN 978-961-299-083-1. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/1086, DOI: 10.18690/um.ff.11.2025. [COBISS.SI-ID 261534467]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Vrednote in vrline
Course title:	Values and Virtues

Študijski program in stopnja **Study programme and level**	**Študijska smer** **Study field**	**Letnik** **Academic year**	**Semester** **Semester**
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP NEP	1.	2.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Double-Major Option	1st	2nd

Obvezni/Compulsory

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
15		**15SV**			**120**	**5**

Nosilec predmeta / Lecturer:

Smiljana Gartner

Jeziki /Predavanja /
Languages: Lectures:

Vaje / Tutorial:

Slovenski/ Slovene
Slovenski/ Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Izpitni esej in predstavljen referat morata biti opravljena s pozitivno oceno.

Prerequisits:

Philosophical essay and short paper presentation must be assessed with a passing grade.

Vsebina:

- Vrednostne in normativne sodbe.
- Vrednostni predikati.
- Definicije vrednosti.
- Vrste in teorije vrednosti.
- 'Preprosto dobro/kar tako' vs. 'dobro za nekoga ali za nekaj'
- Intrinzična in končna vrednost.
- Nosilci vrednosti.
- Aksiološke uganke: netržne', 'osebne', ipd. dobrine
- Vrline in drugi areatični predikati.
- Vrednote in praktični razlogi.
- Vrste praktičnih razlogov.
- Praktični in teoretični razlogi – podobnosti in razlike.
- Praktični razlogi in čustva.
- Razlog(i) in smisel.
- Vrednote, norme in standardi.

Content (Syllabus outline):

- Evaluative and normative judgments.
- Value predicates.
- The definition of value.
- Types and theories of value.
- 'Simply good/period' vs. 'good for someone or something'
- Intrinsic and final value.
- Value bearers.
- Axiological puzzles: non-monetary, personal, etc.

  goods
- Virtues and other areatic predicates.
- Values and practical reasons.
- Varieties of practical reasons.
- Practical and theoretical reasons – differences and similarities.
- Practical reasons and emotions.

• Fenomenologija in spoznavni status vrednostnega izkustva. • Realizmi vs. anti-realizmi glede estetskih, moralnih, legalnih, itd. vrednot in norm.	• Reason(s) and meaning(fulness). • Values, norms and standards. • Phenomenology and epistemic status of evaluative experience. • Realism vs. anti-realism/subjectivism about aesthetic, moral, legal, and so on values and norms.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Recent Work on Intrinsic Value (Let. 17). (2005). Springer. http://link.springer.com/book/10.1007/1-4020-3846-1

Thomson, J. J. (2001). *Goodness and Advice*. Princeton University Press. https://research-ebsco-com.ezproxy.lib.ukm.si/c/ydekxe/search/details/2ssvfku6hz?db=e000xww

Foot, P. (2010). *Natural goodness* (Reprinted, str. 125). Clarendon Press.

Sandel, M. J. (2013). *Česa se ne da kupiti z denarjem: moralne meje trga* (1. izd., str. 245). Učila International.

MacIntyre, A. C. (2006). *Odvisne racionalne živali: zakaj potrebujemo vrline* (Let. 44, str. 206). Študentska založba.

Dodatni študijski viri:

Hirose, I. & Olson, J. (2015). *The Oxford Handbook of Value Theory*. Oxford University Press.

Snow, N.E. (2018). *The Oxford Handbook of Virtue*. Oxford University Press.

Cilji in kompetence:

Cilj pouka je poglobiti znanje s področja praktičnih filozofskih disciplin – etike, estetike in filozofije umetnosti, pravne, socialne in politične filozofije, hkrati pa uvesti študente v živahne sodobne razprave o značaju in resničnosti sodb o vrednotah (dobrem, lepem in krepostnem) in praktičnih razlogih.

Objectives and competences:

The aim of the course is to deepen knowledge and understanding in a range of practical philosophical disciplines – ethics, aesthetics and philosophy of art, legal, social and political philosophy – by introducing students to the ongoing lively debates on the nature and truth of evaluative (good, beauty and virtuous) and normative judgments.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:	Knowledge and understanding:
Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben • razčleniti vrednostne in normativne predikate: (intrinzično) dobro, dragoceno, krepostno, lepo,...). • Identificirati potencialno sporne metafizične, epistemološke, metodološke, itd. predpostavke govora o vrednotah in razlogih. • izpeljati in oceniti implikacije različnih teorij vrednot in praktičnih razlogov. • Definirati in smiselno uporabljati temeljne estetske, moralne, legalne, itd. kategorije. Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • Spretnosti komuniciranja: pisno izražanje pri opravljanju sprotnih nalog in pisanju zaključnega eseja, ustno izražanje pri predstavitvi in v razpravah. Veščine argumentiranja: podpora lastnim stališčem v prepričljivi evidenci/razlogih/argumentih • Uporaba informacijske tehnologije: iskanje, ovrednotenje in smiselna uporaba informacij na svetovnem spletu. • Reševanje problemov: vrednostni in normativni problemi.	On completion of this course the student will be able to • analyze evaluative and normative predicates: (intrinsically) good, valuable, virtuous, beautiful,…) • identify potentially problematic metaphysical, epistemological, methodological and so on assumptions in our discourse on values and reasons. • draw and assess implications of various theories of values and practical reasons. • Define and apply basic aesthetic, moral, legal, and so on categories. Transferable/key skills and other attributes: • Communication skills: expressing thoughts in writing through completing course work and final essay, oral expression during class presentations and in discussions. Argumentation skills: supporting your views with good evidence/reasons/arguments • Use of information technology: search for, evaluation and use of, information on the internet. Problem solving: evaluative and normative issues.

Metode poučevanja in učenja: **Learning and teaching methods:**

predavanja	Lectures
delo z besedili	Text work
razgovor	Discussion
ustne predstavitve	Oral presentations

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:	Weight (in %)	**Assessment:**
Esej	50	☒ Essay
Ustna predstavitev	20	☒ Oral presentation
Sprotne naloge	20	☒ Coursework
Sodelovanje pri pedagoškem procesu	10	In-class participation

Reference nosilca / Lecturer's references:

GARTNER, Smiljana, KRAŠNA, Marjan. Etika umetne inteligence v izobraževanju. *Revija za elementarno izobraževanje*. jun. 2023, letn. 16, št. 2, str. 221-235, ilustr. ISSN 1855-4431. https://journals.um.si/index.php/education/article/view/2846/2211, Digitalna knjižnica Slovenije - dLib.si, Digitalna knjižnica Univerze v Mariboru – DKUM, DOI: 10.18690/rei.16.2.2864, DOI: 20.500.12556/DKUM-88953. [COBISS.SI-ID 158599683]

GARTNER, Smiljana, ČOP, Tomislav. Kritično mišljenje in vrlinska epistemologija: presečišče kognicije in značaja. V: GARTNER, Smiljana (urednik), STAJAN, Niko (urednik). *Od filozofije poučevanja do poučevanja filozofije : Festschrift Rudi Kotnik*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2025. III, 400 str., ilustr., tabela. ISBN 978-961-299-083-1. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/1086, DOI: 10.18690/um.ff.11.2025. [COBISS.SI-ID 261534467]

BORSTNER, Bojan, GARTNER, Smiljana. Sokrat med učenjem in poučevanjem filozofije. V: GARTNER, Smiljana (urednik), STAJAN, Niko (urednik). *Od filozofije poučevanja do poučevanja filozofije : Festschrift Rudi Kotnik*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2025. III, 400 str., ilustr., tabela. ISBN 978-961-299-083-1. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/1086, DOI: 10.18690/um.ff.11.2025. [COBISS.SI-ID 261534467]

